

Digitales Brandenburg

hosted by **Universitätsbibliothek Potsdam**

Ma'asíyot ve-śíhot tsadiqim

Avraham Nisan <ha-Levi>

נסינ מהרבא

Lemberg, 1894

[urn:nbn:de:kobv:517-vlib-6774](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:kobv:517-vlib-6774)

10461

404

10, 1920

UNIVERSITÄT POTSDAM
Universitätsbibliothek

מעשיות

ושיחות צדיקים

ספורים ומעשיות מצדיקים גאונים וקדושים ז"ע הלא
המה הרבנים קדשי קדשים וצוקללה"ה המבוארים בדף
השני. וגם שיחות קדושים מהרבה צדיקים וקדושים
אשר הי' למאורות גדולות.

גם הוספתי לזה סגולות ורפואות בדיקות מצדיקי
קדושי עליון ז"ע.

גם שיחות וחדושי תורה מכבוד אבי מורי הרב המנוח
וכו' מוה"ר אברהם ניסן הלוי זצ"ל.

לעמבערג

בהוצאת ה"ר ישראל דוד זיס ז"י.

לפ"ק

תרנ"ה

בשנת

Geschichten.

Verlag von J. D. Süss.

Eigenthum des Verlagers.

Lemberg, Druck von F. Bednarski 1894.

מפתחות

מהרהצה"ק הרב ר' ארימך זצ"ל	" ה"ר מענדילי מרימיניב.
ואחי' " הרב ר' זוסי' זצ"ל.	" ה"ר משה מסיוואראן זצ"ל.
מהרבי ר' שמעלקי	" אבי' שכ הרבי מלובלין.
" ר' שלמה סופר.	" הרבי מלובלין.
" ר' צני זצ"ל מזידיטשוב.	" הרבי ר' משה ליב זצ"ל.
" ר' מענדיל זצ"ל מקאסיב	" רבי יהודא החסיד זצ"ל.
" ר' חיים " "	" יודא צבי מראזדיר.
הרהצ"ק מבארדיטשוב ז"ל	" מהבעש"ט ז"ל
" ר' יצחק אייזיק מקאמארנא.	" ה"ר ר' אורי מיסטרעליסק.
" הגאון מווירנא זצ"ר.	" הרב ר' סנחס מקאריץ זלה"ה
" ה"ר מאיר מפרומישלאן זצ"ל	" ר' דוד מפומארין.
" הר' ברוך זצ"ל ממעזביש.	" ר' צבי אלימלך מדינוב.
" הקדוש מאפטא זלה"ה.	" ר' יצחק אייזיק זצ"ל
" הרבי ר' העשיר.	מזידיטשוב.
" הצדיק הגאון מראזדיר.	מהגאון ה"ר אברהם דפוסא ז"ל.
" ה"ר דוד מזאבלאטוב.	מהרה"צ ר' איציקיל דראביטשער.
הרהצה"ק הרב ר' ישראל מריזין	מן הרב הגאון ה"ר שלמה
זללה"ה.	קלוגער זצ"ל.
" ה"ר דוד פורקים.	מן הרב ר' יוסף מטראני ז"ל.
" הרבי ר' בער זלה"ה.	מהרב ר' אברהם גיסן ז"ל.

זכותם יגן עלינו ועל כל ישראל אמן .

ישמחו ההמונים ויגילו המשחוקקים לשמוע שיחות נוראות
וסיפורי נפלאות מהצדיקים האמתיים אשר ראינו בעינינו ואשר
שמענו מהם כדאיתא בספרים אשר הסיפורים מהצדיקים מה שנעשה
עמם ואת הגדולות אשר עשו הוא דבר גדול מאוד כי הרשימה
שעשה אותו הצדיק שמספרין ממנו על ידי עבודתו את השם
יתברך זאת הרשימה נתעוררת בעת שמספרין מהצדיק והוא מעוררת
להשי"ת בהתעוררת גדול ובחשק נמרץ וכמה צדיקים גדולים סיפרו
שעיקור התעוררת שבהם להשי"ת היה ע"י סיפורי מעשיות מצדיקים
וזה הכעיר לבם להשי"ת וזכו למה שזכו אשרי להם ובספר ליקוטי
מהר"ן כתוב בזה"ל מה שמספרין מופתים מהצדיקים שבמדינות
קר"ה היא מחמת שאנשיהם הם אנשים כשרים ומאמינים בהצדיקים
כי ע"י אמונה בדברי צדיקים ע"י נתגלין מופתים כי באמת הצדיק
מלא מופתים וכשהוא מאמין בהצדיק ונותן עיניו ולבו על כל דבריו
ועל כל דיבור ודיבור ומאמין שכל דבריו אמת וצדק ובכוונה
מכוונת ואח"כ כשבא לביתו כל מה שיארע אותו הוא מסתכל
היטב על כל דבר שיארע לו ומבין למפרע בדברי הצדיק שדיבר
עמו בהיותו אצלו שזה היתה כוונת הצדיק שרמז לו בתוך דברים
שדיבר עמו וכן כל דבר ודבר שיזדמן לו הוא מוצא הכל בדברי
הצדיק למפרע שרמז לו שיהי' כן נמצא שנעשה ונתגלה מופתים
ע"י עכ"ל לזאת אמרתי אנכי השפל אלקט השיחות והמעשיות
אשר שמעתי ממגדי אמת כי מילדותי נתגדלתי בין יראים ועובדי
ד' ואהבתי לשמוע מהם מה שסיפרו מהצדיקים אשר נתגדלו ביניהם
וחשבתי בלבבי הנה ימיו ושנותיו של אדם כצל יעברו ומוכרח כל
נברא להיות נעדר ונפסד מעולם הזה אמנם המעשיות מהצדיקים
לא יתכן להיותם נשכחים מהעולם ובפרט שהם מלאים מוסר ויראת
ד' ואמרתי כלבי לחבר המעשיות והשיחות בספר ויחקו בעט ברזל
ועופרת וכמסמרות נטועים דברי בעלי אסיפות כמאמר החכם והחסיד

שיחות צדיקים

בס' חובת הלבבות והוספתי משלי איזה דברים אשר חנני ד' וכל מקום שלא כתבתי מבטן מי יצאו הדברים ידע הקורא החביב כי ממני הצעיר הם וסמכתי בזה על המדרש רבה פ' תזריע פ' טו אמר ר' סימון ב' דברים נתנבא בארי ולא היה בהן כדי ספר ונטפלו בישעיהו וידעתי נאמנה אשר אנשים כערכינו יתענגו מהסיפורים ומהשיחות ההם כדאיתא במ"ר שה"ש אמר ר' לוי לשעבר היתה הפרוטה מצויה והיה האדם מתאוה לשמוע דבר משנה והלכה ועכשיו שאין הפרוטה מצויה וביותר שהם חולים מן השיעבוד אין מבקשים לשמוע אלא דברי ברכות ונחמות ואחלה פני הקורא לבל יאשימוני על אשר כתבתי מעשיות מהצדיקים הקודמים וכתבתי מאוחר כי רק מה שהזכרתי ברעיוני כתבתי וזכות הצדיקים הנזכרים פה בחיבור הזה יגן עלינו ועל זרענו ועכ"י עד עולם אמן.

שמעתי בשם הרבי ר' אלימלך ז"ל ואחיו הרבי ר' זוסיא ז"כ ששאל את אחיו הרבי ר' אלימלך ז"ל בזה הלשון ברודער לעב הלא כתב בספרים הקדושים אשר כל הנשמות נכללו באדם הראשון ומסתמא אנחנו היינו ג"כ אז בעת שאכל אדם הראשון מעה"ד ומדוע לא מנענו אותו מלאכול. השיב לו הרבי ר' אלימלך ז"כ אחי הלא הוכרתנו להניח אותו לאכול כ"א לאו היה נשאר אצלו השקר מהנחש אשר הסית אותה ונפקחו עיניכם והייתם כאלקים יודעי טוב ורע ותוכלו לברוא עולמות לזאת מוכרח היה לאכול לראות אעפ"י שאכל הוא רק אדם ולא יותר עכ"ש ודפח"ת.

בשם הרבי ר' שמעלקא ז"ל מניכרשפורג

בשעת קריעת ים סוף בקשו המלאכים לומר שירה אמר הקב"ה מעשה ידי טבעו בים ואתם אומרים שירה במס' סנהדרין דף ל"ט ע"ב עיי"ש ואמר הרבי ר' שמעלקא ז"ל דהנה כתב בהחייל של סנהרב אשר הקב"ה פתח אזניהם ושמעו השירה של חיות הקודש ופרחו נשמתן והנה כאן בקי"ם בקשו מלאכי השרת לומר שירה שישמעו המצרים את השירה ותפרח נשמתן אמר הקב"ה מעשי

שיחות צדיקים

מעשי ידי טבעו בים היינו התינוקת שהושלכו לאור, ואתם אומרים שירה הלא צריך להיות מרה כנגד מדה לכן מוכרחין שיטבעו בים ורפח"ה .

שמעתי מהצדיק ר' שלמה סיפר ז"ל מדאלינע שהיה פעם אחת בקאסיב אצל הצדיק ר' מענדלי זצלה"ה ביו"ט שני של חג הסוכות וסיפר בזה הלשון שביום הושענא רבה אחר התפלה בלא הרב להסוכה והעולם שלו כבר היו מסובים אצל השולחן, ובבואו על הפתח מהסוכה אמר להעולם גיט יום טוב, והיית אך שמח, היום הוא כ"א יום בחודש. אך הם אותיות יה"ו שמח למפרע אותיות חמש הוא ה' אחרונה ונשלם השם אהם אומרים עלי שאני הזקן מכס ותאמרו אלי אך הלא אתם הרבים ומהראוי לי לומר לכם אך לכן נהי' כלנו שמחים, ואח"ז נטר ידיו לילך להשולחן ובירך המוציא פתח ואמר כשיושבין להשולחן מהראוי לראות שיהיו כל המסובים באחדות כי כשהולכין להשולחן אזי הס"א ר"ל הולך ג"כ להשולחן ולזה נוטלים לידים ואומרים זה חלק אנגם אם המסובים הם באחדות אזי הס"א הולך לו מהשולחן ולזה נאמר ואקחה פת לחם. לחם הוא לשון זיווג היינו אחדות וסעדו לבכם. לב אחד כמו שפירש רש"י ז"ל היינו כשתהיו כולכם באחדות. אחר תעבורו, אזי הס"א יעבור מכס, ואח"ז שאל האם אמרתי טוב, והשיב אחד מהמסובים והוא היה מא"י ואמר יא"ה, השיב הוא ז"ל בזה הלשון איוד הוא חשיבות גדול כראיתא בגמרא אמר ר' יוד ופירש"י ז"ל הוא שם חכם וארץ ישראל הוא חשיבות גדול ומכש"כ א יוד מארץ ישראל הוא וודאי חשיבות גדול. נא כשמסכימין שהדברים טובים נעשה מזה תיקון בעולמות העליונים ע"כ שמעתי.

הרב הצדיק הקדוש המפורסם מו"ה צבי ז"ל מזידיטשוב אמר אשר בפסוק כף אחת עשרה זהב מלאה קטורת. שם מרומזים כל הלכות חנוכה כף ר"ת פחות ד' היינו שמצותיו למטה מעשרים אמה אחת ר"ת א' ח' תמנה היינו שיתחיל מאחד עד שמונה ככ"ה עשרה ר"ת עד שתכלה רגל השוק זהב ר"ת זמנו בין השמשות מלאה

שיחות צדיקים

ר"ת מצותה להדליק אצל הפתח קטורת ר"ת קרוב טפח ורוחב תדליק
כן שמעתי ודפח"ח.

בשם הרב הצדיק הקדוש מו"ה מנחם מענדיל זצלה"ה
מקאסיב על מאמר הגמרא הרוצה לנסך יין על גבי המזבח ימרא
גרוגס של ת"ח יין ואמר הרב הקדוש ז"ל הנ"ל כי בזמן שבהמק"ד
היה קיים אם נכשר אדם באיזה עבירה ח"ו היה מביא קרבן ומקריב
על גבי המזבח והיה מתוודה עליו והיה המזבח מכפר עליו עכשיו
משחרב בהמק"ד צריכין לבוא להתלמד חכם להצדיק הדור ויתוודה
לפניו ולהנהות להת"ח מנכסיו כדאיתא בתד"א פ"ב וז"ל מכאן
אמרו כל זמן שבית המקדש קיים מזבח כפרה הוא לישראל בכל
מקומות מושבותיהם ובזמן שאין בית המקדש קיים תנמידי חכמים הם
כפרה להם לישראל בכל מקומות מושבותיהם ועיי"ש ובפירושו
אמנם דרך העולם להחבייש בפני הצדיק לפרט ולהודיעו את חטאיו.
לכן יש לזה עצה ימלא גרוגס שר ת"ח יין ונעשה הצדיק מבושם
ומודיע הצדיק אותו כד"א והודעתי את חוקי האלוקים ע"כ ודפח"ח
עוד מן הצדיק הנ"ל המאיר לארץ ולדרים עליה ברחמים אם
האנשים הדרים על הארץ יהיו אוהבים זא"ז [ברחמים מלשון אהבה]
אז יהיה אור על כל העולם עכ"ש.

עוד בשם הצדיק הנ"ל

היוצר יחד לבם המבין אל כל מעשיהם הקב"ה שמח ברכבם
של ישראל כי הוא מבין אך כר מעשיהם כי אם אדם עושה איזה
רמ"י הוא בעבור השי"ת היינו לכבוד את השבת ויו"ט ולשלם שכר
לימוד לבניו. עוד בשם הצדיק הנ"ל שמעתי מהרב ר' משה ז"ל
שה"י אב"ד בק' בראדטשין שאמר בשם אדמו"ר הנ"ל על פסוק
והוא עומר עליהם תחת העץ ויאכלו ואמר הצדיק הנ"ל שהוא על
דרך משל כמו הצדיק ר' אייזיק זצלה"ה בעהמ"ח ספר ברית
כהונת עולם והוא היה צדיק גדול ומקודם היו נוסעין להצדיק הנ"ל
ואח"כ שהתחיל להתנוצץ הצדיק ר' פנחס ז"ל מקאריץ הי"י כל העולם
כפופים לה"ר פנחס הנ"ל ונשאר הוא מבלי אנשים על שורחנו

בשבת

שיחות צדיקים

בשבת ובימים הקדמונים לא היו בעלי עגלות רק יהודים והיה שולה לבקש להבעלי עגלות שבאו עם האנשים להצדיק ר' פנחס ז"ל והוא היה מבקש לבעלי עגלות שלהם שיאכלו אצלו אמנם הוא היה בעל מזה גדול ולא היה אוכל רק מעט מזער לזאת לא היו רוצים הבעלי עגלות לאכול אצלו ושלה אריהם לבקשם שיבואו אליו ודיבר עמהם משחת ומשבולת ומסוסים כדי שיאכלו אצלו ע"כ המשל כמו כן היה הכא כי מלאך נקרא עומד וצדיק נקרא הולך וחשב אברהם בלבו אם יהיה הולך אזי לא יאכלו אצלו לזאת והוא עומד עליהם ונעשה ג"כ עומד כדי שיאכלו אצלו ע"כ.

עוד מהצדיק הנ"ל.

סיפר לי הרב מו"ה וואלצי שהיה מו"צ בק' דאלינע שהיה רגיל לנסוע בכל פעם לקאסיב להרבי ר' מענדלי ז"ל פעם אחת דיבר עם גיסו ר' יעקב שהיו קורין אותו יאנקילע והפליא בעיניו את הצדיק הנ"ל עד שעשה לו רצון ליסע עמו לקאסיב ונסעו שניהם עד שבת וכשהיו מסובין על השולחן נתן הצדיק הנ"ל צנצנת יין לגיסו ה"ר יעקב וכהרב ר' וואלצי לא נתן יין ועלה בדעתו הן אני נוסע מימים כבירים שלא היה לי התקרבות כזה והוא בא בפעם ראשון וקירב אותו והרגיש תיכוף הצדיק ואמר ר' וואלצי בני שלי הלא אתה חשוב וכשמוע ה"ר וואלצי שהוא חשוב הוטב ברבו יותר משתיית היין ואחר שבת נסעו משם לביתם ובאיזה שבועות בא ה"ר וואלצי בעצמו בלי גיסו לקאסיב להצדיק והיה שוכב על המטה והלך ה"ר וואלצי וקירב להצדיק ונתן לו שלום אמר לו הרבי ר' מענדלי ז"ל וואלצי לעב הלא זה איזה שבועות אשר אמרתי כך דברים ומה אמרתי כך והתחיד לחשוב בדעתו איזה דברים דיבר לו אמר לו הרב כשאמרתי לך שאתה חשוב לא הרע בעיניך כלל הלא מצינו בקבלת התורה שאמר הקב"ה למשה רבינו ע"ה כה תאמר לבית יעקב ותגיד לבני ישראל אתם ראיתם וכו' אלה הדברים אשר תדבר אל בני ישראל ופירש"י ז"ל אלה הדברים לא פחות ולא יותר. וקשה הלא רש"י ז"ל פירש

שיחות צדיקים

כה תאמר לבית יעקב אלו הנשים תאמר להם בלשון רכה ותגיד לבני ישראל דברים הקשים כגידין ואיזה דיבורים היה אומר לנשים ואיזה דיבורים היה אומר לנשים ולא כתיב אלה הדברים לא פחות ולא יותר. רק הפירוש הוא כן אנשים נקראים בעלי הדעת והשכל ונשים נקראים קטני השכל ונחותי הערך ואמר הקב"ה למשה אלה הדברים אשר תדבר לא פחות ולא יותר הבעלי הדעת בח"י אנשים חשבו בעצמם הלא כפי קטנות השכל שלנו למה אנחנו חשובים בעיני הקב"ה כ"כ והיו הדברים האלה בדעתם דברים הקשים כגידין ולבעלי פחות הערך היו הדברים ההם בעצמם דברים רכים וכאשר אמרתי לך שאתה חשוב לא הרע בעיניך כלל ודפח"ת. מהרב הצדיק הקדוש המפורסים רבינו ר' חיים ז"ל מקאסיב מבנו של הצדיק מוה' מנחם מענדל ז"ל.

פעם אחת דיבר עם אנשים מענין נוסח ספרד אשר הספרדים אומרים רננו צדיקים בד' קודם לדוד בשנותו והאשכנזים אומרים רננו צדיקים אחר הלל הגדול ואמר בזה הלשון כי השי"ת מושיע לכל אחד ואחד מישראל. והחסידים שמחים בעוד שצר להם ומקוים לישועה שהשי"ת יושיע להם ולזה שמחים תיכוף ור"ת של רננו צדיקים בד' ר"ת בצר היינו בעוד שצר להם מנגנים ושמחים על הישועה שיהי' להם והאנשים הפשוטים שמחים אז כשבא להם הישועה לזאת אומרים רננו צדיקים אחר הנד הגדול והשיב חסיד אחד מהעומדים שם ואמר רבי הנה אומרים בשם הרב הקדוש מוה' משה ליב ז"ל מסאסוב שאמר יעלו חסידים בכבוד ירננו על משכבותם. ואמר רבש"ע הנה העת שישמחו החסידים בכבוד וברב טוב כי ירננו על משכבותם פירוש שהם מנגנים אעפ"י שהם על משכבותם (שקורין גילייגט) אמר הצדיק ר' חיים ז"ל זה פלא הנה שמעתי דברים כארו מהצדיק מוה' משה ליב ז"ל וזאת דא שמעתי.

עוד בשם הצדיק השני

בפסוק ואיך אעשה הרעה הגדולה הזאת וחטאתי לאלקים.

ושהק

שיחות צדיקים

וקשה על לשון וחטאתי שהוא לשון עבר ומהראוי לכתוב ואחטא
לאלקים גם מאמר הגמרא האומר אחטא ואשיב אחטא ואשוב אין
מספיקין בידו לעשות תשובה וקשה כפל הלשון . אמנם מחמת
שמצוה לעשות תשובה . ומי שהוא קדוש מבטן ולא עבר שום
עבירה לא יכול לקיים המצוה של תשובה רק אם יעשה איזה
נודנד מעבירה וזאת אמרה לו אשת פוטיפר הלא אתה צדיק ואין
רך על מה לעשות תשובה ואם תעבור העבירה הזאת תוכל לקיים
מצות תשובה והשיב לה יוסף הצדיק ואיך אעשה הרעה הגדולה
הזאת וחטאתי לאלקים היינו שכבר חטאתי לאלקים ויש לי מכבר
עד מה לעשות תשובה ובוה נכון כפל הלשון אחטא ואשיב אחטא
ואשיב כי בפעם אחת יכול להיות שרוצה לעשות איזה דבר בכדי
לקיים מצות תשובה אולם אם אומר שני פעמים היינו
שמכבר יש לו על מה לעשות תשובה ורוצה עוד לחטוא לזה
אין מספיקין בידו לעשות תשובה . עוד בשם הצדיק הנ"ל וירא
ישראל את בני יוסף ופירש"י ז"ל ביקש לברכם ונסתלקה שכינה
ממנו לפי שעתיד ירבעם ואחאב לצאת מאפרים ויהוא ובניו ממנשה
ואמר הצדיק הנ"ל אשר נתיבת בני מרומזו כזו זאת כי הראשית יבות
של בני היא ירבעם בן נבט גם יהוא בן נמשי .

בשם הרב הצדיק הגאון מענדיל ז"ל .

שמעתי מהצדיק ר' שלמה סופר ז"ל מדאלינע פעם אחת
היו כמה צדיקים יושבים מסובים על סעודת ר"ח ניסן בקי זידטשוב
והר' שלמה ז"ל הי' ג"כ הוא מיסב עמהן ובעת הסעודה אמר
הצדיק הרב ר' שמעון ז"ל מעיריסלאב הנה אנחנו אוכלים כאנשים
פשוטים רק הרב מראודיל אוכל עם כוונות . ואמר הרב מראודיל
ז"ל בחשאי לאחד מהמסובין אשר בזו הרגע עלה על דעתו
איזה כוונת אכילה והרגיש הרבי ר' שמעון ז"ל תיכף . ואחר
הסעודה היו מביאין אגוזים להשולחן אמר ה"ר שלמה ז"ל הלא
היום ראש השנה כי באחד בניסן ר"ה ובר"ה אינו נכון לאכול
אגוזים רק היום אפשר מותרים לאכול אגוזים . אמר הרב מראודיל

שיחות צדיקים

ז"ר היום בוודאי מותרים לאכור אגוזים כי אגוז בגימ' טוב ועשרה פעמים טוב בגימ' ניסן כי השם א"ה"ויה היוצא מפסוק את השמים ואת הארץ ונקרא גושפנקא דמלכה " פעמים א' מספר " " פעמים ה' מספר נ' " פעמים ו' מספר ס' " פעמים ה' מספר נ' עולה גימ' ניסן וזה שפירש רש"י ז"ל אותו היום נטל עשר עטרות ודפח"ה.

בשם הרב הצדיק הקדוש הגאון מבארדיטשוב.

שמעתי מהרב הגאון מראזינטאב מוה' אריעזר ליפא ז"ל שאמר בשם הרב הגאון הקדוש מוה' לוי יצחק זצלה"ה מבארדיטשוב ששאלו להרב הקדוש הנ"ל מאמר בתיקונים ארביסר בראשית עלה אתמר ראשית בכורי אדמתך תביא בית ד' וכו' וסמוך לראשית בכורי אדמתך לא תבשר גדי בחלב אמו מה האי לגבי האי קם ר"ש על רגלו פתח בקלא סגיא ואמר אליהו נחית הכא ברשותא דמארך ואנהיר עיניהו דאיקן סבין בהאי מלה דלא יתון למיכל בשר בחלב ואמר הקדוש הנ"ל דזה מפורש בתוס' חולין ריש כל הבשר שאמרו מה דאיתא בתוס' בשר בחלב נוהג בארץ ובח"ל וכמה אשמעינן זאת בתוספתא והא מירתא דפשוטא היא שכל דבר שהוא חובת הגוף נוהג בארץ ובח"ל ותירצו שם משום דה"א לדרוש סמיכות ראשית בכורי אדמתך תביא בית ד' וכו' לא תבשר גדי בחלב אמו בזמן דביכורים נוהג בשר בחלב נוהג ובזמן דאין ביכורים נוהגת אין בשר בחלב נוהגת לכן אשמעינן בתוספתא דבשר בחלב נוהג בזמן הזה וזה נאמר בתיקונים הקדוש וסמוך לראשית בכורי אדמתך לא תבשר גדי וכו' מה האי לגבי האי בלומר מה סמיכות יש לזה קם ר"ש על רגליו פתח בקלא סגיא ואמר אליהו אריהו נחית הכא ברשותא דמרך אינהיר עיניהו דאילן סבין בהאי מלה דלא יתון למיכל בשר בחלב כי אם ידרשו סמיכות יאכלו בשר בחלב ודפח"ת.

שיחות צדיקים

בשם הרב הצדיק הקדוש ר' יצחק אייזיק זצלה"ה.

הרב הצדיק ר' אייזיק ז"ל מקאטרנא סיפר להרב הצדיק
הקדוש ר' יצחק אייזיק ז"ל מזידיטשוב ב"ס גדול אחד אשר בעת
פטירת רש"י ז"ל הלכו נגדו כל הפמליא של מעלה ואמרו פנו
מקום לרש"י ז"ל רק המלאך מט"ט לא יצא לנגדו יען שכתוב רש"י
ז"ל על פסוק ויתהלך חנוך את האלקים וכו' פרש"י ז"ל צדיק
היה וקל בדעתו לשוב להרשיע לפיכך מיהר הקב"ה וסיקו קודם
זמנו ע"כ והרע בעיני המלאך מט"ט כמה לא כתב רש"י ז"ל
שנעשה מלאך וסילקו הקב"ה לשמים כמו באליהו ע"כ ואמר ע"ז
אדמו"ר הקדוש ר' יצחק אייזיק זצלה"ה מזידיטשוב אני אחרן
דברי קדשו שר רש"י ז"ל ואמר למה כתב רש"י ז"ל לשון לשוב
להרשיע לכתוב לשוב לרשע ולשון להרשיע היא פועל
יוצא רק הפירוש הוא כן דהנה האשה הצרפתי אמרה לאליהו כי
באת אלי להזכיר את עוני כי עד הנה הייתי צדקת נגד בני עירי
ודנגדך אין אני חשוב לבלום וזה שכתוב רש"י ז"ל צדיק היה
וקל בדעתו לשוב להרשיע את כג העולם כי לנגדו היו כלם
רשעים לפיכך סיקו קודם זמנו ע"כ וסיים הצדיק ז"ל מזידיטשוב
ואמר עתה יאמר המלאך מט"ט פנו מקום לרש"י ז"ל כי תרצתי
את פירוש רש"י ז"ל ע"כ שמעתי.

בשם גדול אחד

במשנה ה' פ"ז בסנהדרין אמר ר' יהושע בן קרחה בכך
יום דנין את העדים בכינוי יכה יוסי את יוסי ופירש ר"ע מברטנורה
ז"ל אני שמעתי מפני שהוא בן ארבע אותיות ועוה בנימי' אלהים
לכך מכנים שם בן ד' אותיות ליוסי וכתב התויו"ט ז"ל כתב הרב
אני שמעתי מפני שהוא בן ארבע אותיות וכו' אם שמע לא קרא
בפירוש רש"י שהרי בפירוש"י כתוב כל זה עכ"ל ולכאורה דברי
הברטנורה המה לחוכא וקטלולא בעיני התויו"ט מה שדא קרא בפ"י
רש"י ושמעתי בשם גדול אחד פירוש הברטנורה. יכה יוסי את יוסי

אני

שיחות צדיקים

אני שמעתי פירוש שכל אחד מהעדים אומרים אני שמעתי שהמגדף
אמר יכה יוסי את יוסי והנקודה צריך להיות אחר תיבת אני שמעתי
וע"ז פירוש הברטנורה ז"ל מפני שהוא בן ארבע אותיות ודברי
הברטנורה המה ישרים ונכוחים ע"כ.

בשם הגאון מוויזנא במשנה ג' פ"א דעדיות הכל אומר שלא
היין מים שאובין פוסלין את המקוה אלא שאדם הייב לומר בלשון
רבי. וכתב הברטנורה ז"ל כדומר היין אינו לשון משנה אלא לשון
תורה אלא כך שמע מרבתי שמעיה ואבטליון ורמב"ם קבר מאביו
ז"ל שמפני שהיו שמעיה ואבטליון גירי צדק לא היו יכולין להוציא
מפיהן מלת היין והיו אומר אין במקום היין כדרך בני אדם עד היום
שאינם יכורים לחתוך באותיות (אחעה) והיה הכל גם הוא. אומר.
אין. כמו שהיו רבתי שמעיה ואבטליון גירי צדק אומרים עכ"ל
ופירוש הגאון ז"ל מוויזנא דלכאורה מלת מלא מיותר. לכתוב הלל
אומר היין מים שאובין פוסלין את המקוה. אך מפני ששמעיה
ואבטליון לא היו יכולין להוציא מפיהן מלת היין והיו אומרים
אין במקום היין, ואם לא יכתב תיבת מלא היו יכולים לטעות
ולפרש אין מים שאובין פוסלין את המקוה פירוש שמים שאובים
אין פוסלין מקוה כלל לכן היו צריכין לומר מלת מלא, אמנם הלך
הלא היה יכול להוציא מפיו מלת היין למה היה לו לומר מלת
מלא, היה לו לומר היין מים שאובין פוסלין את המקוה ובוזה
הלשון לא יכולין לטעות לזה אמר שחייב אדם לומר בלשון רבו
ודפח"ח.

איתא בספר חסידים ס' מן תק"ל כל מי שגלה לו הקב"ה דבר
ואינו כותבה ויכול לכתוב הרי גוזל מי שגילו לו כי לא גילה לו
אלא לכתוב וכו' לזאת רשמתי לי לזכרון מה שעלה בדעתי על
מאמר הגמרא חגיגה דף י"ד ע"ב והמאמר הלז מובא בתיקונים
הקדוש כמה פעמים אמר ר' עקיבא לתלמידיו כשתגיעו לאבני שיש
טהור אל תאמרו מים מים שנאמר דובר שקרים לא יכון לנגד
עיני. והדברים סתומים. ואפשר לפרש עפ"י פשוט בהקדם פירש"י

על

שיחות צדיקים

עד מסוק ויאמר ד' פתאום אל משה ואל אהרן ואל מרים צאו
שלשתכם אל אוהל מועד וכו' ופירש"י ז"ל נגלה עדיהם פתאום
והן טמאין בדרך ארץ והיו צועקים מם מים להודיעם שיפה עשה
משה שפירש מן האשה מאחר שנגלית עליו שכינה תדיר ואין
עת קבועה לדיבור עכ"ל רש"י ז"ל ואמרתיו שכזה נוכל לפרש מאמר
הגמרא הנ"ל אמר ר"ע לתלמידיו כשתגיעו לאבני שיש מהור היונו
כשהגיעו למדרגה הזאת להיות כמו אבני שיש מהור כי כלי אבנים
אינם מקבלים שומאה, אל תטמאו אתכם בדרך ארץ ולא תהיו צדיקים
לומר מים מים משום שאין עת קבוע לדיבור שנאמר וכו' והדברים
טובנים מעצמם ע"כ.

במ"ר פ' תשא דבר אחר זכור לאברהם וכו' הה"ד יד ליד
לא ינקה רע אמר ר' פנחס הכהן בר חמא אם עשית מצוה אל
תבקש מתן שכרה מיד ליד למה שלא תנקה שאין אתה מתנקה
מעונותיך ורשע אתה נקרא שלא בקשת להנחיל לבניך כלום שאילו
ביקשו אברהם יצחק ויעקב מתן שכרן של מצות שעשו הא"ך
היה זרע צדיקים נמלט הא"ך היה מזכיר זכור לאברהם וליצחק
ול ישראל מיד וינחם ד' הוי יד ליד לא ינקה רע ע"כ לשון המדרש
ואפשר לפרש שעפ"י נכון הגמרא הנותן סלע לצדקה בשביל שיחי'
בני הרי זה צדיק גמור וקשה למה אמרו הגמרא דוקא בשביל
שיחי' בני ולא בשביל עצמו וכוזה המדרש ניהא דאם נותן צדקה
עבור עצמו נקרא רשע ח"ו מפני שאין מניח לבניו כדום אבל אם
נותן בשביל בניו נקרא צדיק גמור ע"כ בפ' בשלח וישב הים
לפנות בוקר לאיתנו ופירשו חז"ל לתנאו שהתנה הקב"ה במעשה
בראשית שיקרע הים לפני ישראל והמצרים יטבעו ואפשר לפרש
כמבואר בס' עמרת צבי בפ' משפטים דף ק"י בשם הצדיק וצללה"ה
מקאזינין ושם נאמר שישמע מהמגיד הנ"ל עוד יזכור לנו אהבת
איתן אדונינו כי נודע דהמדקדקים כי ארבעה אותיות איתן מהפכים
ליחיד ולרבים לנגלה ולנסתר העבר לעתיד כמו ה' אהי' יהי' תהי'
ואנו מבקשים פני אלוקינו הגם אשר עתה אין אנו זכאין וכשרים

שיחות צדיקים

אבר לעתיד אחר הבירורים בוודאי נהי' טובים וגם אבותינו כר
חסדם עיקרם היו לעתיד וראוי שלא יפסוק זכות איתן לעולמי
עולמים עכ"ל הקדוש עיי"ש ואמרתי דגם כאן בקריעת ים סוף
הגם שרא היו ישראל זכאין שיקרע הים לפניהם אבל השי"ת ראה
אז שיקבלו ישראל את התורה ובזכות זה קרע הים לפניהם וזה
לשון ראיתנו ע"כ.

בתיקונים דף קי"ג בעובדא דבעלי קבין דהוה רהיש כשרבישא
דככבא עבד לון קפיצה ואשכחו גרמיייהו לפני מערתא כהרף עין,
ואפשר לומר דהקפיצה הי' בלי שום שם רק בכח האמונה גדולה
שלו בהשי"ת כמבואר בספר הקדוש דגל מחנה אפרים בפ' וישלח
על פסוק כי במקלי עברתי את הירדן הזה וז"ל פעם אחת עבר
א"ז הוא הבעש"ט ז"ל את הנעסמיר בלי שום שם רק היה מניה
חגורו ועבר עליו ואמר שכאמונה גדולה הוא שעבר וכן מבואר
בספר עטרת צבי על הזוה"ק בפ' דף ס' ע"א וז"ל קב הוא
בסוד אמונה [אמונה בני"מ קב] ובאמונה עבד לון קפיצה. ונוסחא
אחרת בכח שם מ"ב עבד לון קפיצה עיי"ש.

מה שאומרים על סיום מסכת הדרן עלך והדרך עלן ומהראוי
לומר קודם הדרך עלן ואח"כ והדרן עלך דרך תפלה ונ"ל כפי מה
שכתוב בזוה"ק פ' משפטים דף קי"ד שאמר ר' חייא להסבא יהא
רעוא דדיוקנא דילן תהא חקוקה בלבך כמה דדיוקנא דילך חקוק
בלבן וער זה אנו מבקשים בסיום המסכת הדרן עלך והדרך עלן
כמה דדיוקנא דילך חקוק בלבן כמו כן תהא דיוקנא דילן חקוקה
עליך, וכמו שמובא בס' עבודת ישראל פ' עקב וז"ל כי האמת
בשעה שבני ישראל עובדים עבודת הקודש ודביקים בו ית' מה
טוב ומה נעים אכן כשצריכין לילך אחר צרכיהם בשווקים וברחובות
ביקשו אז נהיה כהותם ער לבך וע"י שתהיה דיוקננו חקוקה בך
יושפע עלינו הזכירה לבל נפרד ממך בשום ענין ע"כ. במשנה
סוף מס' עוקצים אמר ר' יהושוע בן לוי עתיד הקב"ה להנחיל
לכל צדיק וצדיק שרש מאות ועשרה עולמות שנאמר להנחיל

אוהבי

שיחות צדיקים

אוהבי יש וכו' וקשה כפל הלשון לכל צדיק וצדיק גם למה דווקא ש"י עולמות ונ"ל דהנה יש שני מיני צדיקים אחד שלא פגם מעולם בכרית והוא נקרא צדיק ויש אחד אשר תיקן הפגם ונקרא ג"כ צדיק ועי"ז מגיע להם ש"י עולמות כי קרי במספר ש"י והם תקנו הפגם ומגיע להם עולמות במספר ש"י ע"כ. במדרש רבה וארא פרשה ז' ועתידה גן העדן להיות צועקת ואומרת הן לי צדיקים אין לי עסק ברשעים ועתידה גיהנם להיות צועקת ואומרת אין לי עסק בצדיקים ולמי אני מבקשת לרשעים וכו' עי"ש וזה פליאה גדולה כי נראה מזה שיובילו את הצדיקים לגיהנם ח"ו ואת הרשעים לג"ע. ונקדים הקדמה אחת מהרב הצדיק הקדוש המקובל האלקי מו"ה צבי הירש זצלה"ה מודיטשוב שכתוב בספר עטרת צבי על הזוה"ק פי' מקץ דף קצד ע"ב הטוב ומטיב לרעים וטובים והקשה שם מפני מה כתיב לרעים קודם ותירץ שם לרעים בעיני עצמם היינו שהם מחפשים בעצמם תמיד חסרונות ובאמת הם צדיקים ולטובים היינו אפילו איתם שהם טובים בעצמם לפי דעתם מטיב הקב"ה עמהם ג"כ ועי"ז אמרתי פירוש המדרש ועתידה גן העדן להיות צועקת ואומרת הן לי צדיקים היינו אותם שהם צדיקים בעיני עצמם כי אותם שהם רשעים בעיני עצמם אין לי עסק עמהם כי מגיע להם גן עדן מצד הדין כי הם צדיקים באמת ועתידה גיהנם להיות צועקת ואומרת אין לי עסק בצדיקים היינו אותם שהם צדיקים בעיני עצמם כי הקב"ה מטיב עמהם ג"כ ומגיע להם ג"כ גן העדן ולמי אני מבקשת לרשעים היינו אותם שהם רשעים גמורים והקב"ה אומר תנו לזה צדיקים היינו אפילו אותם שהם צדיקים בעיני עצמם לפי דעתם ותנו לזה רשעים היינו רשעים גמורים שנא' לערוקה וכו' ומוכת מזה שרק הרשעים גמורים ילכו לגיהנם כנ"ל.

מהרב הצדיק הקדוש רבי ר' מאיריל מפרימשלאן ז"ל

פעם אחת נתוועדו למקום אחד הרבי ר' מאיריל ז"ל עם הנאין הצדיק ר' שלמה קלונער המגיד מבראד ז"ל אמר הרבי ר' מאיריל להמגיד

שיחות צדיקים

להמניד כתיב ומלכי צדק מלך ש"ם הוציא לחם ויין והוא כהן לאל עליון ומקרא מסודר הוא דהיה צריך לכתוב ומלכי צדק מלך שלם כהן לאל עליון הוציא לחם ויין. אמנם נחזי אנן כמשני צדיקים נתווערו יחד הוא כדי שילמד כל אחד מחבירו מדה טובה והנה אברהם אבינו לא היה לומר כלל ויומם ולילה עסיק רק בנמילות חסדים והכנסת אורחים ושם בן נח היה לומר יומם ולינה ורא נתן אפילו חתיכה לחם לעני וכינאספו יחד לומר כל אחד מחבירו מדה טובה. וזה ומלכי צדק מלך שלם הוא שם בן נח הוציא לחם ויין פירוש שהוציא ולמד מאברהם לקיים מצות הכנסת אורחים ליתן לחם לחם ויין - והוא כהן לאל עליון ואברהם למד משם בן נח לעסוק בתורה ודפח"ת.

ג"כ מהצדיק הנ"ל

ויאמר פרעה אל יוסף חלום חלמתי ופותר אין אותו ואני שמעתי עריך לאמור תשמע חלום לפתור אותו ויען יוסף את פרעה לאמור בלעדי אלקים יענה את שלום פרעה והקשה למה נכתב שני פעמים לאמר ואמר הרבי ר' מאיריל ואני שמעתי עריך לאמר פירוש לאמור זה גלוי עריות שאמר פרעה ליוסף אני שמעתי עריך שאתה מגלה ערות וגם תשמע חלום לפתור אותו. ויען יוסף את פרעה לאמור בלעדי פירוש גלוי עריות בלעדי ואין אני בזה ח"ו ואלקים יענה את שדום פרעה.

ג"כ מהצדיק הנ"ל

בפסוק ותקח מרים הנבואה אחות אהרן את התוף בידה ואמר ר' מאיריל למה לקחה תוף וכי בלא תוף לא היתה יכולה לומר שירה. אמנם כשמיים הנביאה ראתה את הנס הגדול של ק"ם התחיל להתלהב לבה בקיבה לומר שירה בקול גדול רק הא קי"ל הקול באשה ערוה לזאת לקחה תוף בידה והיתה צועקת שירה והיתה מכה בתוף שבידה כדי שלא יהי נשמע קולה ודפח"ת.

ג"כ מהצדיק הנ"ל

בפסוק האנכי הריתי את כל העם הזה אם אנכי ילדתיהו כי תאמר אלי שאיהו בחיקך וקשה היכן אמר ד' למשה שאיהו בחיקך עיין ברש"י ז"ל. אמנם משה רבינו היה צדיק גדול ולמי שהיה נחמד איזה דבר הן בפרנסה והן בננים היו מבקשים למשה רבינו ע"ה והתפלל עליהם והבטיח להם והיה להם ישועה וכאשר היה להם בנים כמו שהבטיח להם משה רבינו ע"ה לקחו את הילדים והלכו אצל משה רבינו ואמרו לו הנה הבנים האלו שלכם המה. ואמר משה רבינו ע"ה להשי"ת

שיחות צדיקים

להשי"ת האנכי הריתי את כל העם הזה אם אנכי ילדתיהו כי תאמר
אלי פירוש שיאמרו כלם עלי שאיהו בחיך פירוש הלא הם שלך
לכן תשא אתה אותם ואמר השי"ת למשה רבנו ע"ה לא כאשר חשבת
הלא כאשר ישא האומן את היונק פירוש האבנת המחזיקה את הילד
היונק ודרכה לתת ביד הילד תפוח או שאר דבר ומחזקת את יד הילד
עם החפ"ה ואומ"ת לבעה"ב שלה ראו אשר הילד יכול להחזיק את
התפוח ואע"פ שהוא מחזקת את יד הילד עם החפ"ה עם כל זאת
נקרא ע"ש הילד כמו כן אע"פ שאני עושה את כ"י זאת אע"פ נקרא
על שמך ודמ"ת.

עוד בשם הצדיק הנ"ל

בפסוק זאת חקת התורה אשר צוה ד' לאמור ופירש"י ז"ל לסי'
שהשמן ואומות העולם מונין את ישראל לומר מה המצוה הזאת ומה
מעם יש בה לפיכך כתב בה חקה גזירה היא מ"פני אין לך רשות
להרהר אחריה ואמר הצדיק הנ"ל כי בשעה שיארע לאדם איזה מצוה
לעשות בא אלו היצ"ר הוא השמן ומסית אותו מה המצוה הזאת
פירוש שזה אינו מצוה כלל כך לרכך ולעססך ומי שנחממה ח"ו
בעצת יצ"ר אינו עושה המצוה ומי שאינו שומע לו הוא עושה המצוה
ולאחר שעשה המצוה בא עיד היצ"ר להאדם ומכיא גדלות בלבו
ואומר לו עשית מצוה גדולה וזה פירוש מה מעם יש בה כלומר
המצוה שעשית מעם גדול יש בה לכן כתיב בה חקה גזירה היא מלפני
פירוש אם יסית אותך היצ"ר לבלי לעשות המצוה האמר לו גזירה
היא מלפני ואני מוכרח לעשות המצוה הזאת ולאחר שעשית המצוה
אם יבוא גדלות בלבך ויאמר לך שעשית מצוה גדולה תאמר לו אין
לך רשות להרהר אחריה ודמ"ת.

עוד בשם הצדיק הנ"ל

על מאמר הנמרא שתי שנים ומחצה נחלקו ב"ש וב"ה הללו
אומרים טוב שלא נברא משנברא וה' לו אומרים יותר טוב שנברא
משלא נברא נמנו וגמרו יותר טוב שלא נברא משנברא ומשנברא
ימשמש במעשיו ואמרו לה ימשמש במעשיו ופירש מהרש"א בחידושי
אגרות במס' מכות דף כ"ד ע"א הענין שנחלקו כי הללו אומרים טוב
שנברא כי יוכל לקיים מצות עשה והללו אומרים טוב שלא נברא כי
יוכל לעבוד ח"ו על מצית לא תעשה נמנו היינו שמנו את מצות העשה
ואת מצות לא תעשה ויש ל"ת יותר כי מ"ע הם רמ"ת ול"ת הם שם"ה
ויוכל להיות קרוב להפסד ורח"ק לשבר לזה גמרו יותר טוב שלא
נברא

שיחות צדיקים

נברא ואמר הרבי ר' מאיריל ז"ל על זה למשל שיש סוחר גדול שעושה מסחרים גדולים היינו שמסחרו עם ספינות שעולין לסך גדול ויכול להרוויח בפעם אחת כמה אלפים אדומים ויכול להפסיד בפעם אחת ג"כ כסך הנ"ל אמנם סוחר קטן למשל שיש לו חנות עם סחורה והוא לא יכול להרוויח כסך הנ"ל בפעם אחת וגם אינו יכול להפסיד כסך הנ"ל בפעם אחת כן הוא בענדות השם יש אדם אחד שיושב בבהמ"ד כל היום ולומד ומתפלל והוא לא יכול לבוא למדרגה גדולה כי אינו בא לידי נסיון ויוכל להיות אם יבוא לידי נסיון לא יוכל לעמוד בו ויש אדם אחד אשר הולך בשוק עזר מסחרו והוא יכול לבוא לידי נסיון ואם יעמוד בו יוכל לבוא למדרגה גדולה וזה המתקנת שבין ב"ש וב"ה הלכו אומרים טוב שנברא היינו שיותר טוב להיות בריה שילך בשוק לסחור ויעמוד בנסיון ויבוא למדרגה גדולה והלכו אומרים טוב שלא נברא שלא להיות בריה היינו שלא ילך בשוק רק שיושב בבהמ"ד ללמוד ולהתפלל אעפ"י שלא יכול לבוא למדרגה גדולה אח"כ נמנו וגמרו טוב שלא נברא היינו שלא להיות בריה רק ששכ בבהמ"ד תמיד ללמוד ולהתפלל אמנם ומשנברא אם האדם לוקח לו הדיך להיות בריה לילך תמיד בשוק למסחרו יפשפש במעשיו יסתכל היטב מה שהוא עושה ע"כ שמעתי.

בשם גדול אחד

בפסוק בפי' ואחתנן ומשלם לשנאיו אל פניו להאבידו לא יאחר לשנאו אל פניו ישלם לו וקשה כפל הלשון גם הא קיי"ל דשכר מצוה בהאי עלמא ליכא אמנם דהנא מבואר מי שרואה נקמה בשנאו ושמה מנכין לו מהעולם הנא וזה אמר הכתוב ומשלם לשנאיו אל פניו להאבידו היינו שהקב"ה משלם לרשע בהאי עלמא ומה שקשה הא שכר מצוה בהאי עלמא ליכא על זה אמר הכתוב לא יאחר לשנאו אל פניו ישלם לו היינו שמשלם לשנאו של רשע נמולו והרשע רואה נקמה בשנאיו ומסתמא שמח הרשע לזאת מנכין לו מן העולם הנא בשם הצדיק הקדוש המפורסים מזה ברוך וצלה"ה ממעזביש בפסוק ועתה הורד עדיך מעליך ואדעה מה אעשה לך. ואמר הרב הנ"ל כי בשעת קבלת התורה נתן הקב"ה לכל אחד מישראל שני כתרים אחד כנגד נעשה ואחד כנגד נשמע ואחר חטא העגל קבל מהם כתר אחד ומה היו הכתרים ומה קבל מהם. אמנם דאיהא בנמי שאמר האי מין עמא מוזא דקדמותו פומייכי לאודנייכי שאמרו נעשה קודם נשמע והשי"ת משלם מדה כנגד מדה לכן שילם להם הקב"ה והיה

שיחות צדיקים

והיה ט"ם יקראו ואני אענה עוד הם מדברים ואני אשמע זהו השני
כתרים ואחר החטא קבל מהם כתי אחת והיה ט"ם יקראו ואני אענה
קבל מהם ולא נשאר להם רק כתר אחת עוד הם מדברים ואני אשמע
וזאת אמר הקב"ה ועתה הורד עדיך מעליך זהו הכתר האחת ואדעה
מה היינו כשאדעה מה תבקש אז אעשה לך זהו עיד הם מדברים
ואני אשמע ודפח"ת.

בשם גדול אחד

בססיק ראה קראתי בשם בצלאל בן אורי בן חור למטה יהודה
ואמלא אותו רוח אלקים בחכמה ובתכונה ובדעת ובכל מלאכה לחשוב
מחשבות לעשות בזהב ובכסף ובנחושת. ובגמרא איתא יודע היה
בצלאל לציף אותיות שנברא בהם שמים וארץ שנאמר ואמלא אותו
רוח אלקים. בחכמה דכתיב ד' בחכמה יסד ארץ בתכונה דכתיב כונן
שמים בתכונה בדעת דכתיב בדעתו תהומות נבקעו ואמר גדול אחד
דהרמב"ם ז"ל הוקשה דהלא כל ישראל נתנו זהב וכסף ונחושת בשוה
למה עשאו מזהב זה כפורת וכרובים ושלחן ומנורה ונתעלה הזהב הזאת
לקדושה גדולה ומזהב אחר ציפוי הקרשים ושכעות וכדומה שהזהב
הזאת ירד לקדושה קטנה ותיוץ הרמב"ם דהדבר הזה היה תלוי
במחשבות המתנדבים מי שהיה מביא הזהב שלו בהתלהבות ובשמחה
גדולה באשר השי"ת אמר לעשות משכן לזאת היה נותן הזהב שלו
בהתלהבות ובשמחה לכן נתעלה הזהב שלו לקדושה גדולה ומי שרא
היה הביא את הזהב שלו בשמחה ובהתלהבות רק מחמת בושח ומחמת
הוכרח נעשה מהזהב שלו קדושה קטנה אמנם קשה מנין היה יודע
בצלאל כל זאת מי שהיה נותן בשמחה או לא לזה אמר הפסוק ראה
קראתי בשם בצלאל בן אורי בן חור למטה יהודה ואמלא אותו רוח
אלקים בחכמה וכו' לחשוב מחשבות לעשות בזהב ובכסף ובנחושת
שהיא היה מכין המחשבה של כל אחד ואחד לזאת היה יודע מה
לעשות בזהב ובכסף ובנחושת ודפח"ת.

בשם הצדיק הקדוש מאפמא זללה"ה

אמר שיש איזה מדרש מאי דכתיב אלהי אברהם אלהי יצחק
ואלהי יעקב ומפני מה לא נאמר אלהי ישראל הה"ד לולא ד' שהיה
לנו יאמר נא ישראל והמדרש הזה הוא פליאה ואמר ע"ז הצדיק הקדוש
ז"ל מאפמא כי בחיבות האלו יש ק"ו אותיות כמנין שם הויה ב"ה
ומקשה המדרש ולא נאמר אלהי ישראל ותירוץ הה"ד לולא ד' שהי'
לנו היינו לולא שצויד להיות אותיות כמנין שם הויה ב"ה יאמר נא

שיחות צדיקים

ישראל אזי מהראוי לכתוב אלהי ישראל והיה מסיים ויצדיק הקדוש
הנ"ל ואמר וזה נאמר בהפסטה למה תאמר יעקב ותדבר ישראל היינו
למה כתיב אלהי יעקב ולא אלהי ישראל ותירץ נסתרה דרכי מה'
היינו באם שנאמר אלהי ישראל אזי לא יהי' אותיות כמנין שם הויה ב"ה
עכ"ל דקדוש ודפח"ח. ואמר על זה הצדיק הקדוש ר' מענדלי זלה"ה
מקאסיב שבזה מתירץ פרש"י ז"ל ואעשך לגוי נדור זה שאומרים
אלהי אברהם ואברכך זה שאומרים אלהי יצחק ואגדלה שמך זה שאומרים
אלהי יעקב וקשה הלא ר' דיבר לאברהם ומהראוי לכתוב ואגדלה שמך
זה שאומרים אלהי אברהם אמנם אברהם אבינו ע"ה מקודם היה שמו
אברם והוסיף לו אות ה' נמצא אם לא היה מוסיף לו אות ה' היה
יכול לכתוב אלהי ישראל ויהיה ג"כ כ"ו אותיות לזאת אמר לו הקב"ה
ואגדלה שמך היינו אגדל ה' שמך הריני מוסיף לך אות ה' להיות שמך
אברהם זה שאומרים אלהי יעקב ויהיה כ"ו אותיות עכ"ל ודפח"ח .
נזכרתי קושית במס' שבועות והיא מהרבי ר' העשיל
זללה"ה רבו של הש"ך ז"ל

במס' שבועות נארק כל הנשבעין מאי שנא שכיר דהקנו ליה
רבנן דמשתבע ושקיף וכו' ופי"ך וליתב לה מעיקרא ופרש"י ז"ל
ליתקון רבנן שיתן שכרו לפועליו שחרית עד שרא יתחילו במלאכה
והוקשה הרבי ר' העשיל ז"ל ומאי יהיה מזה הלא גם עתה יהיה
מחלוקת ביניהם כי בעה"ב יאמר להפועל לך עשה המלאכה והפועל
יאמר לו תשלם לי קודם ויאמר לו הבעה"ב הלא עתה כבר שלמתי
לך ויהיה ג"כ סכסוך ביניהם ותירוצ' הגאון הנ"ל באם שיהיה חקנה
מדרבנן אשר הבעה"ב ישלם להפועל קודם שיתחילו בהמלאכה אזי
היה הבעה"ב התובע להפועל שילך להמלאכה ואם יאמר הפועל שעוד
לא שלם לו יהיה הבעה"ב נשבע ונפטר ודפח"ח.

בשם הרבי ר' מענדיל זלה"ה מקאסיב מה שישותין לחיים כי
לחיים בנימ' מנהג ומנהג שיבר הדין עוד בשמו שאמר מה זה שאנו
רואין שהחסידים שותים ומברכין לאחד לישועה או לרפואה ונעשה כן
ומאיזה שורש נמשך הרבר כן ואמר הצדיק הנ"ל דאיתא במס' סוטה
כשם שהמים בודקין אותה כך המים בודקין אותו נמצא היא שותה
המים והם מפסדין אותו מכש"כ במדה טובה שמרובה ממדת פורעניות
זה שותה ואיש אחר מקבל מזה רפואה וישועה.

עוד שמעתי שר"ת של כוס ויאמר ר' סלחתי כדברך ומה שחסר
השם כי שני יודין ששותים הם השם כי שני יודין הם שם מלא .

שיחות צדיקים

מנהג ישראל אשר אם בא אורח לידקדואו נותן תיקון ולמה אמנם איתא
בגמ' בשלשה דברים אדם נזכר בכוסו ובכיסו ובכעסו לזה תובעין אותו
שיתן על תיקון ואז מכדין אותו בשלשה דברים הנ"ל והבן שמעתי.
עוד שמעתי דאיתא במדרש כששותין לחיים הקב"ה מוחל
עונותיהם של ישראל ואמר הרב הצדיק רבי יהודא צבי זללה"ה
מראודיל פירוש על זה המדרש דהנה בנוסח החפלה זכרנו לחיים יש
י"א תיבות נגד עשרת ימי תשובה ושני התיבות אלהים חיים נגד יוה"כ
כוס בגימ' אלקים וכששותין לחיים הקב"ה מוחל עונותיהם כי אלקים
חיים נגד יוה"כ והבן.

בשם הגאון הצדיק מראודיל

תורה מגני ומצלי בין בעידנא דעסיק בה בין בעידנא ולא
עסיק בה מצוה בעידנא דעסיק בה מגני ומצלי בעידנא דלא עסיק בה
לא והוקשה ע"ז וכי אפשר להיות תורה עידנא דלא עסיק בה ודא
כתיב והגית בו יומם ולילה ואמר ע"ז דצדיק הנ"ל נחוי אנן אים יאכל
אדם מצות בסוכות או אם יאכל בפסח בסוכה האם יש לו ע"ז שכר
כי זה אין כלום אמנם אם ילמוד אדם בפסח הלכות סוכה או בסוכות
הלכות פסח ע"ז יש לו שכר וזה בעידנא דלא עסיק בה היינו שאין
זה הזמן אים"כ מגני ומצרי ע"כ. — מהגאון מווילנא רבי שילא
נגדי להווא גברא דבעל כותית אזיל אכל ביה קורצי בי מלכש והיא
בברכות דף נ"ח פתח רב שילא ואמר לך ד' הגדולה וכו' והוקשה
להגאון הנ"ל, למה פתח רב שילא פסוק זה ולמה לא אמר פסוק אחר
דהיינו לעושה נפלאות וכו' אמנם בפירק שירה כתיב חזור אימר לך
ד' הגדולה וכו' ודפח"ח

בשם הרב הגאון דקדוש ר' צבי הירש מזידוששוב ז"ה בפסוק
וירא והנה שלשה אנשים נצבים עליו ואיתא בזוהר מאן אינון שלשה
אנשים אברהם יצחק ויעקב. ואמר הצדיק הקדוש הנ"ל אשר נוכל
לומר דכל השבעה היועים היו שם ומאזרו בפסוק מהיי בנימ' אהרן
חסר אחת לרשי בנימ' משה יתר אחת וע"ז נאמר הוא אהרן ומשה
הוא משה ואהרן ששניהם שוים ועשי בנימ' דוד בן ישי עומת לשון
רבים משמע ושני פעמים לחם בנימ' יוסף ודפח"ח.

הרב ר' דוד ז"ל מזאבליטאו שהי' בנו של הרב הקדוש ר'
מענדילי ז"ל מקאסוב הי' דרכו בקודש ליסע בכל פעם לסאד' געדי
להצדיק דקדוש ר' ישראל ז"ל מריזין והריוזנער הי' מתזיק את ר'
דוד ז"ל לחכם גדול פעם אחת בא אליו אחר חג הסיכות ובאותו העת
היו גשמים רבים שהי' יורדים בתזק רב שאל הריוזנר ז"ל אותו
מה

שיחות צדיקים

מה כותב ע"ז הקאלענדיר וה"ר דוד ז"ל השיב לו מה שכתב בהקאלענדיר.
אמר הריזניר ז"ל בזמנים הקודמים היו הפילוספים מופשט מחאוות העולם
והיו יודעים משנוי העתים ועכשיו דם פשוט בעלי תאוות ולזאת אינם
יודעים כלום אח"ז נמשך השיחות לענין אחר. וסיפר מעשה מהבעש"ט
ז"ל. ואמר בזה הלשון הבעש"ט ז"ל קודם שנחגלה שכל העולם
מקדושתו היו קורין אותו קינצין מאכיר והיו בעיר איזה גביר שלא
הי' מחזיק מהבעש"ט ז"ל והי' לו בת יתדה חלישה מאוד והרופאים
לא מצאו לה רפואה, ואמרי אליו מודעו הגם שאתם אינכם מחזיקים
מהבעש"ט אמנם שמענו שמספרים ממנו נפלאות והיא לא רחוק
מכאן רק איזה פרסאות שילחו עבורו ענלה ויבוא לכאן וכוודאי הי'
לבתכם רפואה, ושמע להם ושלה עבורו. ונסע הבעש"ט ז"ל ונבואו
לערך רבע פרסה מתעיר אמר הבעש"ט ז"ל אני רוצה ללין בהקרעטשמי
הלז ובחוקך כך נפטרה בת הגביר והבעש"ט בא כאור היום ונסע לבית
הגביר הנ"ל ונתנו לו שם איזה חדר לאכסניא. והלביש א"ע בטוח"ם
והתפלל אחר התפלה אמר הבעש"ט ז"ל לא אכלתי סעודת ערב ויש לי
חלישת הלב ואמרו אנשיו להבע"ב ונתמלא חימה כי למה לו זאת
ובפ"ט בחנם אעפ"כ אמר שיחנו לו לאכול, אח"ז אמר הבעש"ט ז"ל
אני רוצה מי דבש ונתנו לו ושאל על בת הגביר ואמרו לו שהיא
מונחת על הארץ ונטל הבעש"ט ז"ל צנצנת עם מעט מי דבש והלך
להחדר שהיתה מונחת שם וצוה שילכו כל האנשים משם ונשאר רק
הבעש"ט ואנשיו ואמר לאנשיו שיפתהו את סיה וישפכו מעט מי דבש
לפיו ואמר אני גוזר שתחזיר הנשמה תוך הנוף ולה אמר בזה הלשון
שמע נא עמוד על רגליך ותושיט לי סעודת ערב להשוכתן, וכן היתה
תיכף עמדה ובערב נתנה לו להשולחן הסעודה. אח"ז אמר הצדיק
הקדוש מריזין אמת שהתיה אותה, אמר ה"ר דוד ז"ל אמת, אמר
הריזניר ז"ל האיך אתם סבורים כמה נתן לו הגביר עבור זאת, שחק
ה"ר דוד ז"ל אמר הריזניר ז"ל עשרה אדומים נתן לו הגביר, ואני
אפילו על מופת קטן מזה בל רציתי לזון פחית משין אדומים.
עוד שמעתי בשם הריזניר ז"ל שסיפר פעם אחת הי' עשיר
גדול שהי' מסחרו עם יין גפן אח"כ נפל ממעמדו ר"ל והיו מחוסר
לחם ר"ל והי' לו אם זקנה ובקשה אמו בכל פעם להשי"ת עבור בנה
ונתנה בכל פעם עצה להשי"ת אך יעזור לבנה היינו שימצא מציאה
או שיקח ער הלאמריו ובכל רגע נתנה עצה אחרת להשי"ת על איזה
אופן יעזור לבנה, פעם אחת לא הי' לו על שבת ר"ל ונזכר שיש לו
עוד בהמרתין שלו כמה סיטעלקיליך יין ובאותו העיר הי' איש אחד

שיחות צדיקים

שהי' דרכו ליקח יין על קידוש אי' צלוחית יין ואמר לאמי שתלך
 להאיש הנ"ל עם צלוחות יין ולבקש ממנו שיקח אצלה היין בכדי
 שיהי' לו עכ"ם אפערציקיד על שבת האמו באה אליו . ולקה ממנה
 היין ונתן לה המעות אח"ז פתה הצלוחית והריח בו והחזיר לה היין
 ולקה המעות בחזרה והלכת לבתה ריקם והי' נפוחי כסן ר"ל אח"ז הי'
 עריו רחמנות מן השמים ובזמן לא כביר בא אדון צעיר לימים והי'
 מכיר איתו מכבר למוכר יין ודפן בלילה אצלו לפתוח לו , ופתה לו
 ואמר אליו האם יש לך יין טוב אמר לו יש אמר לו חן לי לטעום
 מיינך והלך להמרחץ שהי' לו ערך שלשים פיטעלקים היין הנני ניתן
 לו לטעום ואמר לו טוב מאוד רק כמה תרצה בעד כל פיטעלקי מין
 הזה אמר לו אי' דינר זהב אמר לו טוב רק שתביא לי ששה עשר מאות
 פיטעלקים מין הזה לדכפ- שלי ליום המוגבל ונתן לו אדרוף ארבעה
 מאות דינרי זהב והוא קנה יין פשיט ומלא הפיטעלקים הסכום הנ"ל
 וגם היין מהמרחץ שלו לכה ונסע להאדון ואצלו הי' הרבה אדונים שעשה
 עליהם סעודה וכשטעמו היין שלו אמר כל אחד טוב מאוד האדון
 שילם לו כל מה שהי' מניע לו עוד בתשואת חן ונסע לביתו בשמחה
 אח"כ התחיל המזל שלו לילך למעלה אז אמיה אמו הזקנה על עצה
 זאת לא יכולתי לחשוב ע"כ שמעתי.

שמעתי בשם הרב הצדיק הקרוש ר' חיים ז"ל מקאסיב שסיפר
 מעשה מהבעש"ט ז"ל אשה אחת מהשוכי בנים היו דרכה ליסע בכל
 פעם להבעש"ט ז"ל פעם אחת באתה אליו והיתה בוכה מאוד לפני הבעש"ט
 ז"ל והנטיח לה הנעש"ט ז"ל שתהי' לה באותה שנה בן זכר ונסעה
 ונעשית מעוברת ולתשעה חודשים ילדה בן זכר והי' טוב תואר מאוד
 כמעט שאין כמוהו בעולם ולאחר שני שנים כשרגע הזמן לגמול הילד
 היתה דאשה הנ"ל השבה בלבה ליסע עם הילד לרבעש"ט ז"ל שיברך
 אותו ואח"כ תגמול אורו בכי טוב . ובכואה עם הילד לפני הבעש"ט
 ז"ל צוה דבעש"ט ז"ל ליקח ממנה הילד ויחבק וינשק אותו ואמר
 לחזור לה הילד ונסעה לביתה ונפטר הילד , והאשה היתה בוכה במר
 גשש מאין הסוגות ונסעה לבעש"ט ובאתה אליו בבכיה רבה אחס
 הרגהם את הילד שלך . ובקש ממנה הבעש"ט ז"ל שלא תבכה ואמר
 לה שמע נא את אשרי אספר נך פעם אחת הי' מלך אדיר ולא הי'
 לו בנים והמלך הנ"ל הי' מחזק יהודי אחר לו ליועץ פעם אחת אמר
 מלך ליועץ שלו הלא אתה יועץ שלי על כל ענינים ואפילו על
 מיסי מ' חמה חן לי עצה על זאת שאין לי בנים ועל מי ישאר
 זלוכה אמר לו היועץ אין מי שיוכל להועיל לך רק יהודים אמר

שיחות צדיקים

לו המלך אם יהודים יועילו לי על זאת אמחול להם המסים וארנונות
 אמר לו היועץ אם תמחול להם המסים מזה לא יהא לך בנים . רק
 אתה תגזור בגזירה ליהודים ממדינתך יבקשו להשי"ת שיהי' לך בשנה
 הזאת בן זכר וכאם לאו לא ימצא שום יהודי במדינתך אז תראה מה
 שיהיה מזה המלך גזר כן ושליח לכל עיר ועיר ליהודים ממדינתו באם
 שלא יהא לו בשנה הזאת בן זכר או לא ימצא שום יהודי במדינתו
 הגזירה יצא בחזק רב, והיהודים בשמעם התחילו להתענות ולומר תהילים
 ולככות עד שעלתה צעקתם למרום. ובאתה נשמה קדושה שהיתה כמה
 שנים בגן עדן כשמעה את צעקת בני ישראל באתה והשתמחה לפני
 השי"ת ואמרה אני אלך להעולם הזה להיות לבן אצל המלך כי יש
 לי רחמנות גדול על בני ישראל. וכן היתה המלכה נפקדה בשנה
 הזאת עם בן זכר וליהודים היתה אורה ושמחה וכו' אח"כ ננמל הבן
 מלך והתחילו ללמוד עמו כנהוג והיו לו מוח גדול וחזק מאוד ומה
 שלמדו עמו קבל בפעם הראשונה פעם אחת אמר לאביו המלך תדע
 אבי אשר מכל הלימודים שלמדו עמי אין לי שים הנאה ממנם אני
 אחסוך מאוד שילמדו עמי לימוד שיהי' לי הנאה אמר לו אביו אשלח
 להפוסס שילמד עמך ומלימודו תהא לך הנאה הפוסס בא לפני המלך
 וגזר עריו שילמד עם בנו יחידו האהוב אצלו מאוד השיב הפוסס הנה
 אני מוכרה לקיים גזירת המלך אמנם שאלה אחת אני שואל מאת
 המלך הנה יש לי ב' שעות בכל יום שאני הולך לרקיע ואני או סגור
 ומסוגר ומי שבא אלי בהעת הזאת הוא חייב את ראשו וכוונת מהמלך
 לכן תגזור הגזירה הזאת אפילו על בנך החביב לך מאוד אשר גם
 הוא יהי' בהגזירה הזאת המלך הבטיח לזנור כן אפילו על בנו הפוסס
 התחיל ללמוד עמו ובזמן מועט היה בקי בלימודו יותר מדיפוסס כי היה
 לו מוח חזק כראוי לנשמה קדושה אח"כ הבן מלך התיישב בדעתו
 הלא אני חביב מאוד בעיני אבי המלך אשר אבי לא יכול להתאפק
 יותר משתי שעות לבלי לראות אותי וללמוד יכול אני יותר מהפוסס
 מדוע לא אראה מה שהפוסס עושה בב' שעות הללו ועשה לעצמו
 מפזחות ופתח את הדלתות בחוק ב' שעות הנ"ל ומצא אותו יושב
 מעיטף בטו"ת ולומר גמרא עם מפ"שים הפוסס נתעלה מהפתח כי יודע
 הדבר אשר הוא יהודי, אח"כ התיישבו בדעתם לבלי לגלות הדבר
 לשום בן אדם והפוסס אמר לו אלמוד עמך גמרא הממשך הלב
 ומחוק מדבש ונוסף ציפוס, והתחיל ללמוד עמו לימוד יהודית ויאה
 שהלימוד הזה משיב לנפשו שא"ל הבן מלך להפוסס מדוע אתה מטע
 את העולם, השיב לו עבור שעברו רוב שנותי בזה לכן מוכיח להיות

שיחות צדיקים

כן כל ימי חייו אמר לו הבן מלך חן לי עצה אך להתנייר כי אני
רוצה להיות יהודי ואתה יודע אשר אבי לא יכול להתאפק לבלי
לראות אותי אצילו שתי שעות אמר לו המופס תדבר לאביך על מה
בקשת שיהיו לך בן בכרי שתדע מי יקבל אחיך המלוכה ועתה אתה
איש זקן ואני צעיר לימים ועוד לא הייתי בשנים מקום ממדינתך ומאוד
אתפוש ליסע לראות מדינתך עם השרים שלך אמנם ידעתי כי אנחנו
לא נוכל להתאפק ולסכול אצילו ב' שעות לבלי לראות זא"ז לזאת
מוכרחים אנחנו להרגיל אותנו במתין עד שנוכל להתאפק לבלי לראות
זא"ז עד חודש ימים אז אוכל ליסע לראות המדנה והשרים שלך ,
הכן מלך אמר לאביו כן. והושב בעיני המלך והתחילו להיגיד א"ע
לבלי לראות זא"ז עד שהורגלו עד חודש אז נסע לראות את המדינה
ובבואו אצל הספר גרענין מהמדינה שלו אמר להעגלון שיחזור לביתו
כי צריך לו להתעכב פה זמן רב העגלון שרו חזר לעיר המלוכה והוא
נסע דרך הספר למדינה אחרת והתנייר א"ע ומעתה היו לו נמה לחיות
כי לקח מביתו והיה יושב באיזה עיר במדינה אחרת ולא רצה לגלות
מי הוא והי' יושב בנמהמ"ד ולומד כמה שנים אח"ז נפטר ושבק לן
חיי ובא לעולם עליון ושם יש מיימינים ומשמאלים, אמנם מה ומי
יוכל לומר איזה חטאים על נשמה קדושה שהיתה לה מסרת נפש עכור
עם בני ישראל עם כל זאת בא מקטרג אחד ואמר הלא היה יונק
אצל נכרית שני שנים לכו מוכיח עוד לילך אל העולם השפל הזה
בכדי שיניק אצל יש-אלית עוד שני שנים ואמר הבעש"ט ז"ל אל
האשה ואתה בכית לפני שאין לך בנים והבטחתי לך בן זכר ומה
איכפת לך שינקת נשמה קדושה ב' שנים ע"כ שמעתי בשם הצדיק
הקדוש ר' חיים מקאסוב זללה"ה.

מעשה מהצדיק הקדוש רבי ר' ברוך ז"ל נכד הבעש"ט ז"ל העיר
שישישורניק עם ז' כפ"ים סמוכים להעיר היו שייכים לאדון אחד
ונתעלה האדון הנ"ל וקבע דירתו בעיר פעטעס-ארג כי נעשה שני
למלך והי' דרכו לבוא להגיטער שלו להשגיח עליהם אחת לשבע
שנים ובבואו קבלו אותו בכבוד גדול כראוי לשני למלך וכפ"ט
האנשים אשר ישבו בהעסקים שלו נחנו לו כבוד גדול והיה ב' אנשים
המתחזקים עסקים ממנו ושמש היו ליב והיו קירין אותם לייבילוך פעם
אחת נשאו האנשים חן בעיני השר הנ"ל ועשה אותם קאמסערין על
כל העסקים שלו אשר כל העסקים הן מהכפ"ים והן מהעיר יהי' רק
על ידיהם. האנשים הנ"ל התעשרו בעושר רב ועשאו צדקה ונ"ח
והכנסת אורחים כראוי והיו דרכם ליסע בכל פעם להצדיק ר' ברוך ז"ל
אמנם

שיחות צדיקים

אמנם אחד מהם נסע יותר היינו כמעט בכל חודש והשני היה ג"כ נוסע אך לא כמו הראשון ובבואם נתנו הון רב להצדיק הנ"ל וגם לכל האנשים אשר היו מתגוררים שם הדבר הזה נמשך זמן רב לערך שלשים שנה והיו עושים שמחות לבניהם בכבוד ובגדולה אח"ז מסרו אותם להשר דע כי האנשים ההמה שולחין כך רק חלק אחד מעשרה מהכנסת עסקך אז שלח השר הנ"ל איזה ארון מפעטערסבארג באזהרה לבר יגלה לשום אדם מה שצ"ך לו רק לחקור ולדרוש כמה הכנסה יש מעסקים שלו ולכתוב להשר הנ"ל הלייבליך הנ"ל ראו אשר ארון אחד חוזר בכל פעם מכפר לכפר ולהעיר ולא ידעו מה הארון ישב שנה תמימה וכתב בכל פעם לפעטערסבארג להשר הנ"ל כללא של דבר הארון הנ"ל הי' כותב ההכנסה משנה הנ"ל כך וכך והם היו שולחין חלק אחר מעשרה אז שלח הארון הנ"ל היינו השר הנ"ל להקאמיסערין הנ"ל שיחזרו לו בעד כל השנים שהיו קאמיסערין כפי שעלה משנה הנ"ל אמנם הסך הנ"ל לא היו באפשרי לחזור לו כי לא היו בו כושם ועם רכוש בניהם ואפילו עם מנעלים שלהם לא הי' באפשרי לחזור לו הסך הנ"ל והתחילו לרדן בערכאות שלהם בעיר קאמיניץ השר הנ"ל לקח לעצמו אדוויקאט והם ג"כ לקחו לדם אדוויקאט ונמשך הפרצעס זמן רב עד שנשארו בעירום ונח"ס כל והיו נוסעים בכל פעם להרבי ר' ברוך ז"ל אח"ז בא להם מכתב מהאדוויקאט שלהם אשר לא טוב הדבר כי לערך י"ד ימים יבוא הדיסרעט שלהם שיחזרו להשר הון רב ואם לאו יש סברא לתלות אותם לכן יראו ויסעו לקאמיניץ ליענין איזה עצה כשמעם הנשורה הנ"ל לקחו עגלה והתחילו ליסע לקאמיניץ ועל הדרך אמר אחד להשני שמע נא את אשר אומר אליך הגם שאנחנו נהיצים ליסע לקאמיניץ אמנם אנחנו לא רחוקים ממעזבוש מאדמו"ר כי ב' או ג' פרסאות מהדרך נסע נא לאדמו"ר ממ"נ אם יעזור ד' שיהי טוב מה איכפת לנו שנהי' אצל אדמו"ר ואם הלילה יהי על אופן השני מוכרחים אנחנו בוודאי להיות אצל כבוד רבינו והם נסעו מביהם ביום א' והחליט בדעתם להיות בערב אצל רבם ובבוקר יסעו לדרום לקאמיניץ ובבואם למעזבוש היו מודיעים את רבם אשר הלייבליך באו והיה שם חרוה כי היה דרכם להנות לכל אחר ולעשות לכל אחר טובות והם עוד לא ידעו ממעמד השפל. והצדיק ר' ברוך ז"ל סגר א"ע ולא הניח לשום אדם לכנוס אליו וביום ב' היו מיסשים להנבאים והיו ביכים אגנם לא הועיל כלום והתחיל מריבה ביניהם הלא אמרתי לך שלא תיסע כעת להרב ואתה לא רצית לציית לי כללא של דבר הם היו שם יום ב' ויום ג' וביום ד' נכנסו לבת ר' ברוך ז"ל

שהיתה

שיחות צדיקים

שהיתה חשובה אצלו והיו בוכים לפניו שתכנס לאביה לבקש
לשלוח אחריהם שיספיו מה שבלבם. הצדיק ר' ברוך ז"ל השיב לה
אשר ביום ה' יק א אותם וכן היה ביום ה' שרת עכורם ונכנסו להרב
בבכיה גדולה וז"ל והזיגיריל היה מונח על השולחן של הרב ז"ל
ולקח הרב הזיגיריל ונתן להם שלום ומשך הזיגיריל ואמר להם מה
אתם אומרים והתחילו לספר הצרות שלהם בבכיה רבה והרב היה
משך הזיגיריל והם היו בוכים מאוד לערך חצי שעה וסיפרו לו הכל,
אח"כ אמר להם הרב. שון. כלומר יותר אין לכם לספר. נא חסנו
רחיים ולשלום. ועמד מן דכסא שלו והלך ללות להם, הם היו רולכים
מן בית הרב והרב אחי"ם ובבואו אל הדלת והם כבר יצאו מן הדלת
והרב אמר להם אצל כבוד אא"ז הבעש"ט הי' ג"כ מעשה כזאת ואמר
להם אא"ז לבל תסעו לקאמנין סעו לביחכם כשחבואו ליער הראשון
אשר הוא פיסה מכאן ותראו דייטשיל מלובש בנוון ירוק ויהיה איש
רע מכשר רע ח"ו אל השניחו על זאת וכשחבואו אל היער השני
אשר הוא רחיק מכאן שני פיסאות ותראו דייטשיל מלובש בנוון ירוק
ויהיה איש טוב מבשר טוב. וסגר הדלת והמה נשאר מצד השני של
הדלת ולא היו ידעו כלום מה לעשות כי לא אמר להם כלום אמר
אחד שהיו חסיד יותר. להשני ניסע מכאן לביתנו לשלום ולא לקאמנין
אמר לו השני הוא סיפר לך מעשה מוכנו ואחא תאמר לבלי ליסע
לקאמנין והתחילו מריבה ביניהם אמר אחד לחנירו הלא אנתנו איחרנו
כך השכוע מה מעזביש ניסע נא עיד פיסה אחת כמו שאמר אדמו"ר
ונראה מה יהיה מזה והתחילו ליסע לביתם ובבואם להיער הראשון
עמד עם דייטשיל אחד ואמר להם יהודים מאין אתם אניד לכם חדשות
זה ג' ימים אשר בא פקדה מפעטערסכארג לתלות שני לייבליך וכבר
עמרו התלויה ושלחו לכר האדונים שיבואו ויראו איך תולים איתם
כשמעם זאת לא השיבו לו כלום ונסעו רהלן לביתם ובבואם להיער
השני עמד ג"כ דייטשיל אחד מלובש בנוון ירוק ואמר להם יהודים
אניד לכם חדשות דן זה ג' ימים אשר בא פקדה מפעטערסכארג
לתלות שני לייבליך וביום השני בא פקדה אחת לבלי לתלות אותם
ח"ו וחזרו להם כל הוצאותיהן קצת סערין כמקדם בשמעם נתמלאו
שמהם וביקשו להדיטשיל לישבע מהם על העגלה וליסע עמהם אמנם
הבשורה טובה כבר בא לביתם ושלחו שטיפעט מיתם אולי יפגע
השט פעט אותם שיאמר להם הבשורה טובה ובבוא השטיפעט לנגדם
נמלט הדייטשיל מהעגלה שלהם וחזרו להרב אמר להם הרב ז"ל
שומים מדוע לא בקשתם מהדייטשיל עכ"פ לברך אחכם כי הוא היה
אליהו ע"כ שמעתי .

מעשה

שיחות צדיקים

מעשה מהרבי ר' ברוך ז"ל בעת שהי' הרב הנאץ חצדיק ר' לוי יצחק ז"ל בבארדיטשיב הי' מנהגו לילך בכל פעם לבהכ"נ לדרוש ובזמן ההוא בא איש אחד מדיליטא גאון העולם והי' מתגורר בבארדיטשיב והיה יושב בבהמ"ד ואחב"י החמנים היו מפרנסין אותו ואירע שהרב הקרוש הנ"ל הלך לדרוש וכל המופלגים הלכו לשמוע הדרשה וגם הליטוואק הלך לשמוע ונתוך הדרשה שהיו דורש בפילסול גדול בא הליטוואק והוקשה להרב קושיא גדולה והרב הקרוש נתן לו שלום ושאל אותו מאין אתם השיב לו מדיליטא מעיר פלוני אמר לו הרב ז"ל חמלקו ותבואו לביתי ונעיין בזה העולם היו מכינים שהוקשה להרב מאוד על אשר שאל אותו בפומבי ובאמצע הדרוש כי זה לא מדרך ארץ אמנם הרב ז"ל לא היה אימר לו כלום והליטוואק לא הלך להרב. ובזמן לא כבר הלך עיר הרב ז"ל לבהכ"נ לדרוש ובא עוד הליטוואק והקשה קושיא ונסע לדרכו עם הקושיא. אח"ז נסעו החסידים מבארדיטשיב להרבי ר' ברוך ז"ל ושאל אותם על חדשות בבארדיטשיב סיפרו לו שבא ליטוואק אחד והציק להרב בקושיותיו באמצע הדרשה שאר הרבי ר' ברוך. והיא למדן השיבו לו אשר הוא גאון גדול. אמר להם הרבי ר' ברוך ז"ל באם שבוא הליטוואק אצלי לא יוכל ללמד כלום החסידים באו לביתו וסיפרו להליטוואק שיש רבי ר' ברוך שאינו יכול ללמוד כמו הרב מבארדיטשיב ואמר באם שתבואי אצלו לא תוכלי ללמוד כול אמר להם הליטוואק אם אינו יכול ללמוד למה קורין אותו רבי השיבו לו שהוא יכול ללמוד זוהר הליטוואק הי' בקי בכל התורה ואפילו בזוהר. הליטוואק בחר לו מאמר בהזוהר ונסע למעזביש לשאול את המאמר להרב ר' ברוך ז"ל ובכואו להרב ר' ברוך ז"ל הודיעו להרב שבא הליטוואק מבארדיטשיב וציה לכנס אליו ובכואו לפני הרבי ז"ל נתן לו שרדם והזוהר היה פתוח לפני הרבי ר' ברוך ז"ל עם המאמר הנ"ל שציה הליטוואק לשאול את פי הרב ז"ל והליטוואק חשב בדעתו אולי מקרה הוא שהמאמר הזה פתוח לפניו אמר לו הרבי ז"ל יכולים אתם ללמוד השיב לו הן אמר לו מה אתם יכולים השיב לו ש"ס עם תוספות ואלפסי וטורים ורמב"ם וסו"א וספ"י ותוספתא. אמר לו הרבי ר' ברוך ז"ל וגמרא יכולים אתם ג"כ ללמוד והליטוואק חשב שלא שמע הרב מה היה השיב לו והשיב לו הן. שאל אותו מאמר הנמרא כשהתנוק במעי האשה נר דלוק על ראשו ומלמדן אתו כ"י התורה כלה וכשהגיע לצאת לאוויר העולם בא מלאך וספרו על פיו ושוכח וקשה למה צייכין ללמד עמו ולספרו על פיו ולשכית ממ"נ או לא ילמדו עמו

שיחות צדיקים

כלל או ילמדו עמו ולא לשכות שזכר הלימוד אמר לו הרבי ר' ברוך ז"ל אני אתרין לכם דלכאורה קשה למה לו להשי"ת לבראות מדות רעות כי מדות טובות צריכין אבל מדות רעות ח"ו למה צריכין למשל מדת השכחה שהיא מדה רעה למה בראו הקב"ה. אך דאיתא בספ"ים דאם לא היתה מדת השכחה בעולם היה העולם חרב כי חסיד היה על זכרוננו של אדם שימות ולא היה אדם בונה בית ולא היה עושה מו"ם לזאת נטע השם יחביך בבני אדם מדת השכחה נמצא שיש ב' מלאכים אחד ממונה שילמד עמו על אופן שלא ישכח ומלאך אחד ממונה על זאת רק לסטרו על פיו בכדי שיהא בו מדת השכחה והנה המלאך הזה הממונה על שכחה הוא כילו שכחה ויכיל להיות שישכח ג"כ לסטרו על פיו. רק אם הוא שוכח יכיל אני לסטרו אמרו נא זה המלאך ופתח את פיו והתחיל לומר תא חזי ושכח שאמר תא ויצא מבית הרב ושכח את כל לימודו ונעשה ע"ה פשוט והיה שמש בבהכ"נ ונעשה לחיבא וליטלולא בעיני כל מזה יצא לנו מוס' לבלי להיות בעל גאווה עם לימודו כי האדם צריך להיות כמו השופר אם חוקעין בו יוצא ממנו קיל כן האדם אם השי"ת נותן בו דעת ב' לימודו הנה מה טוב ובאם שלוקח ממנו אינו כלום.

משה מהצדיק ר' דוד פוריס ז"ל שני חכמים צעירי ימים שהיו אוהבים זל"ז והיו נוסעים בכל פעם להרב הצדיק ר' דוד ז"ל אח"ז חלה אחד מהם מאוד ר"ל ובא חבירו לבקרו וביקש החולה ממנו שיזכיר אותו לפני רבם שיעשה לו טובה בעולם עליון אמר לו חבירו אזכיר אתך רק באופן שחתן לי יד שתבוא אלי אחר פטירתך ותודיעני הטובה שעשה לך א"מ"ר ונתן לו יד וחבירו נפטר ושבק לו חיו אמנם אחר פטירתו היה לחבירו מניעות רבות ולא היה יכול לנסוע כמקדם ועבר זמן רב ולא נסע להצדיק אח"ז אירע שהצדיק ר' דוד הנ"ל עבר דרך שם ונא האב"ד הנ"ל לפני רבו ולא היה יכול לדבר עמו רק אחר שנסע משם והלך ללות את הרב אז הזכיר את חבירו הנפטר אז ירד הרב ר' דוד מהעגלה ושב על כסא כי היה דרכו להולך עמו כסא ונטל המסל שלו והרים אותו למעלה כמה פעמים אח"ז צוה הרב ז"ל ליתן יין שרף ומירקתת להאנשים שלו וגם להאב"ד הנ"ל. וכזמן לא כבד בא אליו הנפטר וסיפר לו אשר אחר פטירתו הניחו אותו לילך בכל העולם ולא היה לו מנוחה רק שהתך בכל עת והיה מר לו מאוד וחלף זמן רב וראה אשר הרבי הולך ורץ אליו והתחיל לבכות לפניו כאשר שהוא הולך זמן רב ואין לו מנוחה אמר לי הרב ר' עזי והלך עמו הרב ה"י הולך לפניו והוא אחריו. אח"ז ראה אשר כת מחברים

שיחות צדיקים

ר"ל הולכים ממרחק והתחיל לצעוק מהמורא אמר לו הרב ז"ל אל תירא הלא אנכי הולך עמך וכשקרבו אליו הרים הרב את המקל שלו והלכו לדרכיהם אח"ז ראה עוד כמה כתות שונות מחבלים ר"ל והי' לו סחר גדול ובכל פעם אמר לו הרב ז"ל אל תירא והרים בכל פעם המקל והלכו לדרכיהם. אח"ז ראה אשר אדם אחר הולך לנגדו וארכו מן האיץ עד לשמים והתחיל לצעוק מאוד מהפחד הגדול והאדם הנ"ל אתו על כתיפו סאקווים והרב ז"ל הלך עמו ואמר לו אל תירא והרים המקל ולא זו ממנו וכבואו אליו נטל את הסאקווים והפך עליו ונטל הרב ז"ל את המקל והשליך ממנו הנחשים והעקרבים שהי' בהסאקווים אח"ז הלך עמי עוד וראה אשר כוחש של ביזל עומד מקצה עולם ועד קצהו וכבואו להכותל התחיל הרב ז"ל לחטט בהכותל עם המקל שרו ופתח דלת ואמר לו לך לשם כי אין לו עוד רשות לילך לשם והלכתי לשם ומאז טוב לי מאוד ע"כ שמעתי.

מעשה מורבי ר' בער ז"ל מסעו ייטש איש אחר צעיר לימים היה אצל הרבי ר' בער ימי נוראים וכל הימים טובים והיה קובל א"ע לפני הרבי ז"ל באשר שצריך לו לישא אשה ומחמת שהוא איש עני אינו מציעין לפניו שום שידוך השיב לו הרבי ר' בער ז"ל איסע לשלום ושידוך הראשון שיצעו לפניך תעשה האבך הנ"ל הנך לעירו ברגליו ומסתמא לא היה מ'ובש כראוי ובא לסרעטשמי על לנת לילה ומצא שם שהיו יושבים לצנים אוכלים ושותים. והיא ישב א"ע אצל התנור החם לדחם א"ע ובראותם האיש הנ"ל שאלו אותו מאין אתם. אמר להם מעיר פלוני. ומאין אתם הולכים אמר להם מהרבי יחי' ואיזה בקשה הוציבתם ממנו. סיפר להם שצריך לו לישא אשה ומה אמר לכם הרבי השיב להם שהשידוך הראשון שיצעו לפניו יעשה. קפץ אחד מהלצנים ואמר לו הנה יש עבורכם פה שידוך טוב הנה אחותי צעירה לימים והיא גרושה ויש לה מאה ר"כ אם היטב בעיניכם איכל לעשות עמכם ה"כ וזה הל"ץ היה זר לאשה הזאת כי האשה היתה בת הבעה"ב ואביה לא היה בביתו אז השיב לו האבך הנ"ל שטוב הדבר לפניו מאוד ונתן לו ח"כ על לצנות וצוה ליחזן י"ש להאבך הנ"ל והלצנים התחילו לשחוק ממנו לבל ירגיש בדבר אח"ז אמר אחד מהלצנים נעשה חופה והחונה ח"כ השיב השני אין פה מי שיכתוב כתובה וגם מי יסדר הקידושין ושאלו לדאבך השיב להם שהוא יכול בעצמו לכתוב כתובה וגם בעצמו יסדר הקידושין והתחילו לשחוק ממנו עוד יותר ולקחו מליח ועשאו חופה וכתב לה בעצמו כתובה וקידש אותה כדת משה וישראל אחר החופה

התחילו

שיחות צדיקים

התחילו למשוך הכובע ממנו זה מצד זה וחכירו מצד אחר והתחילו להכות אותו וראה שלא טוב הדבר והלך ללון אצל עיר ובנוסף עמד אצל הקרעטשמי והיה לו מורא לכנס לשם שלא יכו אותו ולתוך כך שמע שהמשרת אמר הנה בעה"ב נוסע האברך הנ"ל הלך אליו ואמר לו שלום עליכם הותני. אמר הרינדאר מי היא זה השיבה לו בתו אבי היקר הן היה לנו מה שתוק עם זה האיש הן היה מה חיפה על ליצנות אמר הרינדאר איך היה המעשה אמרה לו בתו שהכנסתי עמו לחופה וקידש אותי אמר הרינדאר להאברך טיפש מה עשית לקדש אשה צעירה לזמים הלא ידעת שהם דברו עמך על ליצנות והושיט היד ודכה אותו על הכתי אח"כ אמר בעצמו לא טוב הדבר הן אני ומוכרת לקרב אותו והתחיל לדבר עמו דברים רכים ונתן לו לאכול דיבר עמו שיתן לבתו ג"פ ויתן לו בעד זה עשרים ר"כ השיב לו האברך הנ"ל אני אומר לכם האמת הרבי יחי' צוה לי שהשירודך הראשון שיציעו לפני אעשה וכן עשיתי ומה ידעתי אם עשאו ממנו ליצנות ואני חשבתי על האמת לכן חסעו עמי להרבי יחי' ומה שאמר כן נעשה כשמוע הרינדאר מהרבי ר' בער אחזוהו פלצות ונסעו להרבי ז"ל הרינדאר בא לפני הרבי וסיפר הן לא הייתי בכיתי ובא העני הזה וקידש את בתי ושמע לליצים שהיא אחותם ועתה אחסוף שיתן לה ג"פ ואני אתן לו מאה ר"כ השיב לו הרבי ז"ל לכו לאכנסניא ואני אדבר עמו מזה האברך בא לפני הרב ז"ל אמר לו אם תחסוף מעות יתן לך שחתן לה ג"פ השיב לו האברך ומה חסרון יש לי שאחן לה ג"פ הרינדאר בא לפני הרבי ז"ל אמר לו הן דברתי עמו שיתן ג"פ אמנם תתנו לו סך אלה ר"כ ואני אציע לפני בחכם שידוך טוב והגון ותקחו מאת החתן ג"כ אלה ר"כ ולא יהיו לכם הפסד אמר הרינדאר אני אציית לכבוד אדמו"ר לכל מה שיאמר אלי אמר הרבי ז"ל הנה האברך הלז הוא ממשפחה נאה והוא מושדם בכל המעלות רק החסרון שרו שלא היה לו מעות ועתה יש לו אלה ר"כ ולפי דעתי לא תמצאו עבור בחכם בעל הגון מזנו עם אלה ר"כ ואני אומר לכם שהוא זוג שלה להן תסעו לביתכם בשמחה ונסעו לביתם בשמחה ע"כ.

הרב הצדיק הקדוש ר' משה ז"ל מפשעווארסק היה פעם אתה על שבת בק"ק לבוב כי הציעו לפני בתו שידוך מלכוב והיו נוסעים ללבוב הרבה אנשים על שבת עד שכמעט עיר לבוב היה קמץ מהכיל העולם שבא לשם. ואז היה בעיר לבוב הרב הגאון ר' מידכי זאב זכר לברכה והיה מחזיק מלמד לבניו שתיה מתנגד נגד צדיקים ועובדי ר' אמר המלמד להרב הנה יהודי אחד מלובש באס' נמשע

שיחות צדיקים

ראו הכבוד שנוחנים לו החסידים המשוגעים וכמה אנשים רצים אליו
ואתם מרא דאתרא אין לכם כבוד אפילו אחד מני אלה ואתם מתשים
על זאת, הרא הוא ע"ה ולא ידע מה דקאמרי רבנן, והרב היה כשיב
להמלמד תן לי מנוחה כי איני רוצה לפגוע בו, כי לאא"ז היה איזה
עונש מצדיק ר' איצקיל דראביטשער ז"ל אמנם המלמד לא הניח
להרב לשנות במנוחה והסית אותו שישלח עבור הצדיק ר' משה ז"ל
שיבוא אליו ולעשות ממנו שחוק, והשיב לו הרב אשר במוש"ק ישלח
אחריו וכן היה ששלח אליו שיבוא הצדיק הנ"ל להרב והשיב הצדיק
ר' משה ז"ל להרב אשר עתה אין לו כח אי"ה בבוקר יבוא אליו
המלמד הנ"ל קם כעלות השחר ובא לבית הרב ועמד על רגליו ועל
צמרניו להסית להרב שישלח עוד עבורו. כללא של דבר הרב ר' משה
ז"ל הלך לבית הרב והמלמד הראה להרב דרך החלון ראו היהודי הזה
שהוא מלוכש באפינטשע וכמה אנשים רצים אחריו. וכבואו לבית הרב
ועמד אצל הדלת והניח ידו על המזוזה ונטל את ידו ועיד הניח ידו
על המזוזה ונטל את ידו הרב לא ידע פירושו והיה חושב בדעתו
שאינו רוצה ליכנס כ"א ברשותו. וצוה לאחד שיאמר לו ליכנס והשיב
ה"ר משה ז"ל אוני רוצה ליכנס כי כתיב בתורה וכתבתם על מזוזות
ביתך ובשעריך אם אין כאן מזוזה איני רוצה ליכנס המלמד פער פיו
בשחוק גדול כי ידע אשר איזה שבועות עברה שקבעו מזוזה חדשה,
ונטלו המזוזה ובדקו אותה והיתה חסרה אות אהת ונסתחמו מענותיו
של המלמד אח"ז ביקש הרב ז"ל מהצדק ר' משה ז"ל שיכנס ונכנס
והתחיל לדבר עמו וראה הרב אשר ה"ר משה ז"ל הוא אדם גדול בתורה
ונחשב בעיניו ושאל הרב אותו אנקש שתאמרו לי מאין ידעתם שהמזוזה
פסולה, הלא אני הלכתי דרך המזוזה אפשר אלה פעמים ולא ידעתי
ואתם באהם בפעם הראשון והכרתם שהמזוזה פסולה והשיב לו הצדיק
ר' משה ז"ל הנה אורייתא וישראל וקב"ה כללא חד נמצא שצריך אני
להיות עם המזוזה חד וכשנאתי והנחתי את ידי על המזוזה והרגשתי
בעצמי שהמזוזה אינה עמי באחדות וחשבתי שהחסרון הלו ממני
והרהרתי בתשובה והנחתי ידי שנית על המזוזה וראיתי אשר המזוזה
עוד אינה עמי באחדות אז אמרתי הנה עתה החסרון ממך אמר לו הרב
עתה אשאל אתכם הנה כתיב בריצות ד' דרכי איש גם אויביו ישלים
אתו ומדוע יש לכם שינאים עמד הצדיק ר' משה ז"ל על רגליו ואמר
חלילה אין לי שונאים רק זה המלמד. חז"ל אמרו והביטו אחרי משה
מלמד שחשדוהו הנה זה היא המלמד שחשדוהו. ואמר להמלמד אתה
מלמד תן תודה מה שעשית ובאם לאו אני אכבד אותך בתולאת ח"ן

שיחות צדיקים

ר"ל ואהזוהו פלצית והודה שעבר על כל עבירות שבהורה ר"ל מזה
נוכל ליקח מוסר לכל יסער פיו נגד עובדי' וכמו שקורא אותן וספר
תולדות יעקב יוסף שידן יהודאין המו"ר דאורייתא ר"ת "חכם" מפלא
"ורב" רבנן.

שמעתי מהחסיד האמת' אליעזר ז"ל שתו קורין בסמאניסלאב
ד' אליעזר דער גאטיכעס ואמר אשר הרב הקדוש ר' צבי ז"ל מרימינאב
סיפר לו המעשה הזאת הנה הרב דצדיק הקדוש ר' מענדלי ז"ל
מדימינאב נסע פעם אחת למרהץ הם לעיר גרויס ווערדאן באונגריין
ושכרו שם עבדו בית עם גן נאה ואע"פ שהיו במקום רחוק עם כל
זאת החסידים שלו נסעו אליו לשם. ואצל אנכניא שלו היה דר אדון
אחר וראה אשר הרב ז"ל הולך בכל יום בהגן לשאוף רוח צח ואחד
בהחסידים נושא לו מעט יין ואחר נושא לו כסא ואחר נושא לו
הלילקא צביך עם טאבאק ונהקנא האדון בהרב ז"ל מאוד אשר ליהודי
יהיה ככל הכבוד הזה ומחמת קנאה נפל הארון למשכב ר"ל ובא אליו
דכומר משם והכומר הלז היה מכשף גדול והכיר בהאדון אשר החולאת
שלו הוא מחמת קנאה ושאל אותו על זאת וסיפר לו הארון שזה
אמת שחמת קנאה שנהקנא בהרב ז"ל היתכן כזאת של יהודי יהיה
כל הכבוד הזאת אשר כמעט למלך אין ככל הכבוד הזה אמר לו הכומר
מה תתן לי אם אתן לך הראש מ' יהודי הזה, הבטיח לו הארון הון רב
הכומר הלך לביתו ושלח עבדו האמה הכנענית עשכרי אותה לכבד
הבית ולהביא מים וביקש טמנה שתביא מהרב איזה דבר עם זיעה.
והבטיחה לו אמנם מחמת שתמיד היו שם אנשים לא היתה יכולה
ליקח שום דבר רק מעט חבן מהניטק שג' הרב ז"ל ונתנה להכומר
המעט חבן ואמר לה הכומר שזה רי וטוב. וביום המשה עשר באב
ישב הרב ז"ל בסעודה עם החסידים שלו וראה הרב ז"ל אשר אחד
אחד מהחסידים שהיו מסובס על השולחן נרדמו בשינה ומתחילה היה
לו עליהם רחמנות מחמת שנסעו דרך רחוק אמנם באיזה רגעים ראה
אשר כל העולם שלו נרדמו בשינה חזק והתחיל לעורר אותם ולא היה
יכול כי נרדמו בשינה כמו מתים ר"ל ובהוך כך התחיל הסקליפינע
היינו הספעלי' התחיל לחרד ולשפוך עפר ואננים ונפל פחד גדול ר"ל
על הרב ז"ל וחלך מהשולחן וישב לו על המטה שלו ונטל הספר
הקדוש נועם אלימלך והיה מעין בו ועזר השי"ת שהעולם התחילו
לעורר את עצמם מהשינה או אמר הרב ז"ל אשר תיכף יאסרו את
הסוסים וליסע ולברוח מכאן ונסעו משם ערך ג' פרסאות ונתנו מספוא
לדסיסים או בא כומר אחד וביקש מהגשמים שיגותו אותו לכנס להרב
ז"ל

שיחות צדיקים

ז"ל ושאלו להרב ואמר להם לבל ינחמו אותו, אז אמר להם הכומר
ימ"ש אם יש לכם איש כזה אין אתם מתיראין כלים אם הוא היה
יכול לעמיד נגדי הוא כמו משה רבינו ע"ה אז אצר הרב ז"ל שהיה
הכישוף שרו חזק עד שהגיע לכסא הכבוד והכישוף לא היה יכול
לנצל עד שהביא למטה הפמליא של מעלה עם כסא הכבוד ב"כ
שמעתי ומה נוכל להבין איך כח הצדיקים חזק וגדול.

מעשה שסיפר הרב ר' ישראל מקאליש בנו של הרב הצדיק
ר' איציקיל מקאליש בנו של הרב הצדיק הקדוש ר' אהרן ארי' ז"ל
איש אחר היה מלמד בכפר אצל רינדאר אחר ושמו של המלמד היה
ר' צדוק ז"ל והיה איש אלקים כמו שתראה מהמעשה הזאת. ובאותו
הזמן היה ווייל בווארשא שיבררו להם מלך כי כן היה בימים
הקדמונים אשר פעם אחת לכמה שנים נתווערו האדונים מפולין להעיר
ווארשא ובוחרים להם מלכות עפ"י גורל ועפ"י הסכמה ובאותו הזמן
שהיה ר' צדוק ז"ל הנ"ל בכפר בא ארון אחר והיה רוכב על סוס
ובא להקדעטשמי וכראות המלמד הנ"ל את הארון הנ"ל אמר להבעה"ע
שלו אני אומר לכם דבר רק שתציתי לדברי שתשמעו להארון הלז
על כל מה שיאמר לכם ותעשו לו כל אשר יחפוץ ולכל תקחו מאתו
כלום ובאותו העת היה גשם שופף איזה שבועות והיה הארון הנ"ל
עומד בהקדעטשמי עם סוסו והרינדאר קירב אותו ונתן לו ולהסוס כל
הצריך לו בהרחבה וכספ"י כי היה מחזיק את המלמד שלו לאדם
כשר וישר ולא שאל את המלמד שלו מדוע ליתן לו הכל רק היה
מאמין להמלמד. ואחר איזה ימים כששקט הגשם הארון הנ"ל בא
להרינדאר ואמר אליו כמה מגיע לך אצלי כי לע"ע אין לי מעות
כשאחזור מווארשא אז, אשלח לך השיב לו הרינדאר אין מגיע לי
מכם כלום שאל אותו ולמה, השיב לו כי את הכר נחתי לך במתנה
אמר לו ומה שמך ואמר לו שמו הארון הנ"ל הרשים את שמו של
הרינדאר משם של הכפר ונסע לרוכו. ובווארשא דכתירו את הארון
הנ"ל למלך ושמו היה פאנטאסקע ואחר שהלך ועבר כמו חצי שנה
בא מכתב מווארשא מהמלך להרינדאר הנ"ל שיעמוד עצמו לשם ונסע
עליו פחד גדול ומוכרח היה ליסע לווארשא עם המכתב וכשבא לפני
המלך שאל אותו המלך מה שמך והשיב לו כד וכך. האתה מכיר
אותי אמר לו לאו, האתה מכפר פלוני, אמר לו הן, זה יותר מחצי
שנה אשר נסע ארון אחר ועמד בהקדעטשמי שלך ונתת לו כל
הצטרכות שלו ונס נתת לו כגד אחר אמר לו הן. ומדוע עשית לו
כך בתנ"ך. אמר לו הרינדאר המלמד שהיה אצלי אמר לי לעשות עמו

שיחות צדיקים

כך ומה שמו של המלמד אמר לו צדוק ומאיזה מקום הוא אמר לו מעיר פלוני. המלך רשם שמו של המלמד ושם עירו. אח"כ אמר לו המלך אני זה האדון שקרבת אותו ונתת לו הכר במתנה ועתה מה אתה תחפיון ממני אמר לו הרינדאר אני חפץ שאשב בכפר ובהקרעטשמי הנ"ל כל ימי חיי בני ראשין המלך הבטיח לו הכל ונסע לביתו אח"כ בא מכתב מהמלך מווארשא להמלמד הנ"ל שיעמוד א"ע לשם המלמד היה עני והלך ברנליו מכפר לעיר ומעיר לכפר ובאמצע הדרך בא לאיזה סרעטשמי וראה אשר הקרעטשמי הוא בית הזונות והיתה שם אישה אחת שהיתה מכשול לרבים וכראות ה"ר צדוק ז"ל התחיל לצעוק מה אהם עושים הלא יש בורא עולם ואסור לעשות כן ורחפו אותו משם והכו אותו מכת מות אמנם הוא חזר פעם שנית ושלישית וצעק מאוד גיוואלד שאסור לעשות מעשים כאלו ובכל פעם דחפו אותו לחוץ והכו אותו והלך לדרכו עד שבא לפני המלך לווארשא אמר לו המלך האתה שמך צדוק מעיר פלוני ואתה היית מלמד בכפר פלוני אצל רינדאר ששמו פלוני אמר לו הן. האתה אמרת להרינדאר לקרב אדון אחד וליתן לו כל דצמרכית שלו ורהסום שלו הכל כמתנה אמר לו הן. אמר לו המלך ומה ראית השיב לו מפני שהיו מודיעין לי כך מן השמים. אמר לו המלך ומה אתה חפץ ממני כי אני זה האדון אמר לו המלמד אני איני אחפון כלום רק שחננו לי עגלה ליסע לביתי כי אני חרוש ואיני יכול לילך ברנליו למקום רחוק כזה וגם שיסעו עשרה זינדארין על עגלה אחת שיסעו ג"כ עמדי ומה שאומר להם יציחו לדברי המלך צוה לעשות כן תיכף הוא נסע בעגלה איתו והאנשי חייל בעגלה אדרת וכשבאו להכפר שהיתה שם בית הזונות אמר ה"ר צדוק ז"ל להאנשי חייל שיעמדו רחוק מהקרעטשמי עד שיבוא להם. והלך בעצמו להקרעטשמי וראה עוד המעשים הנ"ל כמקדם והתחיל עוד לצעוק עליהם מה תעשו והם דחפו אותו לחוץ והכו אותו. ובא להאנשי חייל וצוה להם שיחתכו לה את החוטם כי חשב אשר אם יחתכו לה החוטם שוב לא תכשיל לרבים עכ"ש.

מעשה צדוקי סבירים סהיו אוחזים זא"ז מנמרותם והיו לונדים צימד והיו אנטים כסרים ואחר סנטאו נטים צעיר אחת הסכימו ציניהם סיעטו צסותפות איזה עסק והנשים יעסקו צהתסחר והם ילמדו צימד כננקדם וכן היה ועטאו לעלמס מנסחר נלס זכ' סלליח אוחס וגם היה להם ילדים ואחר סעצרו כזה סנים סתחילה אחת לסתקוטע עם צעלה סאינה כולה סותפת כי היא סיתה מוסכמת והיתה יכולה לדבר עם קונים ואדונים

שיחות צדיקים

ושני' היתה צהיפך והיתה לו עקת לצעלה ענורך מוכרח אני לעמוד כי יש
לי צנים מנך וצעד האחרת השלעמיזאלנילע איני רולה לעמוד, וצעלה היה
עוין עמה אל תאמר כחי ועלם ידי וכו' אמנם הדבר לא הועיל כלום ולא היתה
רולה לשמוע אליו וכראותו כי כן אמר לחזירו מדע ידידי הציני הן אני
מוכרח לחלוק עמך בעסק שלכו כי לא אוכל לסבול מענה ומלקו העסק שלהם
וחזירו עשה לו ג"כ עסק צפני עלמו וצעור השי"ת הלליחה הסני' מאוד
בעסק שלה. והמוחכמת ירדה מעה ובראותה כי לא טוב הדבר חשנה
המוחכמת כלנה הן אני אוליא עליה עם רע ר"ל וכסיסמע צעלה מזה לא
ירלה לדור עמה כי היה אדם כשר מאוד ויתנבל העסק שלה וכן היה
שהסימה לשני אנשי צליעל שיאמרו שראו שזנתה עם אדון אחד האנשי צליעל
קצלו מענה הרצה מעית ופתאום ילא עליה קול צעירם ר"ל וכשהגיע הקול
לצעלה אמר לו מאוד וצא צערצ לציתו והיתה מונחת לפניו לאכול ולא
לה אפילו לדבר עמה אמרה אליו מה יום מיומים הסיצ לה הן שמעתי
עליך כך וכך לכן מה שיאמר הד"ת אליית ויותר אין לך עלי כלום ,
וצוקר הלך להרצ דעם והתחילו הצ"ד לחקור עמי ילא הקול הזאת עד
שצאו הסני העדים ואמרו הצ"ד צחורת אם ליו"ע שראו צעלמם המעשה ,
הצ"ד נחנו לצעלה הגניית העדות והאשה הכ"ל היתה זוכה מאוד אשר אינה
יודעת כלום אמנם זאת לא הועיל כלום מחמת הגניית עדות מהצ"ד העסק
שלה נתנבל וסגרו החנות אח"ז מתישבה האשה ושלחה לצעלה הן אני אומר
שאני כשרה ואתה אומר צהיפך נכע נא להרצ הקדוש מאפטא כי צעם ההוא
היה הרצ הקדוש ז"ל מאפטא רשכנ"ה ומה שיאמר הרצ מאפטא כן נעשה
האשה נכעה צעלמה וצעלה נכע ג"כ צפני עלמו ונצואם לפני הרצ הקדוש
מאפטא וצעלה הניח את הגניית העדות לפני הרצ הקדוש, אמר הרצ הקדוש
ז"ל קראו לי את בני ה"ר אילי מאיר וצא לפניו אמר לו הרצ הקדוש בני
תכתוב לכל הקציצות שלנו אשר מי שנותן להרצ מאפטא אר"כ הוא פושעי
ישראל הרצ ר' אילי מאיר ז"ל התחיל חנה על הדבורים הכ"ל אמר לו אצו
הלדיק זי"ע הנה כתיב צחורה עפ"י שני עדים יקום דבר ואני רואה שהאשה
הזאת כשרה הנה אכחנו מציטים נגד התורה הקדושה ולמה עוד לנו ליקם
מעוה מיישראל עוד ומי שנותן לנו מעוה הוא פושעי ישראל והרצ הקדוש
היה אומר הדיבורים הללו צהתלהצות גדול ואחזוהו להעדים הכ"ל פללות
וקדחת ר"ל אשר כמעט ילאה נפסס למות ופגעו הצ"ז ואמרו מה זאת עשה
ד' לנו אין זאת רק ענור שהפרדנו צנין שלם כי הילדים שלהם היו הולכים
צלי משען לחם ומים ואין מי שירחם עליהם ויעלו זע"ז והיו הולכים להרצ
ואמרו האמת שלא ראינו כלום אמנם האשה נחנה לנו מעוה שנוליא עליה
עם רע הרצ שלא ענור האשה וצעלה ויודע שסם אלל הרצ הקדוש מאפטא
וכפל

שיחות צדיקים

וכפל פחד גדול על העדות ונקצו תיכף להרצ הקדוש מאפטה ואמרו האמת
ידע רצינו אשר קבלנו מעות להגיד ולהוליא על האשה הלעז ובאמת לא
נדע אנחנו מכלום אז אמר הרצ הקדוש מאפטה קראו לי בני ר' חילי מאיר
ובואו לפניו אמר לו אנני הקדוש בני הנה בעת אין אנחנו מציטים נבד
הורחמו הקדושה ושלח עצור האשה ובעלה שהיו עם עוד ואמר להם סעו
לביחכם לשלום וד' ילליח אחכם ע"כ שמתתי .

פעם אחת באו לפני הרצ הקדוש שני אנשים ומלאו שם איש אחד
שהיה עומד לפני הרצ והיה צוכה מאוד והרצ ז"ל השיב לו מה אוכל לעזור
לך שמעו הסני האנשים האלו וסיפר להם הרצ ז"ל הן היה לי ארבעים
אלף רנ"כ ונחתי אותם לאיש הזה ועכ"פ מגיע לי העסקא ממך הזה אמנם
האיש הזה עשה עלמו כאילו לא ידע מכלום ולא הסגית עלי ולקחתי בחזרה
הסך הנ"ל ונחתי אותם לאיש אחר אשר הוא נותן לי עסקא טובה ומה
אוכל לעזור לו. האיש הנ"ל התחיל לבכות ביותר מאוד אמר לו הרצ הקדוש
יש לי עליך רחמנות ואמן לך ע"ו אלף רנ"כ ותיסע לציחך לשלום ע"כ .

פעם אחת הונח עתה מורה השעות זייגעריל של זה הרצ הקדוש
מאפטה ובמקום העסיפיר היה כרעם א"צ נכתב אשורית והיה יקר אללו
מאוד וצנת צעיר אחת וכשרלה ליסע משם נגנז בזייגיריל והרצ ז"ל היה
יושב על המרכזה ונלה ליסע ושאל מפני מה אין נוסעין והיו מוכרחין לומר
להרצ אשר הזייגיריל איננו פתח הרצ ואמר כל מי שנגנז את הזייגיריל כל
יוליא שנתו ונדע הדבר להגנז והחזיר בלט את הזייגיריל והונח לפני הרצ
אחר זה אמר הרצ רצותי מה עוסין הלא קללת חכם אפילו על חכאי צא
ושחקו כל העם שהיו עומדים עם ונסע הרצ לדרכו אח"ז החלה הגנז שגנז
הזייגיריל והוא היה נן יחיד והתוודה לפני אנני מדע אנני שאני גנזתי את
הרצ הזייגיריל והרצ הקדוש אמר כנ"ל לכן תיסע להרצ תיכף ונסע אנני לפני
הרצ והתחיל לבכות לפניו שגנו האנניק איש כשר רק טילה"ר הכיחו לגנוז
והחזיר אמר הרצ הלא אמרתי כך וכך ולמה היו שותקין כל העם לך
לציחך וכל זמן שאה"י צזה העולם אני אחזיק אותו על כחפי וכן היה
כל זמן שהרצ הקדוש מאפטה היה צזה העולם האנניק הנ"ל היה ג"כ צזה
העולם ואח"כ מונן עכ"ס .

פעם אחת צצנת קודם היו יושבין החסידים אלל הסולחן של הרצ
הקדוש מאפטה ולקח נביד אחד את השקעטלי שלו להכית טאציקי וראה
חסיד אחד שהיה עני והושיע את ידו ליעול ומכו מעט טאציקי והנביד הנ"ל
סגר את השקעטלי שלו ולא נתן לו ועמד החסיד מבוזש אח"ז התחיל
להחמיד העני הנ"ל לעלות מזלו למעלה למעלה ולהנביד הנ"ל צהיפך וצא
לפני הרצ הקדוש והיה צוכה לפניו וסיפר לו אשר אנשים אומרים בעצור

הטאציק

שיחות צדיקים

הטאציק קיבל העני את מזלו אמר לו הרב אם חודמנו שניכס והוא לא ירלה ליתן לכם תקבלו את המזל בחזרה ונסע הרבה פעמים עד שנודמנו שניהם על שנת והיו יושבין על השולחן והוסיפו את ידו ליעבל מהחסידי טאציק והוא הרים את הטקעטלי אליו ונתן לו צמפ"י וצא לפני הרב אמר לו איני ביכולתי לעזור לכם כי הוסלט הדבר כן שמתתי .

מעשה מהלדיק הקדוש הרבי ר' אלימלך ז"ל אשה אחת צת גביר אחד היחה עגונה כמה שנים לערך י"ד שנים והיחה יושבת אלל אציה ואציה עשה לה נוסקת צפני עלמה והיחה כל הימים צערירות לצ אס"ז צאה לטס אשה אחת זקנה שהיחה משרתת אלל הרבי ר' אלימלך והיחה יכולה לספר מעשיו ומופתים שראחה אלל הרבי ר' אלימלך וציקסה העגונה הנ"ל מהאשה הזקנה שתהיה אללה האכסניא שלה צכדי שתהי' לה עם מי לדבר והזקנה יעלה שתיקע להרבי ר' אלימלך ונודאי יחפש לה את צעלה כי אמרה אשר ראחה טס הרבה מעשיות כזו והעגונה נסעה להלדיק הנ"ל וסיפרה את צערירות לצנה אמר לה הלדיק הנ"ל צעלך הוא חי והוא צעני פלוני וצנטי חדשים יצוא לציתו לכן חכין א"ע כדרך הנסים וגם חכין על אותו הלילה סעודה ערב צצור צעלך כי צוודאי צוא יצוא לציתו צלי סינוי, האשה העגונה נסעה לציתה והיחה מאמין ומינה מאמין אמנם הזקנה אמרה לה אני רואה שביחה לך ישועה גדולה כי צוודאי יצוא צאותו הזמן וכאשר הקריב להזמן טקצע לה הלדיק ראחה הזקנה שחכין א"ע וגם צאותו היום הכינה סעודה ערב והדליקה נרות הרבה, אולם כשראו צעצר טעה ט' וגם העסיריה ואחד עשר טעות מהלילה וגטס החמיל לירד והזקנה לא היחה מניחה אותה ליטן כי היחה אמרה לה צוודאי חיקף יצוא צעלך אל תיטן והוא אומרת לה אפילו אם הוא רצע פרסה מבעיר ג"כ אינו צאפצרי לצוא ממונה הגטס רצ אמנם הזקנה אמרה כאשר אמר הרבי צוודאי כן יהיה וכשהגיע חלי טעה טל י"צ שמועו שמכין צהדלת לפתוח וצא צעלה והיחה טדוה גדולה וסיפר צעלה טזה כונה שנים שטכת אם יש לו אשה כי היס לו טס מסחר טוב ואס"ז צא אליו איס זקן ואמר לו מה אחה עוטה כאן זה זמן רצ הלל לך אשה וצנים ולמה איך אחה נוסע לציתך אם לא תיטע לציתך עד טעה טצועות חדע שחמות וצכל טצוע צא אליו ואמר לו עוד לא נסעת לציתך האם טכחת מה שאמרת לך עד שהוכרחת למכור את כל הסחורות מהחכות שלי ונסעתי לציתי וצצואי ערך פרסה מכאן ורליתי ללין טס ממונה הגטס צא עוד הזקן הנ"ל והכה אותי צמקל הלל אמרתי לך שתיטע לציתך לכן תיטע חיקף צלי עיכוצ ואל חלין פה והוכרחת ליטע לציתי צהגטס ט"כ שמתתי ומזה יוכלו להצין הכח של הלדיקים .

פעם אחת הלך הרבי ר' אלימלך ז"ל עוד עם אחד להמקוה ושמע

שיחות צדיקים

היה להיפוך ונסע עמו כמה פרסאות עד שבאו צפרסת דרכים אמר לו
הנע"ג הלל אחס לריכס ללד זה ואני נוסע ללד זה וירד הלדיק מהעגלה
ואמר לעהע"ג איזה נקסה אחס לריכס אזי אנרך אחסם הסיצ לו הנע"ג
מה אני לריך הלל יש לי חסה ונניס ועגלה עם שני סוקיס טונים מה
אני לריך להסי"ת ועה לריך הסי"ת ומנו סאל אוחו ויס לכס זניס זכריס
הסיצ לו ללו כ"ח נקנות אמר לו הלדיק אני נותן לכס זרכה שיהיה לכס
ז"ז ואני אנרך אוחו קודם החיפה והלך מעס ונח לאניו ועסה עמו סידוך
מלובלין ועברו כמה שנים ונעסה רשכז"ה והנעה"ג חל לציחו וניולד לו בן
זכר ואמר שנעסה הנהור כנן כ"ה שנים ויותר עסה חניו עמו סידוך
מלובלין עם צע"ג אחר וקודם החיפה אמר הנעה"ג מלובלין לע"ח הנה יש
פה נקהלותינו לדיק אחר ומוכרחים אנחנו ניילך עם החתן ועם הכלה
להלדיק לנרך אוחס והלכו כולם ונצוה הנעה"ג לציחו של הלדיק והכיר
אוחו והניט לו צעינים ויספוק את כפיו ואומר בקול גדול הנה זה האיש
ההוא והאנשים שהיו צציחו של הלדיק החרדו והנעה"ג הלך צנית והאיש
להלדיק והניט צעיניו ויספוק את כפיו ואמר בקול גדול הנה זה האיש ההוא
והאנשים שהיו צציחו של הלדיק החרדו והנעה"ג הלך צנית והניט צעיניו
ויספיק עוד כפיו ואמר הזה זה האיש ההוא כן היה שלסה פגמים סאל אוחו הלדיק
מה אחס סצוריס הסיצ הנעה"ג רני האחס סכחחס הנועסה עם האסה הסיצ
הלדיק הלל הסי"ת יודע סאין אנחנו יודעים מעסה מן אסה אמר לו הנעה"ג האס
סכחחס סצרכחס אוחס להיות ל' בן זכר ועסה הנה זה בני וחירכו אחו ע"כ סינעתי.
בעיר זאמישט בארץ רוסיא הי' שם הרבה מתנגדים והיו
שם שני חבירים עולי ימים שהיתה נפשם נכספה ומשתוקקת ליסע
להצדיק ללובלין אך שהיו יראים מהמתנגדים שלא יקחו נקמה
מהם ודברו זע"ז בסוד שיקחו טו"ת ובגדי שבת שאפירו נשיהם לא
ידעו מזה וכן היה והרכו מביתם וכמו שרשה פרסאות מביתם פגע
בהם ראש הקהל מזאמישט ושאל אותם אנה תלכו והשיבו לאיזה
עסק אמר להם אין אתם משטים אותי כי בוודאי אתם הולכים
ללובלין ואמר לערל אחד רשמור אותם עד שילך להשופט דשם
שיקה אותם בכבלי ברזל ולשלוח אותם לק' זאמושט לביתם וחם
התחילו לבכות לפני הערל האם אנחנו גנבים לשמור אותנו תן
אותנו לברוח וברחו משם לאיזה יער ובתוך כך התחיל גשם חזק
לשטוף עריהם והם ברחו בעומק היער בכדי שלא ימצאו אותם
ולנו בהיער ורקחו את בגדיהם והשטיחו אותם על אילנות ובבוקר

אמר

שיחות צדיקים

אמר אחד לחבירו הבט נא וראה שזה ראש הקהל שלנו כי הבגד
שהשטיח על האילן עם הכובע היה נראה ממרחק כדמות אדם
אמר לו חבירו קח נא מקל ותכה אותו היטב ולקח מקד והתחיל
להכות את הבגד עם הכובע שהיה נראה כדמות אדם ואמר לו
בדרך שחוק רשע מה חפצת מאתנו ולמה הכנת אל השופט לאסור
אותנו בכבלי ברזל ומה עשינו לך רע ח"ו והלכנו משם ובאו ללובלין
ונתן להם הצדיק שלום ואמר להם איך יכוזב להכות את יהודי
מכה רבה כמו שעשיתם ומתחילה לא היו יודעים ולא היו מבינים
דברי הצדיק ואח"כ עלה ער מחשבתם שזה וודאי שהכו את האילן
וסיפרו המעשה להצדיק אמר להם אגיד לכם מה שעשיתם לו
בהכאה ראשונה מתו בניו ובשניי אשתו ואח"כ נשרף ורא נשאר
ממנו שריד ופליט ר"ל והצדיק ראה את הנ"ל

הצדיק ר' דוד זלאטים ז"ל והחסיד הר' אליעזר הגדול
מדאלינע הלכו יחד ללובלין והיו מוכרחים לדרך עיר קטנה
שלא היו דרים שם יהודים וקודם לעיר ההיא היה ישוב מכמה
יהודים שהיו קורין אותה ריסטאריע ובעיר ההיא לא היו דרים
יהודים והיו רשעים גדולים וכאשר בא לשם יהודי מעיר אחרת
היו דרכם לעשות עמו רע ובאו השני האנשים הנ"ל להריסטאריע
לפוש שם ונטלו שם ידיהם ואכלו לחם ומצאו שבא לשם איזה
ראש הקהל מעיר אחרת לתבוע מהאנשי הישוב מעות ריקריטירן
והראש הקהל נתן להם שרום ושאר אותם מאין המה ולאנה ידכו
והשיבו אותו ללובלין וסיפר להם אשר גלאה מלהסביל מחתנו
כאשר יבוא מלובלין דרכו דיסע לקאזיניץ וכאשר יבוא מקאזיניץ
דרכו דיסע ללובלין ודיבר עם השני חסידים הנ"ל והוטבו בעיניהם
וקנה להם שכר ואח"כ הלכו דרך העיר והיה בעת ריקירטערינג
וגלכדו לבית האסורים ובלילה ההיא מצאו את בית האסורים עם
יהודים ועמהם. ובבוקר ראו אשר אשה אחת יש בבית האסורים
וע"ארו אותה מה אתם עושים פה והשיבה שרקחו את בעלה והלכה
עמו ג"כ והתחילו לבקש מהאשה שתלך להישוב הנ"ל אשר שם

שיחות צדיקים

יש ראש הקהל להגיד לו אשר השני האנשים שקנה להם שכר נלכדו לבית האסורים ובזכות זה יציל ד' את בעלכם האשה הבטיחה אותם והלכה וסיפרה להראש הקהל ובא תיכף לבקרו ואמר להם אל תיראו אני אקח אתכם מן בית האסורים והלך לדרכו וכמו בחצי שעה בא עוד ואמר להם תיכף אקח אתכם מן בית האסורים והציל אותם ובאו ללובלין ונתן הצדיק להם שלום עליכם ישיבה בחורים והתחילו לספר להצדיק אשר הם מוכרחים לעבור דרך העיר הנ"ל והם רשעים ואוהבים לעשות ליהודים רעות אמר הצדיק ישרפו. ואח"כ כשהלכו לביתם לא ראו בתים רק התנורים עומדים והצדיק הקדוש מלובלין היה רואה מסוף עולם ועד סופו. ופעם אחת באו חסידים ללובלין ונתנו צעטליך להצדיק וגם צעטיך שר הבעה"ג שלהם וקרא הצעטיל של הבעה"ג ופתח ואמר הוא זורח לנו מאוד והי' נפלא בעיניהם ופתחו החסידים ואמרו להצדיק שהצעטיל הזאת הוא שר הבעה"ג שדהם והוא איש פשוט אמר להם אפשר הוא זורח לנו רק עתה ובאו להאכסניא שלהם והבע"ג לא היה שם ובבוקר בא ושאלו אותו היכן הייתם בלילה הזאת אמר להם ששמע שיש חתונה פה והלך על החתונה והיה שם מחלוקת גדול עבור שלא נתן אבי הכלה להחתן טלית שהתחייב א"ע ורצו להפריד הזוג ונתן הוא טלית בכדי שיהיה החתונה ושמח עמהם כל הליכה אז ידעו דברי הצדיק שאמר שהוא זורח לנו מאוד.

מעשה מהרבי ר' משה ליב ז"ל

פעם אחת בא הרב הצדיק ר' ישראל מפיקאב בנו של הרב הגאון הקדוש מו"ה לוי יצחק מבארדטשיב לק' סאסיב להרבי ר' משה ליב ז"ל ואמר אליו פיקווער רב הנה יש לי רינדארים טובים ואני רוצה ליסע להרינדארים שלי לכן תסעו עמי. ואסרו המרכבה ונסעו ביחד ובבואם אל כפר אחד התחיל לירד גשם חזק מאוד והם נסעו בעגלה פשוטה בלי מכסה וראה וואנער אחד [שעושה יין שרף] את הרבי ר' משה ליב והכיר אותו ואמר אליו רבי בואי לביתי כי הגשם שוטף עליכם אמר לו הרבי ז"ל ויש אצלך

מקום

שיחות צדיקים

מקום לכנס אמר לו יש והלכו לבית הוואנער ואשתו של הוואנער
היתה יולדת והיתה מונחת בצד אחת של הבית והפרה שלהם היתה
יולדת והיתה ג"כ עומדת בהבית והדירה שלו היתה ד' על ד' והרבי
ר' משה ליב בא בחדוה ואמר רבש"ע לבל תשבית לי השמחה
ואמר להוואנער לבל תקשה כך חסנה ותכבד את הבית הוואנער
לקח את הפרה לחוץ וכיבד את הבית וה"ר ר' משה ליב ז"ל אמר
בכל פעם רבש"ע לבל תשבית לי את השמחה הרב מפיקאב חושב
בדעתו מה שמחה זו רק שידע שהדרך של הרבי ר' משה ליב
בלי להבין והגשם הולך בכל פעם יותר. אח"ז התפללו מנחה ומעריב
הוואנער נתן להם לכך אחד צנצנת חלב הם והביא תבן והשטיח
על הארץ וזנו שם והעגל מהפרה שהיתה בבית שכבה ג"כ על
התבן ביניהם הרבי ר' משה ליב קם בבוקר בשמחה ואמר להיולדת
ראסי כי ידע שמה מה תתן לנו לאכול סעודת שחרית אמרה לו
רבי התפללו ואתן לכם סעודת שחרית אמר הרבי ר' משה ליב
ז"ל להרב מפיקאב פיקיווער רב נעמוד להתפלל והלבישו טו"ת
והתפללו. אחר התפלה נתנו להם קערה עם דוחן מבושל בחלב
הרבי ר' משה ליב התחיל לאכול ואמר להרב מפיקאב פיקיווער רב
אכלו כי הדוחן טוב מאוד האם הרגשתם טעם טוב בדוחן כמו
עתה והרב מפיקאב היה איש מפונק מאוד ומעולם לא אכל מאכל
כזאת וה"ר ר' משה ליב ז"ל אמר בכל פעם אכלו אכלו וטעם
עוד מעט אח"ז אמר ה"ר ר' משה ליב ז"ל לאשת הוואנער ראסי
אנה לקחת הדוחן הטובה הזו אמרה לו רבי כויתי אצל המילנערין
אמר לה והיא אשה טובה שהלווה. לך אמרה לו הן. אמר לה
והמילנער הוא ג"כ איש טוב אמרה לו המילנער הוא כלב רע והוא
מכה אותה בכל פעם ודרכה לברח אני אמר לה ויש לה עוד
מדוחן הלז אמרה לו לא היה לה רק המעט דוחן הלז שהלווה
אותה לי אמר ואם היה יודע המילנער שהלווה לך הדוחן מה היה
אומר אמרה לו אם היה יודע היה מכה אותה עד למות. אמר לה
הרבי שמע נא ראסי את אשר אומר אליך המילנער יבוא לביתו

וישאר

שיחות צדיקים

נת קול מן השמים נני שיעזור את הרבי ר' שמעלקא ז"ל מהאנשי זליעל
דק' ניקיל ספורג הוא בן עולם הנא כי היה לו יסורים גדולים מהאנשי ניקיל
ספורג על אשר לא ראו לניית אותו, ואמר הרבי ר' אלימלך ז"ל להשני
סהלך עמו. שמעתי חזיה דיבור, אמר לו לא, וחשב בעלמו אם אני שמעתי
בעלמי צוודאי לריך אני לילך לניקיל ספורג, והלך ונא לבית הרב רבי ר'
שמעלקא וניקט ממנו שיתן לו רשות לדרוש בזהכ"ס ולהוכיח אותם, אמר
לו הרבי ר' שמעלקא ומה יהיה מזה שתוכיחו אותם אם הם לא יאנו לשמוע
לקול מוכיח וגם אני אינם רולים לשמוע אמנם אחר הפלרות הרבה נחלה
ליתן לו רשות, והלך לזהכ"ס ונחאספו הרבה אנשים והתחיל לדרוש והראה
להם בפלפול שיש היתר על כמה ענינות שנתורה ר"ל כמו תלמיד שטיהר
את השרץ בק"ן טעמים והיה הדרוש הזה מתוק לחכם שעליו מה שרלו ר"ל
וניוס ז' הלך עוד לדרוש ונחאספו כמעט כל אנשי העיר דשם והתחיל
לדרוש והראה להם עפ"י האמת אשר ציוס אחמול לא טוב דזכרו כי הפסע
עפ"י האמת הוא כך לכן אסור לעזור על דברי תורה ואפילו על קל
שנקלות מדברי רבן והכנים הרבה משוזה בלזם עד שהתחילו לבכות ואמרו
זה לזה הנה רבינו הראה לנו כבר שהוא בן ואנחנו לא ראינו לניית אותו
לכן מוכרחים אנחנו לילך לרבינו לפייס אותו ונא להרב וכפלו על פניהם
ופייסו אותו ואמרו אליו הנה נעשה אנחנו נליית אחכם כי המוכיח הלז
הראה לנו ע"ד האמת אשר כנים דבריכם והרבי ר' אלימלך נעל רשות
מהלדיק הגאון הרבי ר' שמעלקא ז"ל והלך לדרכו וכסילא נניקיל ספורג
שמע עוד נת קול יען שעזרה את הרבי ר' שמעלקא כותבין לך זמן כ"ד
שעות נני שתצרך יהא מצורך והלך כמעט כל הזמן ולא מלא יודי לצרך
אותו והתחיל לבכות לפני הסי"ת הנה נתת לי נחמה על כ"ד שעות לצרך
את נני לצרך אם לא עלאתי שום יודי אח"ז ראה אשר אשה אחת הולכת
על הסדה והתחיל לילך לצרך אותה והיא היתה מהלכת ממנו להלך אמר
לה אל תפחדו כי אין אני מצניי זליעל ק"ו הגידי לי מאין אתם ומה
מסתרכם האשה התחילה לספר לו את כל לבנה והוא צרך אותה וכל מה
שהיה על לבו צרך את האשה הזאת והלך לדרכו והאשה הזאת באה לביתה
וסיפרה לבעלה אשר איש אחד באה אללה ונירך אותה והמזל שלהם התחיל
לילך למעלה למעלה ונעשה גביר גדול ונגמרה דעתם אשר האיש הלזה
שנירך אותה הוא היה אליהו הכניא כי ראו עין צעין צרכה בכל נעשה
ידיהם ונעשה בעל לדקה וקצע דירתו צעיר והיה לו משרתים ונתן להם
פקידה שיוכלו ליתן נדבה סגונה בלתי ידיעתו אפילו עד דינר זהב ויותר
מדינר זהב לריכין לישראל אותו, אחר זמן רב נסעו הרבי ר' אלימלך עם
אסיו הרבי ר' זוקיא ז"ל עצור פדיון שבויים ושמעו שיש צעיר אחס עשיר

שיחות צדיקים

גדול בעל לדיקה ונכסו נשם ונאם המעשרתים ליתן להם נדבה ולא ראו לקבל
מהם והמעשרתים ראו ליתן להם דינר זהב ולא ראו לקבל וכנכסו לבית הנבזיר
ואשתו של הנבזיר ראתה את הרבי ר' אליעזר ז"ל ונתעלפה מחמת פחד
ונעשה רעם גדול כי לא ידעו מה היא ואמרה לבעלה הנה זה אליהו שבזירך
אותי זה כנה שנים ועתה צוודאי נא לקחת העשירות שלנו צמורה והליונו
את הדברים האלו לפני הרבי ר' אליעזר ז"ל אמר לה אל תפחדו כי אין
אני אליהו ואין אני צאתי לקחת את העשירות שלכם מ"ו רק ת"ל שבצרכתי
עשתה פירות, אמר להם הנבזיר הנ"ל כנה אתם לריכין מעות עבור פדיון
שבויים אמרו לו המעשה מאות אדומים והלך הנבזיר והביא להם הסך הנ"ל
ולא ראו לקבל אמרו כי אמרו אנחנו רולים לזכות עוד אחרי צמורה הזאת
והאשה הנ"ל בראותה כי לא ראו לקבל מהם המעות נתעלפה עוד מחמת
פחד כי נתעלפה נא לקחת העשירות מהם והנבזיר עם זוגתו התחילו להתחנן
פני היום עד שכתרו לקבל מחלה עד כאן שמעתי מעשה עקי ניקל שפירג.
איש אחד שהיה כהן רלה לישראל אשה גרושה ושלה להרבי ר' שמעלקא
ז"ל שיסדר לו קידושין והרבי ז"ל אמר שפ"י התורה הקדושה אסור והכהן
הנ"ל שלח מערכאותיהם שמוכרת להרבי לסדר לו קידושין והיה להרבי ז"ל
יסורים גדולים מזה והלכו להחופה ואחר שנה הכהן חת החופה התחיל
לו ליזול ולשפוך דם מחוטמו ולא היו יכולים לסותמו ושלחו עבור דאקטורים
ורופאים ואמרו שאסור לו לישראל אשה כל ימי חייו ונאם שישראל ימות חייב
ומוכרת היה הכהן הנ"ל לילך עהמיפה בלי נישואין והרבי הגאון הלדיק הקדוש
ר' שמעלקא ז"ל הלך לביתו ע"כ שמעתי.

מעשה שסיפר הרב הצדיק הקדוש ר' היים זללה"ה
מקאסיב.

שני אחים היו נוסעים להרבי הקדוש ר' פנחס ז"ל וקארן והיו
להם אב זקן ועם ונא להם כל לילה בחלום שימירו דתם מ"ו ונאם האחים
לפני הלדיק הקדוש הנ"ל בצכיה גדולה ר"ל והלדיק לא היה יודע מה לעשות
והתחיל להתענות והתענה ארבעים מעניות עד שהודיעו אותו מן השמים
שאזיהם היה צדיק ועת צדווי ומפני זאת נא להם להסית אותם כנ"ל לכן
יתירו לו את כדווי וישקוט מזה וכן היה שהתירו לו ולא נא יותר את"כ
נא הרבי הלדיק הגאון הקדוש מוה' יעקב שמשון אבד"ק שפטיווקע למ"ח
הלדיק ר' פנחס הנ"ל ורלה הלדיק ר' פנחס להתפאר נגד מ"ח ושאל אותו
מ"ח מה הייתם עושים אם יארע לכם מעשה כזאת הנ"ל וסיפר לו המעשה
אמר אליו הגאון הנ"ל הלא מפורסם הוא צירושלמי את צדווי נא בחלום
לצניו שימיר דתם מ"ו לזה נכה הרבי הקדוש ר' פנחס ואמר למה לריכין
להתענות שלא מועז ללמוד ולא להתענות ע"כ.

מעשי

שיחות צדיקים

מעשה מהצדיק הקדוש ר' משה מסאווראן זלה"ה.
וצדיק ר' משה היה דר צעיר עטוטטוויק צרוסיא ומחוז לעיר
סמוך לבית הרופאים של המלכות היה דר עם יסודי שהיה נחזיק מענק
עם י"ט ופעם אחת באו צלילה שני צעלי מלחמות מהשפיטאל וליווי ליתן
להם י"ט ושהם אחד מהם ומת ונפל על הארץ והתחילו לשחוק אותו ולא
הועיל כלום כי מת והשענקיר עם זוגתו התחילו צוכים צמר נפש כי ידעו
שתכף ישלחו אותו לקלה העולם והאשה התחננה לצעלה שילך להרצ הצדיק
הכ"ל אמנם נחמת שהשער היה סגור לא היה יכול לכנס אליו והלך לביתו
ולקחו עוד את המה הכ"ל ונטפו שפוח על לבו ולא זו מתקומו והתחילו
עוד לצכות אח"כ אמרה אשתו אליו לך נא אולי תוכל לכנס להצדיק והלך
עוד והשער סגור והלך ציווי וצרגליו עד שצא לבית הרצ הצדיק וסיפר לו
המעשה והשיב לו הוא חי לך לביתך וכשצא לביתו לקחו עוד אותו ושחקו
אותו בכל הכחות וראו שהיא מת והלך עוד לבית הרצ ורגז עליו הלא
אמרתי לך שהוא חי שאל אותו האיש ומה לעשות עמו אמר לו ומה עושים
עם שיכור עניינין אותו תחת השולחן ולקחו אותו והניחו אותו תחת השולחן
אמר השני אני אלך להגיד זאת לשר העשרה והזוג הכ"ל היו צוכים וכמו
חלי טעה צא שר עם עשרה צעלי מלחמות והלכו להשולחן והשר העשרה
הכה להמת עם רגליו ואמר לו קום עמוד על רגליך ועמד ונטל את הכובע
עם התרמיל שלו והלכו כולם עם האיש עם אשתו נחנו שנת והודאה
להסי"ת וצדיק נעשה רעם צעיר איך שכלל מחוז לעיר צעל מלחמה אחד
מת ואמר הרצ הקדוש ר' משה ז"ל להשענקיר הכ"ל הלא אחת תוכל לעשות
אותי לצעל מופת לכן הזהר לצל תספר זאת לשום אדם ואחר פטירתו של
הצדיק הכ"ל סיפר האיש הכ"ל המעשה הזאת ע"כ שנתתי.

אביו של הרבי מלוצלין היה דר צלאנליע וצנו ר' איליקיל היה עלם
טוב והיה יכול ללמוד ועשה אצלו עמו סידוך מעיר אחרת עם גביר אחד
והגביר הכ"ל עשה להמתן צבדים וגם לאציו נתן מעות וגם על הולאות
וכשהגיע זמן החתונה נסעו להכלה כמנהג העולם וכשצא לשם אמר החתן
לאציו חז"ל אמרו אסור לקדש האשה עד שיראה ואני לא ראיתי הכלה
אמר לו אציו טוב תוכל לראותה ושלח להמ"ח שהמתן רולה לראות הכלה
ובאה הכלה מקושטת עוד עם צתולות אחרות ואציו הראה אותה לו אח"כ
התחילו לדבר שצריכין לילך לכסות הכלה [סקורין צאדעקונס] אמר החתן
לאציו איני אלך אחר לו אציו ולמה השיב לו מפני שראיתי שתי וערב על
המלה שלה ואציו ידע אשר העלם שלו איש כשר וירא שמים אמנם לא היה
נחזיק אותו לחוזה אחר לו אציו מה דברת הלא חז"ל אמרו מועב שיטליך
ח"ע לכנסן האם ואל ילצין פני חצירו צבדים ואם לא תלך לחופה תעשה
להם

שיחות צדיקים

להם צוטה גדולה ומה גם כי הוליא סולמות הרצה על הנסואין אמר לו
ומה מעשה הלל ראיתי ככ"ל השיב לו אציו לך ענה לחופה ואח"כ אם
תרצה לדור עמה הנה מה טוב וצאם לאו לאו. והלכו לחופה וצוקר נסע
אציו לביתו ומסע כלבו הלל השארתי אותו צנית גביר ומסתמא יהיה טוב
אמנם הוא לא הפך אפילו לראות אותה ומתהלה היו סותקים לו כי לא
כודע להם מה זאת ואח"כ כשעבר איזה שבועות ולא רלה להתנהב עמה
כדרך ארץ אמר לו חותנו למה תצייס את נתי אם לא הוסנה צעיכך חן
לה ג"פ ואני אחזיר לך את צגדיך הקרועים ולך לדרך. וכתן לה גע .
אח"ז מסע כלבו אם אציא לאציו צגדים קרועים ימות נחמת לער אני אלך
להרצי ר' צער ז"ל והלך לשם ושהה שם שבועה שנים ולמד שם תורה
יומם ולינה אח"ז כשנצלע צו תורה הרצה ויראה שנים הלך לבית אציו
ללאנליט ומסתמא לא היה מלוצט כראוי והקור היה גדול שלא היה יכול
לסובלו וראה קרעטשמי אחת ונכנס שם ללון וצוואו להקרעטשמי ראה רק
אשה אחת ושאל אותה על צעלה ואערה לו שנסע לכפר אחת לא רחוק
תכאן וצטעה א' או צ' שעות יצוא לביתו ומסע כלבו הלל אקור להתיחד
עם אשה ועלה על דעתו מה שאמרו חז"ל על כל עבירות שצתורה יעבור
ואל יחרג חוץ משלטה עבירות ג"ע וע"ז וס"ד על אלו ג' יחרג ואל יעבור
ואמר כלבו הלל מנוף העצירה של ג"ע יחרג ואל יעבור וצטציל יחיד מוטב
שיעבור ואל יחרג כי ידע צעלמו צאם שילך עוד אפילו רצע פרסה ימות
נחמת הקור וצפרע כלילה ונשאר ללין שם וקנה שם נרות ולמד וצאה
האשה הזאת וכיפה הכרות ומצעה אותו אמר לה אני מוכרח קודם ללאת
החולה והנה הצבילה שלי מוכחת על השולחן וצוואו החולה אמר כלבו
עמה הוא עת שיחרג ועל יעבור וינס משם והקור החזיק צו ונתעלף ושכח
על הדרך ונאותו רגע כשילא נשם צא צעלה של האשה ושאל אותה לני
החצילה הזעת על השולחן וסיפר לצעלה צהיפך כמו מעשה דיוסף הלדיק
וצע"ג אחד נסע דרך שם וצא להקרעטשמי לשחות י"ס ושמע מהאשה המעשה
הכ"ל ונסע לדרכו ועל הדרך ראו הסוסים שאיש אחד מושלך ארלה וכפחדו
וירד הצע"ג מהעגלה ולקח את האיש והתחיל לשומק אותו צכה עד שהסי"ת
השיב רוחו אליו והצע"ג היה משער צעלמו שזה האיש שסיפרה האשה אמנו
המעשה אעפ"כ היה לו רחמנות עליו ולקח אותו על העגלה שלו וכיפה
אותו צבלויי צגדים שסיה על העגלה ונסע עמו והתחיל הלדיק לצכות מאור
לפני השי"ת ומצבכיה הזאת הציא הרסר חסונה כלבו של צעה"ג ועמד על
הדרך והתחיל ללעוק להשי"ת מה זה היה לו לעשות כמה עבירות ואח"כ
נסע לדרכו והצע"ג מסע כלבו האם אני שוטה . ומה זה היה לי להגיד
לאחרים מה שעשיתי אין זאת רק שזה האיש הוא איש כשר והמעשה צוודאי

שיחות צדיקים

וישאל על הדוחן ויכה אותה ותברח אצלך ותאמר שדעתה להתגייר
תכוא עמה אלי ואח"ז נסעו משם לביתם וכן היה המידנער הכה
אותה וברחה לשם ונסעו להרבי ר' משה ליב ז"ל ושלת אותה
לעיר אחרת והתגיירה ויצאו ממנה בנים גדולי הדור ע"כ שמעתי.
הרב הצדיק הקדוש ר' צבי מזדיטשוב ז"ל היה בתחילה
תלמיד של הרבי ר' משה ליב ז"ל מסאסוב ולא היה מבין דרכו
ופעם אחת בא אצלו על שבת וראה אשר הרבי מסאסוב הוכך
חויץ לעיר ביום עש"ק אחר המרחץ והטבילה והיה עוד ב' שעות
לערב והרב מזדיטשוב הלך אחריו ממרחק לבלי לראות אותו וראה
אשר אדון עם אדונית שלו ועם הילד שבהם נוסעים בעגלה והאדון
היה מכיר את הרב מסאסוב וכראות אותו עמד עם העגלה ודיבר
עם הרב הקדוש מסאסוב בלשון פוליש כי היה יודע לדבר בטוב
פוליש ושאל אותו הרב אם זאת ז' ועל הילד ושיבח לפני האדון
את ז' ואת הילד ואח"כ שאל אותו הרב מי הוא זה הפערמאן
שאתה נוסע עמו והשיב לו האדון זה הוא יהודי והיה דר כמה
שנים בהקרעטשמי שלי ולא שילם לי את הראטי ולקחתי אותו לי
לעבד עולם אמר לו הרב ולמה הוא לך הלא הוא איש אצל ורא
נאה לאדון גדול כמוך ליסע עם בזוי כזה תן אותו די אמר לו
האדון איני יכול לעשות זאת כי הוא רע ובליעל שלא שילם לי
ראטי ועתה מוכרח הוא להיות לי לעבד עולם. האדון נסע מהרב
איזה פסיעות והפארמאן הפך את העגלה עם האדון ועם האדונית
עם הילד והרב ז"ל היה רץ תיכף ועזר להם להגביה אותם והאדון
התחיל לחרוק בשיניו על הפארמאן הלז והרב ביקש עוד מהאדון
ליתן לו את הפארמאן ואמר לו כי לא נאה לאדון גדול כמוהו
ליסע עם איש נבזה ושפל כמוהו והאדון לא רצה בזה ואח"כ היו
יושבים על העגלה ונסעו עוד איזה פסיעות והפך עוד את העגלה
והרב ז"ל היה רץ עוד אליהם להגביה אותם והתחיל עוד לבקש
מאדון שיתן לו הפארמאן ואמר לו הלא בנמיעתך עמו תוכלו ח"ו
להיות נהרג עד ידו ככן תן אותו לי. ואמר האדון להפארמאן

שיחות צדיקים

כך לטיוויל איני רוצה בך ולנסיעתך והרבי ז"ל לקח אותו ושלה אותו עם איש אחד תיכף למרחץ ולטבול ולספר כללא שר דבר הרב ז"ל גייר אותו כי היה נשכח מלבו אם הוא יהודי ואכל אצל הארון טרופות והצדיק קירב אותו וציוה ללמוד עמו ענין יהדות אז אמר הרב הקדוש מזיטשוב רבי בים דרכך ושבילך במים רבים ועקבותיך לא נודעו איני יכול לנסוע אליכם כי איני מבין דרכיכם ע"כ שמעתי: מעשה שסיפר הרב החסיד ר' ישראל מקאליש ז"ל בנו של הרב החסיד ר' איציקל ז"ל מקאליש.

ר' יהודא החסיד ז"ל וכמדומה שהוא היה בעל המחבר הספר חסידים היה דרכו בכל מערי שבתא לישב מעוטף בהטלית על פניו וכך מי שהרכין את ראשו תחת ידיו היה מברך אותו ופעם אחת בא אורח אחד רוכב על סוס להעיר שהיה דר שם ה"ר יהודא החסיד ז"ל ובא לאכסניא לשבות שם ובעל האכסניא היה תמיד מתפלל אצל ר' יהודא החסיד ז"ל והלך בעל האכסניא עם האורח להתפלל לשם ואחר התפלה ראה האורח אשר כל מי שהרכין את ראשו מברך אותו ובא גם הוא והרכין את ראשו כברך אותו והגביה הר' יהודא החסיד ז"ל את הטלית ואמר לו אני אברך אותך אי"ה ביום א' הבע"ל אורם במש"ק מוכרת היה להאורח הנ"ל ליסע למחוז חפצו ולא רצה להמתין עד יום א' והכין את סוסו ונסע לדרוכו והיה תועה בדרך עד חצי הלילה ולא היה יודע היכן הוא נוסע וראה מרחוק בית אחד שהיה זורח מאוד מהנרות שהיו דלקו שם והתחיל ליסע להאור דשם ובכואו ירד מעל סוסו והקשיר את הסוס לאילן והלך להבית וראה שם אנשים מלובשים בגדי דייטש הולכים שם אחד הנה ואחד הנה ונפל עליו פחד ועמד בפחי נפש ובתוך זה בא איש אחד מרם עם סכין והשחיו את הסכין ואמר לו אני אשחוט אותך תיכף והתחיל לבכות מאוד ובתוך זה בא זקן אחד ואמר להם בלי משפט לא יהיה כרום יקחו מאזנים והובאו מאזנים והתחיל לשקול עבירות וזכויות והכריעו העבירות ר"ל ופתאום בא איש אחד וזרק

פעלץ

שיחות צדיקים

פעלץ על המאזנים שר זכיות והכריעו הזכיות . אמר הזקן נא
פטור. ונשאר האיש על השדה אין בית ואין נרות ואין אנשים
ונפל עליו פחד גדול אשר תסמר שערות בשרו בתוך כך הציץ
וראה את האיש שזרק את הפערץ ושאל אותו מי אתה והיכן
אני השיב לו שהוא נפטר כמה שנים מעולם הזה ותזכירו נא
אתכם שאתם נסעתם בחורף והוא הלך ברגליו ולקחתם אותו על
העגלה שרכם ואז היה קור גדול ונהתם לי הפעלץ שרכם כי
היה לכם רחמנות עליו והפארמאן רגז עליכם עבור הפעלץ ועתה
הקיצו אותו מקברו להביא הפעלץ ולהניח על המאזנים ואתם הייתם
בידי מחבלים ר"ר ושבת להבורא עולם שנצלתם מהם וביום א'
בא האורח להעיר ובא לפני ר' יהודא החסיד ז"ל וסיפר לו מה
שנעשה עמו והשיב לו שראה בשבת מה שיעשה עמו ובעבור
זה לא רצה לברכו כדי שלא יסע במש"ק וקיי"ל בת דינא בטל
דינא והיא לא רצה לציית אותו ומה אני חייב בדבר ע"כ שמעתי.
מעשה שסיפר הרב הצדיק ר' יודא צבי ז"ל מראזדיל
בעת סעודת מלוה מלכה פעם אחת היו שני מלכים נלחמו זע"ז
עבור חלק מדינה נצחו זא"ז והפסידו זר"ז אלפים ורבבות אנשים
וגם מעות אח"ז הסכימו ביניהם לחפש בספר היחוס שלהם מי
שיותר מיוחס מהשני הוא יטול את חלק המדינה ומצאו שאחד
מהם הוא נכדו של המן הרשע ימ"ש והיה לו לקלון ולחרפה
והתישב א"ע וגזר גזירה על היהודים שבמדינתו שהיהודים יתנו
לו עשרת אלפים ככר כסף ואיש אחד ששמו מרדכי לחרות אותו
וגזר הגזירה בחזק רב אשר בזמן מועט יתנו לו כנ"ל והתחירו
היהודים להתענות ולומר תהילים ושכחו שני אנשים להצדיקים
שבכל העולם שיתפללו עבורם ובאו להגאון הצדיק הקדוש הרמ"א
ר' משה איסריליש ז"ל וסיפרו ג"כ המעשה הלז אמר להם שיסעו
לעיר פלוני ומחויץ לעיר דשם דר חייט אחד שהוא מתקן רק
הבגדים ישנים והוא יעזור לכם ואם לא ירצה תאמרו לו בשמי
שהוא יכול לעזור לכם ונסעו לשם ובאו לביתו והיא היה יושב

לחקן

שיחות צדיקים

דתקן בגדים ופניו היה אל הכיתל וראה אותם ושאל מה אתם צריכים השיבו לו לתקן בגדים שעדיהם וצוה שישבו שם אח"כ אמרו לו האמת הנה יש גזירה הזאת ובאנו לבקש מכבודכם שתעזרו לנו אמר להם מי אני לעזור לכם הן אנכי איש פשוט השיבו לו תדעו נאמנה שהרמ"א שלח אותנו אליכם לעזור אותנו. השיב להם תסעו לביתכם ואל תיראו כי בעז"ה יהיה טוב והמן הנ"ל היה דרכו להקיץ א"ע מהשינה שעה ששית ועד שעה שביעית היה אסור לשום אדם לכנס אצלו ומהשעה שביעית היה מותר לבוא אליו המניסטער הראשון ובשעה ח' המניסטער השני כן היה מנהגן ויהי כהקיצו בבוקר וירא והנה איש עני עומד בביתו ובגדיו טלאה עד גבי טראה וימלא המן חמה ונטל את המאנטיק עם בגדיו עליו וחטף את הפיסטועל להרוג את האנשים שעומדים עד המשמר על אשר הניחו יהודי עני ליכנס אליו ובכואו על הגאניק חטפו אותו באוויר ונטלו ונשאו אותו ערך מאה פרסאות והשליכו אותו לתוך בית הקברות והכותלים משם היו גבוהים עד לשמים והיה צעק מאיד אך מי שמע לקול צעקתו ועכרו כמה שעות מהיום והוא רואה א"ע ערום ויחף ורעב וצמא ואין רואה אותו ויהי לעת ערב שמע איש אחד הולך מצד השני של הכותל בית הקברות והתחיל לבכות מאוד שירחמו עליו ובא בעטליר אחד אשר גובהו עד לשמים ונשא שני טארבים על כתיפו והיה בהם לחם המן הנ"ל התחיל לבכות לפניו וסיפר לו אשר הוא היה מכך ואין ידוע לו מי ועל מה השכיכו אותו וכאן ועתה הוא ערום ויחף ורעב וצמא. הבעטליר הנ"ל נטל לחם מהטארבים ונתן לו והלך לדרכו וביום ב' בא עוד הבעטליר הנ"ל עם לחם ונתן לו כן היה שמונה ימים אח"כ בא הבעטליר ושאל אותי מה אתה עושה והתחיל לבכות בפניו מאוד וביקש ממנו ליטור אותו בין אנשים חיים ואמר שהרוח החיוני יוצא ממנו מחמת פחד שהוא בין מתים ואין רואה רק מצבות והשיב לו אשר לא רחוק מכאן יש יער אחת ושם עובדים שיגדלין לכן ישאל את הבעלי המלאכות

שיחות צדיקים

משם אפשר ירצו לקבל אותו כשם שיעבוד עמהם שינדלין אמר לו מה שאוכל לעשות אעשה רק שיקחו אותי בין אנשים חיים וביום השני בא הבעטליר ולקח אותו לשם כהיער הנ"ל וישב שם שנה תמימה בהיער ועשה שינדלין עם הבעלי המלאכות אחר כלות שנה בא הבעטליר ושאל אותו מה אתה עושה השיב לו בוודאי עתה טוב לי יותר מקדם שהייתי בבית הקברות אך אני הייתי מלך ואני יכול לכתוב אפשר תוכלו ליתן אותי לאיזה עסק שצריכין לכתוב השיב לו הבעטליר בכפר לא רחוק מכאן צריכין אוקאמון ואשאר אותם מקודם אם ירצו לקבל אותך וביום השני בא אליו ולקח אותו דהכפר ונעשה אוקאמען ג' שנים ולא ראה את הבעטליר בתוך הזמן הנ"ל ואחר כלות השלש שנים בא הבעטליר ושאל אותו מה אתה עושה אמר לו הן עתה טוב לי מקדם אמנם דפי מעלתי שהיה לי אין זה נחשב לכלום אפשר תוכרו ליתן די איזה שירות שטובה מזה אמר לו הבעטליר בכפר פדוני צריכין מענדאטאר אקח אותך לשם ולקח אותו ונעשה מאנדאטאר חמשה שנים . אחר כלות החמשה שנים בא הבעטליר ושאל אותו מה אתה עושה והשיב לו בוודאי עתה היא טוב לי יותר אמנם לפי הדרגה שהייתי עריו מה זה אמר לו הבעטליר הן יש עיר מלוכה דא רחוק מכאן ומת שם המלך ואתה אמרת שהיית מלך ותוכל תכסיסי מלחמה ואני יכול לפעוד שתשא את המלכה משם ותעשה מלך אמנם אפשר אתה איש רע ואם תעשה מלך תגזור גזירות רעות על יהודים ח"י לכן תיתן די כתב שלא תגזור שום גזירה על היהודים ואשר גזרת מכבר יהיה בטל ומבוטל ותחתום אותך על הכתב הנ"ל אזי אפעל שתעשה מלך ונתן לו תיכף כתב הנ"ל וחתם א"ע באופן הי"מ הבעטליר לקח אותו לעיר המלכה ונשא את המלכה ומחויץ לעיר המלוכה הנ"ל הלך הים עם ספינות והיה הולך בכל יום עם המלכה אצר שפת הים ותלד לו המלכה ב' בנים ויהי יום אחד שהלכו ער שפת הים טבע יד שרו בים והמלכה הלכה ליטול את הילד ונטבעה ג"כ בים אז אמר טוב

שיחות צדיקים

מותי מחיי והשליך א"ע להים ונטבע במצולה עד שבא לעיר אחת
והיה נראה בעיניו שזו העיר שרו שהיה שם מלך ואמר בלבו
אלך לראות הפלטיין שרי ובא לשם וירא שהולכים בעלי מלחמות
על המשמר והיה ירא לכנוס והתיישב בעצמו הלא חיו אינו חשוב
לכלום אם יהרגו אותי טוב מותי מחיי ונכנס להפלטיין והשומרים
לא אמרו לו שום דבר ובא לביתו ומצא שם את האיש העני
הנ"ל עם כתב והחתימה שנתן לו שבטל הגזירה והבין שזה היתה
עבור הגזירה ושאל אותו כמה עשית לי כמה שנים יסורים קשים
ולקחו המורה השעות וראו שכל הנ"ל לא היתה רק חמשה עשר
מניטין כי היה מגביהה אותו למעלה מהזמן ודך ונבטל הגזירה
ע"כ שמעתי בשם הרב הצדיק מראזדיל שסיפר המעשה הזו בעת
מלווה מלכה.

מעשה מבעש"ט ז"ל

אשה אחת מכפר לא רחוק ממעזבוש היתה נוסעת בכל
פעם להבעש"ט ז"ל והיתה נביאה לביתו קמח ודגים ועופות וגבינה
וחמאה והיתה מחיי"י לבעש"ט ולב"ב פעם אחת היתה נוסעה
להבעש"ט ז"ל דרך נהר קטן ונטבעה האשה הנ"ל בהנהר והיה
זה הבעש"ט ז"ל יסורים גדולים מזה וגזר הבעש"ט ז"ל שלא יהיה
עוד שם נהר ונתייבש הנהר מכל וכל אמנם השר מהנהר צעק
כמעלה עד הבעש"ט על אשר בטל אותו מהשימוש שרו כדאיתא
בזוהר אמור דף ק"ז ויצא הפסק דין מלמערה אשר עוד פעם
אחת עד איזה שעות מוכרח להיות עוד שם נהר ומזרע הבעש"ט
ז"ל יסעו עוד דרך הנהר ההוא ואם יטבעו שם אך ילך שום
נברא להציקם רק אם הבעש"ט ז"ל בעצמו יצילם הנה מה טוב
ועברו כמה שנים והבעש"ט ז"ל נתבקש למערה ואח"כ נזדמן שבנו
של הבעש"ט עם איזה אנשים נסעו בליכה והיו תועים בהדרך
וכא ידעו היכן הם ובאו לנהר אחת שלא היה מכיר להם והתחירו
רעבור את הנהר ונפלו במים וראה בנו של הבעש"ט ז"ל כמו
נר אחד שעמד שם על שפת הנהר ועזר השי"ת שנצורו ועברו

שיחות צדיקים

את הנהר והנר הדלוק הלך לפניהם והם נסעו אחריו עד שבאו
לישוב אחת ולנו שם ובא הבעש"ט ז"ל לבנו בחרום ואמר לו
אשר הנר הדלוק היה הוא בעצמו שהיו מודיעין אותו אשר בנו
נפל בדנהר וגם המעשה מהשר הנ"ל ולוא שנשכה ממנו הסרחון
מהעולם הזה היה הפקיר אותו ואת כדם ורא היה הלך להצידם
ע"כ שמעתי .

מעשה מהצדיק הקדוש ר' אורי ז"ל מסטרעליסק

שמעתי מהחסיד ר' עוזר שהיה חתן הצדיק ר' פאביש
מבאלשיוועץ ה"ר עוזר הנ"ל היה נוסע בכך פעם להצדיק מסטרעליסק
פעם אחת בא לשם בעש"ק והיה בדעתו ליתן להצדיק ב' ריינש
ונכנס כהרב לקבל שלום אמר לו אנחנו יודעים שאתה רוצה ליתן
לנו מעות ועתה אנחנו צריכים על שבת קודש ולקח ה"ר עוזר א' ריינש
ונתן לו והיה בדעתו אשר בשעת פרידתו ממנו יתן לו א' ריינש
אח"כ הלך להעיר ונכנס אח"כ לבהמ"ד של הצדיק וראה אשר
הצדיק מעמיד הנרות על שבת אמר לו עוד הרב אנחנו יודעין
שאתה רוצה ליתן לנו עוד פעות ואנחנו צריכין עתה על נרות
ולקח ה"ר עוזר עוד א' ריינש ונתן לו אמר לו הרב לך לבית המרחץ
לכבוד שבת כי בכאן המרחץ אינו מן המובחר ואם תמתין יותר
לא יהיה לך הנאה ה"ר עוזר הלך להאכסניא שלו להכין א"ע
אח"כ הלך להמרחץ ולא היה שם רק אדם אחד והצדיק הלך אז
להמקוה ופתאום שמעו שהצדיק צועק בהמקוה מאטי אויף דעם
דראנזיק וצעק כמה פעמים בקול גדול מאטי דעם דראניקו נפל
עליהם פחד גדול אמר ה"ר עוזר להאיש שהיה שם מה זה השיב
לו כי מעולם לא שמע הקולות הלזו אח"כ הלכו לביתם והיו
מתייראין לישאל להצדיק על הקולות הנ"ל ובמש"ק מוכרח היה ה"ר
עוזר ליסע למחוז חפצו והגם שאצל הצדיק מסטרעליסק היה קשה
ליטול רשות במש"ק אמנם מחמת שהנסיעה היתה נחיצה הלך ליטול
רשות ונטר רשות ובירך אותו הצדיק בהצלחה וביום ג' אחר שבת
היה ר' עוזר הנ"ל בתורה ב"ק סטרעליסק על האכסניא שרוזפתת
הדלת

שיחות צדיקים

הדלת לילך להעיר ובעל עגלה אחד עם אנשים נסעו אז כהאכסניא
הנ"ל ואמר הבעל הבית לבעה"ג הנ"ל מאמי ראה איך אתה נוסע
לבל תשבר לי את הדלת ונזכר ה"ר עוזר ששמע בהמקוה מאמי
ועמד שם וירדו מן העגלה כמה אנשים פצועים ונשברים ושאל
אותם מה זאת וסיפרו לו אנחנו נסענו ככאן ער שבת ובעש"ק על
הדרך פגעו בנו היידמאכעס והכו אותנו והסוסים לא היו יכולין
ללכת והשי"ת ברחמיו נתן שכר לבעה"ג להכות את הסוס שהיה
נקשר להדראנוזיק ונמלטנו בעוזה"י עם חיינו אמר אליהו ה"ר עוזר
תדעו אשר רבינו ראה כל זאת בהמקוה והוא הציל אתכם עכ"ש.
איש חסיד אחד ושמו ר' אייזיק מ"ק דאלינע היה דרכו
ריכך בכל פעם להמגיד הצדיק הקדוש ר' צבי מנאדבורנא בעהמ"ח
ס' צמח ד' רצבי והיה דרכו לילך דרך הכפרים וסמוך לנאדבורנא
יש שם יער קטן שקורין חאשטשים והיה דרכו דרך היער ובבהמ"ד
של המגיד ז"ל היה דרכם להתין על המגיד בשעת ק"ש כמו
חמשה מניטין עד שסיים ק"ש פעם אחת המתינו עד המגיד ז"ל
כמו רבע שעה ויותר ולא סיים ק"ש והביטו דרך חור וראו אשר המגיד
שוכב על הארץ בפישוט ידים ורגלים תפול עליהם אימתה ופחד ותוור
פסוק זה אפשר אלף פעמים ואמרו ז"ל בוודאי איזה חדשות יהיה וכמו שעה
אחר התפלה בא ה"ר אייזיק הנ"ל מדאלינע וסיפר אשר בהיער בא גזלן
אחריו עם גרזן להרוג אותו והגבה עליו את הגרזן ולא היה יכול לזוז
עצמו אח"כ הלך הגזלן ממנו וה"ר אייזיק הלך לדרכו ואח"כ חזר
הגזלן אליו והגביה עוד הגרזן עליו ולא היה יכול לזוז א"ע כן
היה כמה פעמים אח"כ הלך הגזלן ממנו והוא הלך לדרכו אמר
אריו הלא רבינו הציל אותך מיד הגזלן בשעת ק"ש כן שמעתי
מעשה ששמעתי מהרב החסיד ר' ישראל ז"ל מקאליש הרב
הצדיק ר' יוסי ז"ל בנו של הרב הקדוש ר' מיכל ז"ל מזלאטשוב
שהיו קורין אותו ר' יוסלי יאמפלער היה דר ב"ק יאמפלי והיה לו
קאנסים מעיר אחרת להיות שם מגיד והיה דרכו ליסע בכל שנה
להעיר הנ"ל שהיה שם מגיד והיה יושב שם חודש וחצי בכל שנה

שיחות צדיקים

ואח"כ נסע לביתו לקי' יאמפלי וכך הטענות ותבועות ודו"ד שהיו בין אנשי העיר הזאת היו דרכם לעכב עד שיבוא הצדיק ר' יוסלי ז"ל לעשות פשרה ביניהם והיו נותנים לו בכל שנה ג' מאות קערבליך וכן הי' כמה שנים ואח"כ נזדמן שבא איש אחד מדיליטא להעיר הנ"ל והיה מופלג גדוד בתורה ונתחברו אליו אנשים פשוטים וביקשו לעשות אותו לאב"ד כדור שם תמיד והחסידים לא רצו כי הם רצו שהצדיק ר' יוסלי הנ"ל יהי' להם לאב"ד ולמגיד כמקדם והתחיל מחלוקת ביניהם והתחילו לדון בערכאות שלהם ולהצדיק ר' יוסלי לא רצו להודיעו מהמחלוקת כי היו יראים מחלישות דעתו וגם לבל יעניש אותם אח"כ בא סקידה מהערכאות שלהם שיבוא מושל אחד שקורין יעספראווניק והוא יבחר להם רב ואב"ד אחד משניהם והסכימו בין אנשי העיר שיסעו להצדיק ר' יוסלי לאמור לו אישר אנשי העיר הפצים בו שיבוא על שבת. ובעה"ב הלז אשר יתאכסן אצלו האדון הנ"ל יבקש מהרב בעת אשר יכך מבהמ"ד מהתפלה שילך לביתו על קידוש ויבא האדון הנ"ל לשם ויבחר להם את כל זאת עשו למען לא ידע הצדיק מהמחלוקת וכן היה שבא לשם על שבת ואחר התפלה ביקש הבעה"ב מהרב שילך לביתו על קידוש ואנשי העיר הסכימו על זאת כי אמרו שהוא איש טוב והלך לשם עם העולם שרו ועשה קידוש ואמר תורה והאדון הנ"ל בא לשם ונתנו לו שם כסא אצל הדלת לישב עליו ובראות הצדיק ר' יוסלי את האדון שאל מי הוא והשיבו שיש לו בכאן אכסניא והוא אוהב לדבר עם יהודים את כר זאת דיברו למען לא יהיה להצדיק חלישות דעת והאדון היה מביט בפני הרב הצדיק שהיה אומר תורה אח"ז באו לשם ההמון עם הליטוואק ושאל האדון מי הוא זה ויענו ויאמרו כי הוא זה האיש אשר הצד השני חפצים בו להיות להם לרב וקאב"ד ויען האדון ויאמר הכלב הזה יהיה רב כבל ימצא פה בתוך כ"ד שעות ובאם לאו אשלח אותו בכבלי ביזל הנה זה איש אלוקים לו נאה להיות לרב וקאב"ד וסיים הרב החסיד ר' ישראל ז"ל ואמר עם איש

שיחות צדיקים

יהודי ירא שמים בכל מקום שהולך הולך עמו ד' ע"כ שמעתי:
עוד שמעתי מהרב החסיד ר' ישראל ז"ל הנ"ל .

מעשה שהחסידים הנאונים הותרו למניקת להנשא והחסידים
ההם היו בראשם הרב הצדיק הגאון הקדוש ר' ארון קליוואנער והשני
הרב הצדיק הגאון הגדול ר' יעקב שמשון משפטייוקע ז"ל והשלישי
הרב הצדיק הגאון הקדוש מוה' ארי' לייבש אב"ק וואליטשוסק
והסכימו ביניהם ליתן להאשה היתר עפ"י תורה אמנם בכתב לא היו
עוד מראים לה והלך הרב הגאון הצדיק הקדוש ר' ארון קליוואנער
וסידר קידושין להאשה הנ"ל ואמר ע"ז הרב הגאון משפטייוקע הלא
הוחלם הדבר כבר הורה זקן והתחיל מחלוקת גדול מהנאונים ובראשם
הרב הגאון הגדול מוה' יחזקאל מפראג בעהמ"ח ספר נודע ביהודא ועוד
כמה גאונים והם צדדו איסור מהספר תוספות שבת ובזמן לא כביר
בא הרב הגאון מוואליטשויסק על שבת ל"ק סאמינוב ושם היה אב"ד
הרב הגאון ר' סענדיר ז"ל נכד הגאון הקדוש בעהמ"ח ספר תבואות
שור והוא היה ג"כ מבעלי המחלוקת נגד החסידים הנ"ל אך היה ירא
שמים גדול ובשבת אחר התפלה הלך הרב מוואליטשויסק להרב ר'
סענדיר כנהוג ורצה הרב ר' סענדיר ליתן לו קידוש אמר הרב
מוואליטשויסק אני הפך לשמוע מכם פשעטיל ואמר הרב ר' סענדיר
פשעטיל והרב מוואליטשויסק נכנס עמו בעומק הפשט והפריך את
הפשעטיל שלו לפירורין אמר הרב ר' סענדיר להרב מוואליטשויסק אני
הפך לשמוע מכם פשעטיל ופתח הרב מוואליטשויסק ואמר פשעטיל
לפני הרב הגאון ר' סענדיר והוטב בלבו מאוד ורצה לנשק אותו על
פיו והתחיל לבקש ממנו שיאכל אצלו היום אמר לו הרב הצדיק
הגאון מוואליטשויסק הלא אני אוהב את החסידים ואחס שונאים
להחסידים אמר לו הרב ר' סענדיר אשלה להחסידים ויבואו תיכף אמר
לו הרב מוואליטשויסק אני אוהב מי דרש טוב אמר לו הרב ר' סענדיר
אציית לכם מה שתאמרו אלי רק שתאכלו אצלי הרב שלח להחסידים
ובאו תיכף וגם שלח אחר מי דבש טוב והיו מכי'אין בקנקנים הרבה
ועמדו ב' כוסות נגד הרבני' הנ"ל הרב מוואליטשויסק שתה את כוסו
והרב ר' סענדיר לא שתה מעולם אמר לו הרב מוואליטשויסק הלא
פשעטליך אמרו בשוה מוכרחים אתם לשהות עמי בשוה ומחמת ההוכיח
שתה ג"כ את כוסו ומלאו עוד ב' כוסות וגם נתנו להחסידים מי דבש
עד שנעשו מבושמים והתחילו לנגן והרב ר' סענדיר נעשה מבושם אמר
לו הרב מוואליטשויסק נעשה ריקודין לכבוד שבת והלכו מהשולחן
ועשו ריקודין והחסידים היו מנגנים ונתמלאו שמחה אח"ז אמר הרב

שיחות צדיקים

ר' סענדר להרב מוואליטשיסק תחיו מאה שנים כי החיתני כי מעולם לא ארגשתי טעם שבת כמו היום השיב לו הרב מוואליטשוסק אם אינכם מרגישים טעם שבת האך אתם יכולין להרגיש טעם בתוספות שבת ז"ל ודפח"ח ע"כ שמעתי.

הרב הצדיק הקדוש ר' חיים ז"ל מקאסיב היה גבאי ממעות ארץ ישראל והיה מחזיק כמה אנשים לנבות המעות הנ"ל ואחד מהם היה החסיד ר' פייוויל מסניטין ופעם אחת נסע ה"ר פייוויל מק"ק סעריט עכור המעות הנ"ל ותעה בדרך בלילה כמה שעות ולא ידע הבעה"ג שלו להיכן היא נוסע אח"כ ראו ממרחק שבית אחת מאירה מאוד ונמשכו אחר זריחת הנר ובכואם לשם ראו בית גדול שאינו מכיר להם ושם היו משרתים מלובשים בכנדי דייטש ומשרת אחד שאל אותם האם אתם רוצים ללון פה ואמרו הן כי אז היה רוח וגשם שלא היו יכולין לנסוע המשרת הראה להם חדר מיוחד ששם היה התנור הם ונר ה' דולק שם ונכנסו להחדר הנ"ל וישבו אצל התנור ההם והיה פחד עליהם אח"כ באו להחדר הנ"ל שני פריצות ויהודי אחד שעל ראשו ספאדיק היה ביניהם וצעקו להמשרת שיתן להם שלשה צנצנת יין הפריצות שתו והספאדיקיל לא רצה לשתות ואמרו לו מצני מה אין אתה שותה אמר להם שאסור אמרו להם ולמה שתית אז הפריצות הכהו אורו על הלחי מכאן ומכאן והיכו עמו לחוץ ונפל פחד גדול על ה"ר פייוויל ועל הבעל עגלה שלו אמר לו ר' פייוויל להבעה"ג נחזיק עצמינו בידינו והחזיקו א"ע בידיהם מחמת פחד ובחצי שעה באו עוד הפריצות עם האיש הנ"ל וציוו ליתן יין כמקדם ולא רצה לשתות ושאלו אותו למה שתית אז והכו אותו והלכו להם עמו. וכמו חצי שעה באו עמו פעם שלישית כנ"ל והאיש החזיר פניו נגד ה"ר פייוויל ואמר לו ר' פייוויל האתם אינכם מכיר אותם הלא אני פלוני (והוא היה כבר נפטר) האתם ראיתם שעושים עמו ויבקש מכם מאוד שתזכירו אותו לפני הצדיק הקדוש ר' חיים ז"ל מקאסיב ואחר חצי הלילה קמו ע"י השדה אין בית ואין תנור ואין נר והשי"ת עזר להם שלא הזיק להם כלום ובאו לקאסיב וסיפר ה"ר פייוויל להצדיק הקדוש המעשה הלז ואמר לו שם הנפטר כי ה"ר פייוויל היה מכיר אותו והשיב לו הצדיק ז"ל שלא יהיו לו עוד העוגש הזה. והאיש הנפטר הנ"ל היה איש כשר רק שהיה סרסור בין הפריצים והי' מניע לו מהם ש"ס ולא רצו ליתן לו עד שישחה שם צנצנת יין והוא היה נחוץ למעות מאיד להשיא את בתו ושחה שם והיה לו הפסק הזה רק מזה יצא לנו מיסר איך שצריך האדם לשמור א"ע מאוד שלא יעשה

שיחות צדיקים

יעשה שום דבר מה שאס"ה תה"ק ואל יאמר כי קלה הוא ושגנה ע"כ
והשי"ת יצילנו מכל רעות אמן.

מעשה שנסע הרב הצדיק ר' חיים ז"ל מקאסיב ובא לכפר אחת
והתפלל וסעד שם ובא הנעלת הבית משם לפניו בוכה מאוד ואמרה
הלא אני אומנתי אתכם על ידי כי האשה הזאת היתה מלפנים משורת
אצל כבוד הצדיק הקדוש מהמ"מ ז"ל מקאסיב אמר לה הרב ז"ל מה
אתה רוצה השיבה לו אשר יש לה יסורים גדולים והפסדות רבות
מערל אחד מכפר הרז עד שאין לסבול אמר לה אם באפשרי לראות
את הערל הלז והלכה להקדעטשמי וראתה שיש שם הערל הלז אמר
לה קראו אותו לכאן והלכה האשה ואמרה לערל הנ"ל הנה יש פה
רב גדול ואני שבחתי אותך לפני שאתה איש טוב ואמר שחפץ
לראותך ובא הערל לפניו והביט בפניו ורמז בידו שיכך לו ואת"כ נסע
הרב לדרכו והערל הנ"ל הכך תיכף לביתו וחלה א"ע ובעה"ב כשמעו
ריץ על סוס אחר הרב ז"ל לבשר לו וראה שהרב נוסע והתחיל רצעוק
וצוה הרב ז"ל לעמוד ובא הבעה"ב וסיפר לו המעשה ושאל אותו הרב
היכן הוא תלוי כי נפל עליו סחר לבל יהא עליה על בעה"ב והשיב
לו אשר בביתו של הערל תלוי אמר לו הרב ז"ל לך לשלום ע"כ
שמעתי.

פעם אחת בפורים היו החסידים מבושמים ושמחים מאוד בקאסיב
אצל כבוד הצדיק הקדוש ר' מענדלי ז"ל ויצאו מהרב וראו איש אחד
עני בא ונושא חבילה גדולה על כתפו ומחמת שהיו מבושמים לקחו
אותו להרב הצדיק ז"ל ואמרו אליו שחטפו משאפאסניק אמר להם
הרב ז"ל לכו עמו לבני ר' חיים שיחי' והלכו עמו לשם וסיפרו לו
המעשה אמר להם הרב ר' חיים ז"ל סגרו אותו בהקאמיר ותנו לו
לאכול האנשים ההם לקחו אותו להקאמיר ונתנו לו לחם וי"ש ובשר
וכל טוב וסגרו אותו היטב וכמו בשני שעות בא איש אחד מק"ק
קיטוב ובכה ושאל בהעיר אם ראיתי עני כזה וכזה תוארו ואח"כ יודע
לו שסגרו איזה עני בהקאמיר של הצדיק ר' חיים ז"ל ובאו אליו
וחפשו בהחבילה ומצאו שטערי נמוכיל שגנב בק' קיטוב האיש מקוטב
נטל את שלו והאיש עם החבילה הלך לדרכו ע"כ שמעתי.

הרב הצדיק ר' יודא צבי ז"ל מסמרעטין היה תלמוד של הרב
הקדוש ר' אורי ז"ל מסמרעליסק והיה דרכו של הרבי מסמרעל סק
לשרות את תלמודו שישע ולא היה ידוע לשום אדם על מה שלח
אותו אך ממה שהביא לו היה נודע על מה שלח אותו ליסע כי בכל
פעם הביא לו בעלי תשובה ופעם אחת נסע במדינות בעסראביע והיה
תועה

שיחות צדיקים

תועה עם אנשים שלו חצי לילה באיזה יער וכשיצאו מן היער ראו נהר גדול ואמר הרבי ז"ל מסטרעטין להבעה"ג שלו שישע בהמים לצד השני. השיב לו הבעה"ג אמרוד קודם המים בכדי שארע באזה מקום ליסע וכשהתחיל ליסע והמים והסוסים רק נחקו רגלם להמים הגיע להם המים עד צואריהם והתחיל הבעה"ג לצעוק מאוד אמר לו הרבי ז"ל שומה קח הסוסים בחזרה לשפת המים השי"ת עזר שנצטו מן המים ונסעו אצל שפת הנהר אח"כ אמר הרבי ז"ל להבעה"ג ליסע להמים ולבל ימדוד עוד ועברו את המים ובאו לצד השני אצל בית ערל אחד והקיצו את הערל להוליך אותם לקרעמשימי והבטיחו לו בעד זה א' טאליר וי"ש והלך עמם ודפטו שם לפתוח להם והמשרת של הרינדאר פתח להם והרינדאר היה ישן בחדר השני אח"כ שאר הערל אותם יהודים מאין באתם אצל הבית שלי השיבו לו שנסענו דרך המים עד שדגיענו אצל ביתך אמר להם האם באפשרי ליסע דרך הנהר הלז הלא צריכין לעבור בספינה ויא האמין להם עד שהראו אותו העגלה אשר היה עליו רושם מן המים. הערל התחיל לדפוק בפחה הרינדאר ואמר לו תקים חיקף משינתך כי באו אליך מלאכים לא אנשים אם היה יכלו ליסע בהמים שהם אזי הם מלאכים ולא רצה לקבל מהם הטאליר והי"ש שהבטיחו לו ואמר אצל מלאכים איני רוצה לקבל כרום והרינדאר עם כי היה איש פשוט מאוד קם משנתו ונתן להם לאכול ולנו שם מעט ובבוקר כשנסעו משם רץ אחריהם הרינדאר ונסע עמהם לסטרעליסק ונעשה בעל תשובה גדול ע"כ שמעתי מהרב ר' זינוויל בנו של הצדיק ר' יהודא צבי ז"ל.

מעשה מרבי ר' אלימלך ז"ל אדון אחד לא רחוק מליזענסק היה לו כפרים הרבה והיה משכיר אותם ליהודים פעם אחת עלה בדעתו לבלי להשכר לשום יהודי את הראנדים ונסעו הרינדארים להרבי ר' אלימלך ז"ל ובירך אותם שיחזיקו את עסקיהם כמקדם ונתוך כד חלה האדון הנ"ל ואמרו לו הרופאים אשר רפואתו לרחוץ א"ע בים ונסע האדון הנ"ל עם כל ב"ב להים שהיה רחוק ממנו כמה מאות פיסאות ובבואם להם הפשיט האדון את מלבושיו על הקאלעם שלו והלך להים לרחוץ והי אך נחקו כפות רגליו להים בא אדון אחר בדמותו והלביש את מלבושיו ואמר להם אשר אין צריך עוד לרחוץ וצוה לחזור לביתם ונסעו כלם משם והי אך יצוא יצא האדון מאת הים ולא היה לו אפילו כתונת ללבוש ומתחלה התחיל לצעוק להבעה"ג שלו ואין קול ואין עונה והתחיל לבכות מאוד ונא ערל אחד לשם וראה איש ערום בלי כתונת ונתן לו כתונת עב וקרוע ומכנסים עבים וקרועים

שיחות צדיקים

וקרועים ולקח אוחו לביתוועבד עמו עבודת הפרך עבור חתיכה לחם
והתחיל לילך מכפר לכפר ומעיר לעיר לערך שנה כי לא היה לו אפילו
על הוצאה ומכירת היה בכל מקום לעבוד עבור חתיכה לחם עד שבא
להכפרים שלו קרוע בגדים ומטולאים כמו נעטליר ובא אצל רינדאר
אחד בהכפרים שלו וסיפר להרינדאר מה שאירע עמו אמר לו
הרינדאר האם אתה משונע הלא אתמול הייתי אצל האדון והוא בביתו
אמנם הוא אמר לו סימנים מהחשבונות מקדם וראה שזה אמת האדון
ביקש מהרינדאר שיתן לו עצה מה לעשות אמר לו הרינדאר הרבי
יחי' יוכל לעזור לך וביקש ממנו שיסע עמו להרבי ונסעו שניהם
וסיפר להרב ז"ל המעשה אמר לו הרב ז"ל הלא אתה איש רע ובכל
שנה אתה רוצה היספית על העסקים שלך ופעם אחת אמרת שלא
תשכיר ליהודים את העסקים שלך לכן אם תשבוע לי לבל תדחה כל
ימך שום יהודי מהעסקים שלך וכל חיקה ממנם שום הוספה אז אתן
לך עצה טובה ונשבוע האדון שיציית להרב ז"ר אמר לו הרב ז"ל
תמתין עד יום א' ותראה את האדון המדומה בעת שיסע להקלוסטער
וחסתכל הישב באיזה מלבושים הוא לבוש ותעשה לך תיקף מלבושים
כאלו ואח"כ תמתין עוד על יום א' בעת אשר יסע לשם ותלביש א"ע
במלבושים החדשים וכאשר ילך מהקאלעם להקלוסטער תשב א"ע על
העגלה ותסע לביחך וכן היה.

מעשה מהבעש"ט ז"ל

מעשה בעשיר אחד שהיה ניסע בכל פעם להבעש"ט ז"ר והי'
לו בן יחיד עלם טוב ובקש העשיר מהבעש"ט ז"ל אשר הילד בן
יחידו יהא אצלו שלש שנים ללמוד ממדותיו ונתן עבור זה הרבה מעות
להבעש"ט ז"ל והחנה עמו אשו בעת שיסע הבעש"ט לאיזה מקום
יקח עמו גם את הילד שלו אמנם הבעש"ט ז"ל לא נסע לשום מקום
בתוך אותו הזמן אולם מקודם כלות המשך שלש שנים הנ"ל צוה
הבעש"ט לאסור את המרכבה ונסע הבעש"ט ז"ל ואמר להעלם הנ"ל
שישב א"ע ג"כ על העגלה ונסעו במוש"ק וכמו קודם הצי הלילה באו
לאיזה קרעטשמי ושאלו להרינדאר אם יש לו חדר מיוחד עבור
הבעש"ט ז"ל והיה מרחק רב עד אשר הרינדאר לא שמע מהבעש"ט
ז"ר ונתן להם חדר מיוחד והילד הנ"ל הלך לקרעטשמי ועמד א"ע
תחת השולחן והתחיל לנגן ניגון נאה בחשאי וראה אותו ערל אחד
והוטב הילד בעיניו אמר הערל להרינדאר אנקש ממך אשר הילד הלז
ינגן ואני רוצה לרקד ואקנה י"ש בעד כל הערלים אמר הרינדאר להעלם
אבקש אותך שתנגן ומה חסיד מזה וגם תעשה לי טובה שהערל יקנה

שיחות צדיקים

י"ש הרבה וארויח על ירך אמר הילד אם יסכים הזקן שלי אזי אנגן
הרינדאר הלך להבעש"ט ז"ל וביקש ממנו שינגן הילד והסכים הבעש"ט
ז"ל ולקח אותו הרינדאר והעמיד את הילד על השולחן ואערל שאל
את הילד מה שמך אמר לו מאשקע העלם התחיל לנגן ניגון נאה
והערל רקד וצעק טע מאשקע א יא איוואן וקנה י"ש הרבה ונתן לכל
הערלים שהיו שם הערל רקד כמו שעה ויותר אח"כ צוה הבעש"ט ז"ל
להממשש שלו לאסור את המרכבה שיחזרו לביחם ובאו לביחם והעלם
הנ"ל נסע לאביו ואחר שעברו איזה שנים נתגדל העלם הנ"ל ונשא
אשה ונעשה סוחר גדול ופעם אחת נסע להדרך ופגעו בו גזלנים
ולקחו את כר אשר לו ורצו להרוג אותו והחיל להתחנן לפניהם
והשיבו לו אנתנו ניקח אוחד להראש שלנו והוא יעשה עמך מה שיחשוץ
ולקחו אותו לשם ובבואו הכיר אותו הראש מהגזלנים ואמר לו האתה
שמך מאשקע השיב לו הן אמר לו הראש האתה מכיר אותי אמר לו
כא אמר לו הראש האם שכחת שאתה היית מנגן ואני רקדתי השיב לו
אמת שאתה רקדת וצעק טע מאשקע א יא איוואן ועתה הזכרתי
אמר לו הגזלן אם אתה מוצלח שלא הרנו אוחד האנשים שלי ובאת
לידי הנה מה טוב ותכף החזיר לו המעות שלו ועוד נתן לו מעות
הרבה ומחנה טובה ואמר להגזלנים הנני מצוה אתכם שחוליכו את
האיש הלז להדרך שרו ואל יתעקס לו שער אחת ולא תוכלו להונות
אותי ולקחו הגזלנים אותו והליכו אותו על הדרך שלו ובא לשרום
לביתו והבעש"ט ז"ל ראה את הכל עוד מקודם כמה שנים ע"כ שמעתי.

מעשה מהצדיק ר' פנחס ז"ל מקאריץ

איש אחד צעיר לימים מושלם בכך המעלות היו לו חשק גדול
ללמוד א"ע כישוף ועלה בדעתו ליסע למצרים ללמוד שם כישוף ונסע
מכיתו והיו דרכו דרך עיר קאריץ בארץ רוסיא ושמע שיש שם רבי ר'
פנחס ז"ל והלך אליו ואז היה ר"ח והיכינו שם אצל הרב סעודת ר"ח
ובבואו לשם נתן לו הרב שלום ואמר לו שירחוק את ידיו ג"כ להסעודה
האברך נטל את ידיו וישב א"ע אצל השולחן ונתנו דגים להשולחן
אח"כ הדגיש בבני מעיו שצריך לצאת החיצה והלך מהשולחן החוצה
וחיפש מקום להסך את רגליו ומצא שם בה"כ וראה שיש שם מערות
בעומק הארץ ושכח שהוא צריך לנקיו והלך על המעלות בעומק הארץ
ובא לאיזה יער ובאו גזלנים ושדדו אותו ולקחו את כל אשר לו ונמלט
מידם ובא לאיזה יער ושאלו אותו על מכתב שקורין פאם ולא היה
לו ולקחו אותו לאנשי החיל שקווין בעלי מלחמה והיה שם לערך
חמשה שנים אח"כ הלך להגהר לרחוק ונמנע בהגהר בעומק המים עד
שנא

שיחות צדיקים

שבא לעיר אחת ושאל על שם העיר ואמרו לו אשר שם העיר הלו
הוא קאדיץ ונזכר א"ע שהיו שם רבי ר' פנחס והלך לשם ובבואו
להבית נתנו להסעודה את הרוטב אמר לו הרבי ר' פנחס ז"ל אנה
היית ואנה איתת עד כה ומעתה לא תרצה ללמוד כישוף ונסע האברך
לביתו ונעשה איש כשר וישר ע"כ שמעתי.

מעשה מהרבי ר' מענדליו ז"ל מקאסיב

איש אחד מעיר קטנה סמוך לקאלימיע היה נוסע בכל פעם
לקאסיב להרבי ר' מענדליו ז"ל ולצייש הנ"ל היו דחיקא ל"י שעתא
והיה צריך להשיא את בתו וסיפר להרבי הנ"ל את לבו השיב לו הרבי
ז"ל דעתי שתיסע ללבוב אמנם האיש הנ"ל לא נסה בזה מעולם ולא הי'
יודע ליסע לשום מקום רק לקאסיב והיה חושב בלבו אשר הרבי דחה
אותו בדברתו ונסע לביתו וז' היתה מתקוטמת עמו באמרה שלא סיפר
להרבי מה שצריך לו ונסע עוד לקאסיב וסיפר את לבבו להרבי
ז"ל השיב לו עוד הלא אמרתי לך אשר דעתי שתיסע ללבוב ונסע
לביתו דרך קאלימיע וראה עגלה אהת עומדת בשוק סעלימיע ושאל
לבעה"ג אנה אתם נוסעים השיב לו ללבוב ועלה בדעתו אמר הוא
מן השמים שיסע ללבוב והשווה א"ע עם הבעה"ג שיסע עמו ללבוב
ובבואו לא היה יודע אצל מי יתאכמן והלך דאיזה מלמד והניח שם
חרמילו והמלמד נתן לו שלום ושאל אותו מאין אתם השיב לו מעיר
קטנה סמוך לקאלימיע, ומה אתם עושים פה לבוב השיב לו שצריך
לי להשיא בחולה ויש רבי ר' מענדליו בגליל שלנו ויעץ אותי ליסע
ללבוב והתחיל לבקש מהמלמד שיעשה לי טובה השיב לו המלמד מה
אוכל לעזור לכם אני אכתוב לכם על צעטיל שמות מהוגידים בפה
ותלכו אליהם אולי תפעלו מה ונהן לי צעטיל והלך להראשון שנכתב
בהצעטיל והראו אותו להחנות שלו ובבואו נתן לו הנגיד שלום ואמר
לו אני רואה שאתם רוצים לדבר עמי ועתה אין לי פנאי לדבר עמכם
תמחלו ותלכו לביתו שלא רהק מכאן ואבוא ואדבר עמכם האיש
הנ"ל הלך לביתו והמתין שם כמו ב' שעות ובא הנגיד ואמר לו גם
עתה אין לי פנאי לדבר עמכם הלא תאכלו אצלי סעודת הערב ואדבר
עמכם ובערב בא הנגיד לביתו ואכלו סעודת ערב הב"ב הלכו לישן רק
הנגיד ועם האורה ועם המשרת היו יושבים על השולחן ושאל אותו
מאין אתם ומה אתם עושים פה וסיפר לו את כל לבבו אמר הנגיד
כמה הי' התחייבות השיב לו כך וכך וצוה הנגיד להמשרת ליקח פנס
ולילך עמו והלכו כלם יחד להחנות שלו ונתן לו הנדוניא וחזק לו
בגדיו כנהוג ונתן לו שכר סעודת חיימים ונתן לו על הוצאה ואמר
להמשרת

שיחות צדיקים

המשרת לך נא עם האיש הזה לבית אכסניא שלו וטול הסתורה ותניח שם האורת הלז עם המשרת באו לבית המלמד והניח שם הסתורה ולן שם ובבוקר ראה שיש לו סחורה וגם מעות כי לא האמין לעצמו אם זאת בהקיץ או בחלום ובאמצע היום אתרחש לו עגלה לקאלימייעונסע לקאלימייע ומשם לקאסיב עם הסתורה ובבואו להרב ז"ל נתן לו שלום ואמר לו לעצבערנער סיחר סחית טוב בלבוב וסיפ-לו איך ומה אח"כ כאשר עברו שנים הרבה והאורת הנ"ל היה נוסע עוד ללבוב לעזרה להנניד הנ"ל ונתן לו אר"כ אמר לו פעם אחת הייתם נוהגים לי הרבה מעות ועתה ולא כלום השיב לי הנניד אז נסעתם על ישועת השי"ת ועל עזרו ונתן השי"ת רחמנות בלבי לרחם עליכם ועתה שנסעתי על בסחוני ומה יוכל בו"ד לעזור יותר ע"כ שמעתי.

מעשה מהצדיק הגאון ר' דוד מפואמארין שהיה רב בקי זאלינע

על איש אחד מקאליש ושמו עזריאל שהיו מחזיק הפערלנא בקאליש בגליל סמריא הי' עריו עלילה שעושה סמעמפלין ומסר אחד כתוב כן לערכאותיהם ובאו קאמיסייע וחיפשו שם ומצאו הרבה ניירות עם סמעמפלין ולקחו אותם וחתמו אותם בחתימה למען יתברר הדבר והיה הדבר הזה מר מאוד בעיני הר' עזריאל הנ"ל כי עבור זה היה יכול הר' עזריאל הנ"ל להתליט בבית האסירים כל ימיו ונסע להצדיק הגאון הקדוש ר' דוד הנ"ל ובכה מאוד לפניו והתחיל הצדיק ר' דוד לרבר מן כל הכריאים שברא הקב"ה בעולמו הוא הכל כעובר טובות האדם ולולא זאת לא היה הקב"ה בראו, ונחזי הני עכברי רשיעי ניגהו ולמה בראם הקב"ה אמנם כשהקב"ה בראם מסתמא הקב"ה בראם עבור טובות ישראל, ואח"כ אמר הצדיק הנ"ל לאיש הנ"ל תסעו לביתכם השי"ת בוודאי יושיע אתכם אח"כ כשהגיע להפריטיקאל להתברר הדבר ולקחו הניירות לראות אותם והיה המקום הסמעמפלין חתיכים כמו בסכין ולא היה הדבר יכול להתברר ונעשה מזה הששי כי העכברים אכלו הסמעמפלין כן שמעתי.

מעשה שסיפר הרב הצדיק הקדוש ר' צבי אלימלך ז"ל מדינוב.

הרב הצדיק ר' צבי אלימלך ז"ל נסע עם המשמשים שלו ובאו לקרעטשמי אחת ורצו להתפלל תפילת שחיית והיינדאר נתן להם חדר מיוחד להתפלל שם והצדיק ר' צבי אלימלך רצה להכין א"ע לתפלה אמר לו היינדאר אשר בהשאפע שלו יש מקום להכין א"ע

שיחות צדיקים

והלך לשם ולא היה יכול להכין א"ע ושאל אותו אם באיזה פעם
היה בית על מקום השאפע אמר לו הרנדאר אשר פעם אחת עשה
שם סוכה לעצמו על מקום הלז ואמר הצדק הנ"ל מן המצוה שאדם
עושה נשאר רושם והרושם הלז יוכל להמשיך וליטול את האדם כמעט
משאול תחתית והצדיק הרגיש בדבר שלא היה יכול להכין א"ע שם
וסיפר מזה הענין בעיר אחת היה סוחר אחר אשר מסתרו היה עם יין
והיה לו בת שגא היתה הולכת בדרך הטוב ולקח אותה יעדינראל ונסע
עמה למרחקים וכבר היה לה ילד מבעלה אביה הסוחר הנ"ל גידל
הילד והשיא אותו ובעיר הנ"ל היה שני אנשים סוחרים שהיו מביאין
סהורה ממרחקים והצליחו מאוד ונתקנאו בהם סוחרים אחרים לסתור
נ"כ עם הסחירת האלו וחקרו היטב מאיזה מקום מביאין הסחורות האלו
עד שנתוודע להם ונסע האברך נכד הסוחר מהיין הנ"ל עוד עם איש
אחר עד שבאו למקום אחד ושאלו עבור הסהורה ואמרו להם אשר
למקום הסהורה הנ"ל יש עוד מכאן שני פרסאות ושכרו שם ערל אחד
שהיה מילנער היינו מחזיק בית הרחיים שיסע עמהם למקום הנ"ל ואז
היה ערב שבת וכשהתחילו ליסע התחיל שלג גדול לירד עד שלא
היה באפשרי ליסע ונסע הערל עמהם לבית הרחיים שלו שהי' יושב
שם וראו שאין להם מה לאכול בש"ק וביקשו מהערל לרכוב על סוסו
ולחביא להם יין שרף על קידוש וגם לחם על שבת כי אז היה אין
יוצא ואין בא המילנער נסע עבורם והתמהמה מאוד עד סמוך לערב
וראו אשר ערלית זקנה ירדה מהתנור ולקחה שני גרות והדליקה על
הכירה ושאלה להאנשים האלו מאין אתם ואמרה בלשון יהודית. השיבו
לה ממרחקים וביקשה מאוד שיאמרו לה מאין ומאיזה עיר אמר האברך
מעיר סלוני והתחילה לבקש שיאמרו לה מי הם אמר אחד אני נכד
סלוני וכשמעה זאת התחילה הערלית הזקנה לנשק את האורח הנ"ל
ואמרה לו הוא אתה בני והתחילה לבכות מאוד וסיפרה אשר היעדינראל
עזב אותה ולקחה ערל אחר והולידה עמו המילנער והוא עוד סנוי
והמצוה מהדלקות הנרות בערב שבת היתה מקימה בכל ערב שבת הגם
שאו עשתה מה שעשתה אעפ"כ המצוה הזאת לא עזבה ואח"ז עלתה
על התנור בכביה גדולה עד שמתה ואח"כ בא המילנער עם היין שרף
ועם הלחם וקרא לאמי וראה שמתה והיה בוכה מאוד אמרו לו האנשים
האלו למה אתה בוכה הלא הוא המתה זקנה השיב להם אשר יש לו
מחלוקת עם הכומר והכומר התסאר א"ע אם תמות אמו יקח את כל
אשר לו בעד קבורתה אמר לו האברך אני אתן לך עצה לך אל
היעדינראל ותבקש ממנו צניף ישן ומלבוש ישן ותגזוז לה השערות

שיחות צדיקים

ואנחנו נסע עמה להעיר ונאמר אשר היא יהודית עני' ויקברו אותה בבית עולם של יהודים ומה איכפת לך ולא תפסיד אפילו פרומה תדא כי בנה הבין מה שאמרה היא אמת והי' רצונו שיקברו את אמו בקברי ישראל וכן היה המילנער הניח אותה על העגלה שלו והם היו הולכים אחר העגלה והמילנער הי' יושב ג"כ על העגלה ואח"כ הוחרדו המוסים והסכו את העגלה עם המילנער ונהרג המילנער על הדרך והביאה אותה להעיר ואמרו אשר זאת יהודית עניי' וקברו אותה בקברי ישראל ע"כ וסיים הצדיק ראו מן מצוה אחת שחזקה ראו מה שזכתה ע"כ שמעתי מזה רואין איך הקב"ה עילות על כל העינות סיבות כל הסיבות מסב סכובים שבנה נסע עבור סחורה וכך היה בדעתו אמנם לא כן שהוא נסע עבור אם לעשות לה טובה ע"כ.

מעשה שסיפר הרב הצדיק הקדוש ר' מאיריל מפריםשלאן ז"ל מענין הבטחון בהשי"ת וסיפר בזה הלשון הן אדוני אבי זקני היה שמו ג"כ ר' מאיר והיה סרסור והערלים היו קורין אותו מייארקע ספראווידלעווע וכל דבר שהי' להם למכור היו אוהבים למכור לו כי היו יודעים שלא יתאנה להם פעם אחת התיישב אצ"ו למה לי לילך להשוק להיות סרסור הלא אין זה מענין הבטחון כי השי"ת יוכל לפרנס אותו בביתו והשליך יהבו על ר' ולא היה רצה לזון א"ע מבהמ"ד והיה מחסלל ולומד יומם ולילה והנהיג עצמו כך כמה שנים והיו הוא וב"ב נסוטי כהן ר"ל ער שהיו מרחמין עליו מן השמים ובא ערל אחר עם כוורת להשוק למכור והלכו אליו אנשים לקנית ממנו ואמר להם הערל שלא ימכור הכוורת רק למייארקע ספראווידלעווע והאנשים עשאו ממנו שחוק. והערל עמד בשוק כמה שעות וחשב בדעתו שיבוא הר' מאיר לקנות ממנו ולעת ערב נסע הערל לביתו עם הכוורת ואמר לו הערלית מדוע לא מכרת את הכוורת השיב לה אשר מייארקע לא היה בהשוק ואמיה אליו למה לא הלכת לביתו אפשר הוא אינו בקו הבריאה. ולאחר איזה ימים נסע הערל הנ"ל עוד להעיר עם הכוורת ובאו אנשים לסנות ממנו והשיב להם אשר הוא לא ימכור רק למייארקע ועשאו עוד שחוק ממנו והערל הלך להדירה שדר שם הר' מאיריל והוא היה בבהמ"ד וסיפר לזונתו שיש לו כוורת למכור ולא תשך למכור רק לבעלה והלכה זונתו להבמ"ד ואמיה אליו למה לא תרתם על בניך העשופים ברעב והמה נסוטי כסן ר"ל לך לביתך ותקנה את הכוורת אולי תרווית איזה משוטים להחיות את נפשותינו והשיב לה בעת שיגמור את השיעורים שלו יבוא לביתו והאשה הלכה לביתה ודיברה עם הערל עד שבא בעלה לביתו וצוה להערך שישא את

שיחות צדיקים

הכוורת לביתו אמר לו שהכוורת ככר מאור ואין בכוחו לישא בעצמו
ועזרו לו עד שהובא לביתו ואמר להערל כמה אתה רוצה בעד זאת
השיב לו הערל כמה שתתן לי אקח ממך כי ידעו כל הערלים שלא
יתאנה להם וחשב א"ז באם שהכוורת מלא דבש אזי היא שוה עשרים
ריניש ואמר להערל אתן לך עשרים ולא הי' להם כמה לשרם ובתוך
כך באה אשה אחת ללות איזה דבר ושפעה שאין להם כמה לשלם
להערל ואמר האשה אני אלוה לכם עשרים ריניש ושילם להערל
ונסע לביתו וא"ז הלך לבהמ"ד וזוגתו התחילה לפתוח את הכוורת
וראה שיש באמצע הכוורת עוד שוליים מכאן ומכאן והלכה אליו
לבהמ"ד ואמרה לך לביתך וראה מה שקנית ובמה תשלם את העשרים
ריניש והשיב לה שימכור את ביתו וישלם להאשה המעות המלוה ובא
לביתו ופתחו את הכוורת והיה מלא דיגרי זהב שקורין פ"יאלין אמר
הא"ז בקול מזה אסור ליהנות כי זה מעשה נסים ומה שגנבה מזה
זוגתו היה עשיר כל ימיו ומה שלקח הוא חלק רעניים ולאחר איזה
ימים בא הערל הנ"ל לביתו ושאלה זוגתו לערל אנה לקחת את הכוורת
הלז השיב לה שנסע להיער עכור עצים עם השירים שלו ובקע עצים
והניח על העגלה שלו ואת"כ ראה שהשורים שלו איננו והלך לבקש
אותם בתוך היער עד שמצא את השורים שלו עומדים אצל אילן עב
והיה חליל גדול בהאילן וראה אשר דבורים פרתו שם ולקח הגרזן
ובקע את האילן והכוורת עמד שם וסיים ה"ר מאירי ז"ל שזאת אספו
גדולים עכורו וכן ענין הבמחזן ע"כ שמעתי.

חסיד אחד בא קודם ר"ה להצדיק ר' מאירי ז"ל והיה אצלו
על ר"ה ולאחר ר"ה אמר ה"ר מאירי ז"ל לאיש הנ"ל על יום הקדוש
תסעו לסאנדיגערי להצדיק הקדוש ר' ישראל ז"ל מסאדי כי על יום
הקדוש טוב יותר להיות אצלו דהנמרא אמרו רבא יהבי ליה שלמא
מן שמיא במערי יומא דכפורי ומה הסירוש שנתנו לרבא שלמא מן
שמיא במעלי יומא דכפורי אמנם רבא היה לומד יומם ולידה ולא הי'
מתפלל כלום רק שעסק בתורה ונתעכבו כל התפלות מישראל שלא
עלו למעלה עד שיעלו תפלות של רבא וכשהגיע מעלי יומא דכפורי
היה רבא מכין א"ע להתפלל והתפלל ונתנו שלום מן השמים להתפלות
של רבא ועלו כל התפלות מישראל למערה לכן תסעו על יום
הקדוש לסאנדיגערי ועל סכות תבואו אלי כי סכות יותר טוב להיות
אצלי אמר לו החסיד הנ"ל רבי איך באפשרי לבוא למחניכם על
סכות בימים המעטים שבין יום הקדוש לתג הסכות כי אין לי עגלה
שלי השיב לו הצדיק ר' מאירי ז"ל העורם יתפלל עוד תפילת נצילה

שיחות צדיקים

ו צעקו שערי שמים פתח תעמוד עבורך בשוק עגלה עם ג' סוסים ותוכל לבוא לכאן. ואש אחד משאטין ושמו נתן שמעון היה ג"כ על ר"ה בפרימשלאן ונסעו שניהם יחדיו לסאנדיגערי על יום הקדוש וכעת תפילת נעילה הלך נתן שמעון לחוץ וראה שכאה עגלה עם ג' סוסים ואמר להאיש הנ"ל העגלה שלכם כבר עומד בשוק וכן היה ובא לפרימשלאן על סכית ע"כ שמעתי.

בעיר טשעריגשוויטץ היה שו"ב ושמו ר' צבי והיה איש כשר ומכנים אורח והיה רגיל לנסיע להצדיק הגאון הקדוש מוה' אברהם דוד זצ"ל מבוטשאטש כי כה"ר צבי הנ"ל לא היו לו בנים ר"ל וגם היה רגיל לנסוע מבוטשאטש לפרימשלאן להצדיק ר' מאיר ז"ל ודרכו היה מביתו קודם לביטשאטש והיה אומר להצדיק מבוטשאטש שהוא נוסע לר' מאיר ז"ל כי הרב הצדיק מבוטשאטש והצדיק ר' מאיר ז"ל היו אוהבים זא"ז מאוד פעם אחת נטל רשות בעת נסיעתו מבוטשאטש ואמר שהוא נוסע לר' מאיר ז"ל אמר לו הרב ר' אברהם דוד ז"ל כשתחזור משם תספר לי שיחתו כי היה אוהב לשמוע השיחות של הצדיק ר' מאיר ז"ל וכיוצא או לפדית ישלאן ורצה ליכנס להצדיק לא הניחו אותו הנבאים ורצה ליתן להם מעות ולא הועיל כדום וכאחר איזה ימים נכנס להצדיק ודיבר עמו ונטל רשות לחזור לביתו והנבאים תבעו אותו שיתן להם מעות ולא רצה ליתן להם יען שלא היו מניחין איתו ליכנס מקודם והצדיק ר' מאיר ז"ל ראה אשר הנבאים תבעו אותו ולא רצה ליתן להם אמר לו הרבי ר' מאיר ז"ל בא נא אלי האמת שמעת שהיה מלך סדום והיה בעל קומה גדול עד לחקרת הבית וגם היה איש עב עד שלא היה יכול ליכנס בשני דלתים כל בשר טריפה מעיר טשערואוויץ היה יכול ליכנס בבטנו ולמלך סדום לא היו לו בנים והיה נוסע בכל פעם להרבי שם בן נח והוא היה עושה פדיונות ולא הועיל אח"כ שמע מלך סדום שקם רבי חדש הוא אברהם בן חרח ובא המלך סדום לרבו שם בן נח ליעץ איתו אם ליסע אליו עבור בנים והשיב לו רבו הן אני איני מכיר אותו רק שהלך כעת למלחמה ובעת שיחזור מהמלחמה אעשה עבורו סעודת ערב ואדבר עמו ואדע מהותו ואספר לך וכן היה כשתחזר מהמלחמה ביקש שם בן נח את אברהם על סעודת ערב ובנוקר בא המלך סדום אל רבו שם בן נח אמר לו רבו לך אליו כי הוא אש להבה ויאמר מלך סדום אל אברהם הן לי הנפש והרכוש קח לך היינו שחתן לי בן ואני אתן לך רכוש גדול ויאמר אברהם אל מלך סדום הרימותי ידי אל ד' וכי' אם מחוט ועד שירוך נעל ולא האמר אני העשרתי את אברהם פירוש

שיחות צדיקים

שהעשרת את מאיר רק אשר אכלו הנערים וחלק האנשים אשר הלכו
אתי דמה הגבאם הם יקחו את חלקם ובבואו לבוטשאמש וספר להצדיק
הדיבורים ההם וכשהגע לוואמר מלך סדום אל אברם הן לי הנפש
והרכוש קח לך התחיל הרב הצדיק מבוטשאמש במעט שחיק ע"כ
שמעתי .

איש אחד מ"ק שמשעריץ מחשוכי בניו ר"ל היה נוסע להצדיק
ר' מאיריל ז"ל כמה שנים ובכל פעם היה מכסה לו שיהיה לו בניו
ובתוך העתים הללו בא הצדיק דקדוש המפורסים רשכ"ה מו"ה ישראל
מרוזין ז"ל לסאדינערי והאיש הנ"ל בא להצדיק ר' מאיריל ז"ל ולאחר
שבת אמר לו הצדיק ר' מאיריל ז"ל הנני שולח אותך לסאדינערי
להצדיק ר' ישראל מרוזין ושם יהיה נדך ישועה ופתח את התיבה
מהשולחן ולקח משם מפתח אחד ופתח שאפ"ע ולקח חלה אחת מ"ב
חלות שלו ואמר להאיש הנ"ל הנני נותן דך סימן ליתן להצדיק מרוזין
החלה הזאת ותאמר לו שזה מ"ב חלות שלי ואח"כ אמר לאיש הנ"ל
עוד אני נותן לך סימן שתאמר להצדיק מרוזין שהוא הולך בדרך
המלך ואני הולך במסילה ואח"כ מניעים אנחנו למקום אחד והאיש
הנ"ל רצה לילך משם אמר לו ר' מאיריל ז"ל עוד אתן לך סימן זה
ארבעה עשר שנים שאתה נוסע אלי יש לך אצלי חזקה לנגן בשבת
הזמר יום זה מכונד לזאת הנני מזהיר אותך אשר בעת בואך להצדיק
מרוזין יהיה באיזה יום שיהיה תנגן הזמר יום זה מכונד ותנגן כל
הזמר ונסע האיש הנ"ל לסאדינערי ובבואו לשם באמצע השבוע אמר
להנכאים שיש לו פקידה מר' מאיריל ז"ל להצדיק מרוזין ז"ל והיה
הדבר הזה להם לשמחה כי בעת ההיא היה הריונער בעצנות ומכש"כ
הנכאים מחמת שאזהיו נושאים ונותנים בווען אם ישלוח את הר זניר
בחזרה לרוסינאנר וכשמצו שיש פקידה מר' מאיריל ידעי בבירור
שיהיה מהפקידה איזה שחוק ואפשר יהיה למשיב נפש להצדיק והניחו
אותו ליכנס והנכאים נכנסו כולן לבית הרב לשמוע הפקידה ואמר
האיש הנ"ל מורי ר' מאיריל ש"ה אותי לכם שתבטיחו לי בניו ושלה
לכם סימן חלה אהת מ"ב חלות שלו ופתח הריונער תיבה מהשולחן
שלו ולקח מפתח ופתח שאפ"ע והניח את החלה בהשאפ"ע אח"כ אמר
האיש עוד יש לי סימן מורי אמר שהוא הולך במסילה ואתם הולכים
בדרך המלך ואח"כ שניכם מניעים למקום אחד אח"כ אמר עיד האיש
הנ"ל עוד יש לי סימן יום זה מכונד והתחיל לנגן יום זה מכונד בקול
רם עד שסיים את כל הזמר והצדיק מרוזין התחיל לשחוק מאוד
זה האנשים אשר עמדו שם התחילו בשחוק גדול עד שלא היה להם כח
לעמוד

שיחות צדיקים

לעמוד שם. אח"כ אמר הריוניר ז"ל איני יודע מה הוא רצה ממני
ולמה שולח אלי חסעו לשלום לביהכם כי יש לכם ישועה וראי
בא לביתו והיה לו ישועה בבנים וככל טוב ע"כ שמעת.
ונם באותו היום נגמר בהם נר בווען אשר הריוניער הוא מילורי
סארינערי וזה היה יום זה מכבוד. אשה עשרה נסעה להרבי ר' מאיר
ז"ל ובאתה לפני בבכיה גדוה ואמרה שהיא מצורעת ר"ל וכבר היתה
אצל כמה דאקטורים ולא יכולים לעזור לה. אמר לה הצדיק ר' מאיר
ז"ל מדוע תסרת בשבת ועמדה האשה היא נהלת ומש ונס אח"כ
אמרה רן בעלי לא היה בביתו כמה שביעות ובא לביתו בעש"ק אחר
הדלקת הנרות של שבת וחיששתי כתינת ליתן לבעלי והיה הקאלנער
מהכתונת נקדע מעט ותפתי את הקאלנער אחר הדלקת הנרות. אמר
לה ר' מאיר ז"ל ראה אשר מאיר אינו אומר שקד והתחילה האשה
לבכות מאור ואמרה רבי אין לי על פי להשען רק בראשון על השי"ת
ועל תפלתכם אמר הרבי ר' מאיר ז"ל להמשמש שלו לך ותקרא
לכאן יוסלי חייט ובא יוסלי חייט אמר לו הרב הן באת בסובלנא לפני
שצריך לך להשיא את בתך הבת לה אמר לו החייט הן אמר לו הרב
כמה התתייבכת ליתן גרוניא לכתך השיב לו שני מאות ר"כ אמר הרב
להמשמש שלי קח הקולמס ועשה חשבון והתחיל המשמש לכתוב
החשבון ובתוך כך בא אבדך אחר מלכוכ להרב ז"ל אמר הרב ז"ל
האבדך הזה יעשה החשבון והתחיל האבדך לכתוב ב' מאות ר"כ גרן
ועל בגדים ג"כ טאה ר"כ אמר הרב ז"ל להאשה תן שלש מאות ר"כ
ותהיה לך רפואה אמרה האשה שני מאות ר"כ יש לי אצלי איך להעיר
ואקח לי בהלואה מאה ר"כ ואחן וכן היה שהלכה להעיר ובאתה
ונתנה שלש מאות ר"כ אמר הרבי ר' מאיר ז"ל להאשה ביום מחר
תלך להגם לרחוץ ותקח עמך את הכנה ג"כ לרחוץ עמך ותחייט
כשמעו את דברי הרב ז"ל עלה על מחשבתו אולי יזק הרחיצה להכלה
ח"ו והרגיש הצדיק ר' מאיר ז"ל את מזשכתו ואמר להחייט אל תירא
כי זאת לא יזק ח"ו להכלה כלום ונס אמר להאשה הנני מזהיר אותך
שאחר הרחיצה לא תביט על בשרך וכיני מחר הלכה האשה עם הכלה
להמים לרחוץ ונדמה להאשה בשעת הרחיצה שנפל ממנה להמים כמו
עור ואח"ז הביטה על ידה ונשאר ידה מצורע ובאתה האשה עוד לפני
רבי מאיר בבכיה רבה רבי היד שלי נשאר מצורע כמקדם אמר לה
הצדיק למה הנבטת על ירך הלא הזהרתי אותך לבל תביט על בשרך
אמרה האשה הבטתי בלי כוונה אמר הצדיק להמשמש שלו לך ותקרא
לכאן יוסלי חייט ובכואו אמר הצדיק אליו אמור נא ועל הוצאות
החתונה

שיחות צדיקים

התחונה יש לך אמר החייט לא אמר הרבי ר' מאיריל ז"ל להאשה הביא עוד מאה ר"כ שיהיה לו על הוצאות התחונה ותלך ביום מחר עם הכלה לרחוץ וחקשור עם מטפחת אח עניך לבל תביש על ירך וכן היה ונסעה האשה לביתה בבריאות הטיב ע"כ שמעתי מזה אנו רואין האיך גדול כח הצדיקים דהמעשה הזאת הוא כמו המעשה באדישע הנביא עם נעמן שר צבא ארם .

בעיר שאטע בכאקווינע היה עשיר אחד ושמו נתן שמעון והיה מסחרו לגאלאץ ולא היה לו בנים והיה מקטני אמנה בהצדיקים כי היא היה מאנשי זמננו ופעם אחת נסע לגאלאץ ונסעה אשתו להרבי ר' מאיריל לבקש ממנו שיהיו לה בנים אמר לה הרב ז"ל מפני מה לא בא בעלך אלי אמרה האשה רבי אני אומר לכם האמת הן בעלי הוא מאנשי זמננו ואינו נוסע להצדיקים אמר לה הרב ז"ל תאמר לבעלך שיבוא אלי ותאמר לו סימן שעשה איזה מעשה בגאלאץ באותו מקום האשה נסעה לביתה ובבוא בעלה מגאלאץ ואחר שעברו איזה ימים אמרה לבעלה מה יהא תכלית מאתנו שאין לנו בנים אם תרצה לשמוע אלי תיסע להצדיק ר' מאיריל ויתפלל עבורנו ויהיה לנו בנים והוא כשמוע את דבריו פער פיו בשתוק גדול מזה אמרה לו תדע שכבר הייתי בעצמי אצל הצדיק ואמר לי לאמור לך שתבוא בעצמד אליו וסימן אמר שעשית איזה מעשה בגאלאץ באותו מקום כשמוע בעלה את דבריה התריד ונתלכנו פניו כי ידע אשר שום ילד אשה לא ידע מזה והתחיל לתשוב איך ליסע כי היה לו בוששה מהתכירים שלו אנשי זמננו ושכר עגלה ואמר שנוסע ללכוב ובא להרב נתן לו שלום ושאל אותו מאיזה מקום אתה אמר לו משאטץ. ומה אתה עושה פה, אמר באתי להרבי יהי, אמר לו הלא אמרת שאתה נוסע ללכוב לזאת תיסע לביתך ותשכור עגלה לפרימשלאן ותאמר לכל שאתה ניסע לר' מאיריל והוכרת לעשות כן ובא לביתו ושכר עגלה ואמר לכל שניסע לפרימשלאן לדברי ר' מאיריל והבטיח לו והיה לו בת יחידה ומאז נעשה מקורב שלו ופעם אחת אמר לו הרבי ז"ל נתן שמעון הלא עירך אצל הגרעניץ תדע שיבוא איור איור וצעק בקול גדול איור תראה לעשות לו שיכה ועתי שעברו כמה שנים ברח הצדיק מריזען מארץ רוסיא ובא להגרעניץ דשם ונודע להנניד הנ"ל ונסע לשם ונשא את הרב הקדוש ז"ל מריזען על כתפיו דרך קרישת המים שהיה באותו העת ונשכר הגליד והתריד הצדיק מריזען אמר לו נתן שמעון רבי יעבור עלי מה ולא ארפה אתכם ובא להגרעניץ ושם היה עומדים שומרים אמר נתן שמעון להריוזניר שישב בחוץ מעט והוא נכנס לבית השומרים

שיחות צדיקים

השומרים וישב עמהם לשחוק עמהם בקארמין והרוויחו אצלו ארבעה מאות ר"כ וזאת היתה בכוונה כדי שלא יהא שום פחד להצדיק מריזען ובא עמו להעיר ע"כ שמעתי ואחרי שעברו זמנים והריזינער קבע דירתו ב"ק סאדיגער שילה הרבי ר' מאיריל ז"ל שלוח מיוחד עם מכתב להריזינער ז"ל וצוה להשליח שיחזיק את המכתב במנעלו ולא יתן המכתב לשום אדם רק להריזינער בעצמו וכשיבוא לבית הריזינער יחלוץ את מנעלו ויקח המכתב ויתן להצדיק וכן עשה בבואו לסאדיגער ואמר שיש לו מכתב מפרישלאן ביקשו ממנו הגבאים ליתן דם המכתב ולא רצה והניחו אותו ליכנס לבית הרב וישב שם על דארץ וחץ את מנעלו ולקח המכתב ונתן להריזינר ז"ל ושם כתוב הן היום הקדוש עצרת ממשמש ובא ומחויבין לאכול מאכלי חלב ואיני יודע איך להתנהג עם הלביבות אם לאכול אחת היא מעט ושנים הם זונות ושלשה דם הרבה לפניו והשיב הריזינער להשליח שיעשה עבורו אחת שהוא גדולה כשתיים ובוזה יהיו יוצא כל הדעות ע"כ .

הרבי ר' מאיריל בעת שהיה עוד רך בשנים ולא היה אז עוד מפורסם היה דרכו לנסוע לכו' נאיוסעליץ בבסראביע וקצת אנשים היו מחזיקים אותו לאיש אלוקים ובעת ההוא יצא גזירה לבל ידור שום יהודי עשרה ווערסט סמוך להגרעניץ והלכו אנשים בקובלנא לפניו וסיפרו לו מהגזירה והשיב להם הגזירה יתבטל מהרה ומהפסאג העשו בעירכם בהכ"נ וכן היה שבזמן קצר הוכרז המלך מרוסיא לשבר את הפססאג משם ויצא כרוז שיקחו כל אחד לעצמו אבנים מהפססאג ועשאו שם בהכ"נ ע"כ .

פעם אחת בא אריו עשיר אחד מוואליהיי וצוה להגבאי שלו שיתן להעשיר כסא וישב עליו ודיבר עמו וכתוד כך בא לשם רב אב"ד מעיר אחת וכשמוע העשיר שנא לשם רב אב"ד עמד מהכסא והניח להרב לישוב שם אמר לו הצדיק ר' מאיריל ז"ל אם נבלת בהתנשא מאחר שבזית עצמך לעמוד לפני רב ואם זמות אעפ"י שאתה מרא זימה יד לפה ישתוק מאיר ולא יאמר עליך כלום ע"כ .

סיפר לי הרב ר' ישראל מקאליש בנו של הרב ר' איציקיל מקאליש וה"ר איציקיל היה אחיו שר הצדיק ר' מאיריל ז"ל וסיפר לי בזה הלשון פעם אחת באו לרודי שני אנשים מגאלאץ אחד היה אנרד והשני היה עוד בתור שאל איחם דודי ז"ל מאיזה מקום אתם אמרו לו מגאלאץ אנחנו אמר להם האם יש בגאלאץ אנשים יראים ועובדי ד' השיב האנרד שהם מריפה כמו הנרות וחרה הדבר מאוד לדודי ז"ל עד שנתלבנו פניו כמו סיד מחמת צער והתחיל לקלל את

האנרד

שיחות צדיקים

האבן הנ"ל ער שהניח עליו כל הקללות שבמשנה חורה ר"ל ולא רצה עוד לדבר עמו יותר והתחיל לדבר עם אבחר לאמור לו מה מבוקשך השיב לו הבחור שרוצה לישא אשה ואינו מתרחיש עבורו שידוך ובירך אותו דודי ז"ל בכל הביכות וכראות הבחור שהרבי ז"ל הוא עמו נפש אחת אמר הנחיר רבי הלא האבן הלז הוא שיתוף שלי ואתם קללתם אותו מאוד אמר דודי ז"ל לאבןך שמע נא היטב מה שאומי אליך אם יהי שריפה ר"ל אל ידע לבכך ואל תתערב בזה ונסעו האנשים לביתם אח"ז נסע שריפה אצל האבן הנ"ל בעצמו ורצה לרציל את שלו ונשרף האבן הנ"ל והבחור הנ"ל נשא את אשתו יו לאשה בן שמעתי מזה יצא לנו מוסר השכל לכל ידבר אדם רע ח"ו על כלל ישראל .

סיפ"י לי איש אחד מסטאניבלאב ושמו זאב וואלף שמעם אחת נסע עם כמה עגלות טעונים דגן מעיר בושש"טש ובעת ההוא היה יוקר גדול בור דגן היה עושה עד שלשים וששה ריינש ואח"כ דזיל המקח על חצי ונעשה חצי י"ח ריינש ואז היה מביא הדגן ובא בעש"ק בהשכמה לקרעשש"י אחת שקורין טאכרישש"י וכשירד מהעגלה ראה יהודי אחד קטן בקימה עומד אצל הקרעשש"י ואמר לה"ר וואלף ש"ום על כם והוא היה משיב לו עליכם שלום ונכנס להקרעשש"י אמר לו הרינדאר משם וואלף הדוע לך אשר רבי מאיריל מסרמישכאן התאכסן אצלי אמר לו באיזה חדר והראה לו באיזה חדר וראה דרך חור שזה האיש אשר נחן לו שלום מכבד והלך וכתב לעצמו צעטיל שמו ושם ב"ב וכל קרוביו ונכנס לחדר הרבי מאיריל ז"ל ונתן לו הצעטיל עם ג' פערציקיר אמר לו הרב הלא כבר נחתי לך שלום השיב לו הלא לא ידעתי אם אתם ר' מאיריל אמר לו אין חיכוק בין וואלף למאיר מאיר הוא וואלף וואלף הוא מאיר ולקח את הצעטיל וקרא בו ואמר לו אם אני מאיריל למה תוסתר עמי על שאק השיב לו רבי הני לי ג' פערציקיר ותנו לי ג' שאק אמר לו הלא שיב אמרתי מאיר הוא וואלף וואלף הוא מאיר ועתה רואה אני שאין אתה שומה לכן אתייעץ עמך המכיר אזה השוחטים מעיר מיסמיניץ אמר לו הן, ומה שמס אמר לו שוחט אחד שמו פנתם ולשוחט השני שם אחר אמר לו הרבי מאיריל ואיזה משניהם יותר ירא שמים אמר לו רבי האם אני יודע ומכין מי מהם ירא שמים יותר אמר לו הרבי מאיריל הלא אתה אינו שומה לזאת תאמר לי דעתך השיב לו לפי דעתי הוא ר' פנתם יותר ירא שמים השיב לו הרב כוונת לדעתי כי בדעתי ג"כ כמו שאמרת הן יש לנו חלה על שבת ונס יש לנו ת נגול ובר אנוזא ואשלח לטיסגניץ

שיחות צדיקים

לשחט אותם כי דעתי לשבות באיזה כפר ויהיה לנו זאת על שבת
אמר לו רבי למה לכם לשבות באיזה כפר הלא מכאן יש תצי פוסה
למיסמיניץ או לשאלמיטש ותכלו לשבות שם אמר לו הרב אל תקשה
לנו קושיות ואח"כ שאל אותו מאיזה מקום אתה נוסע השיב לו
בבוטשאטש ומה סחית בבוטשאטש השיב לו דגן ובאיזה פריז עומד
דגן כעת השיב לו י"ח ריינש אמר לו הרב אתה מביא היום לסטאניסלאב
אחר חצי היום ובלא סיסור לא תמכור ואנה תבקש סיסור בעש"ק
אחר אמצע היום לכן תראה שביום א' הבע"ל תמכור והבואה כי עוד
יותר יזול הפקח מהתבואה וכן היה שבא לביחו אחר חצי היום ולבו
היה דופק לו למכור התבואה וביום א' מכר התבואה וביום ד' שבוע
הנ"ל עמד המטה מדגן רק על שמינה ריינש עכ"ש.

פעם אחת בא אליי חסיד אחד מקאסיב אמר לו הרב ז"ל צוה מכדנין
חסיד מקאסיב וכדו אותם עם מעט הון של פסח ואמר לאיש הנ"ל לך
כא להעיר ותקנס מטפחת מדסה ועסה כן, אמר לו הרב רמץ ידיך ורמץ
ידיי וכיננ אותם צוטפחת המדסה אמר לו הרב מה עשית לכננ את ידיך עם
המטפחת המדסה לכן לך עוד לסוק לקנות מטפחת אחרת. והלך ועסה כן.
אמר לו רמץ את ידיך ומכננ א"ע צהמטפחת הקודמת. ועסה כן אמר לו
הרב ז"ל קח מעט הון שהחת הצארשט של פסח ותכרוך החנן צהמטפחת
המדסה ותתלה את המטפחת עם החנן על העליון שעל ציחך וצלילה הראשון
של פסח אם תשעע איזה לעקס צעיר לא יחרד לנך ולא תזוז א"ע מעקומך
וכן עשה האיש הנ"ל והזו כפל סריפה צעיר ר"ל וצעזע"י כילול מזה עכ"ש.
לאיש אחד ממקורציו נתן היארמילקע שלו היסנס ואמר לו סיכסס
את ראשו צהיארמילקע הלז צפורים צעת הסעודס צערצ ועסה כן וצאו
גזלנים לציתו והציטו עליו ואמרו סזס אינו האיש סצצקסין אותו והלכו
לכפר אחרת ונזלו מעס את כל רכסו והוא כילול צעזע"י.

פעם אחת נתאספו אליו הרבה אנשים חשובים ולועדי תורה על
סיום הקדוש והרב ז"ל איתר לצוא לצהע"ד לומר כל נדרי וסיה להס לער
סמוכרתיך לסעתין, ואח"כ בא ועמד א"ע על הפתח צהע"ד והציט על סעולם
סלו ואמר ראה לא נתאספו כולם אליי האחד סנורים סיאער מאיר כל נדרי
אס מעמדו אפילו עד סנוקר לא יאמר מאיר כל נדרי ועמד עוד אלל הפתח
אח"כ אמר כתיב עזירות סנין אדם לעקוס יוס"כ מכפר עזירות סנין אדם
לחניו אין יוס"כ מכפר עד סירלה את חניו לכן רולה מאיר סתמחלו זל"ז
ונעסה לעקה צין סעולם אכחו מוחלים זל"ז והוא עמד עיד אלל הפתח
ואמר אס סנורים סמאיר אינו מנין כלום כעת אס מוחלים זל"ז ואמר
יום הקדוש עי סמינ לצניו איזס חוצ יקס עמנו כל מס סיוכל ואפילו
סכרים

שיחות צדיקים

הכרים והכסותם שלו, ואיר רולה כך מי שניכולתו לשלם המצות שלו רק שאין לו תיכוף ירחיבו לו הזון ומי שאין ביכולתו לשלם מה יקח ממנו הנשמה. והיו עם גבירים מלבוז וידעו כי להם מניע הדבר הזה ויבשו להרצ ז"ל ואמרו לו אנחנו כליית להרצו שליט"א ונעשה כן, אה"ז הלך מהפחת צה"ד להעמוד ואמר רצ"ע היהודים אומרים חטאנו לפניך ולא נעשה עוד כן נעשה ואתה מאמין ומוחל להם לכן מהויצ מאיר ג"כ להאמין להם מדעו שאניסקארקסע יודליך אם תלייתו לדברי יהיו לכם סנה טיבה ומצורכת ומתוקה ומללחת בכל טוב ומי שלא ילית לדברי יודע צניחו פאטשטענא לאקעיט אה"ז התחיל לומר כל נדרי.

שמעתי מחסיד אחד ששבע מפיו הקדוש מענין אליהו גזה הלשון הן צהייתי אצרך בקשתי לאני ז"ל להראות לי אליהו ז"ל כי רולה אני מאוד לראותו ואמר לי אבי ז"ל אם תלמוד צהתנדה תראה אותו וישנתי ולמדתי זמן רב לערך ארבעה שבועות ולא ראיתי אותו ואמרתי עוד לאני ז"ל אבי הלא בקשתי אליך שאני רולה לראות אליהו ז"ל ואמר לי לך ללמוד ופעם אחת ישנתי צהת"ד של אבי ז"ל ומשנתי צאיזה לימוד ונא עני אחד קריעה טלחה על גבי טלחה ופניו היה משונה ומנילה גדולה על כתיפו ורלה להניח מצילתו צהת"ד ואמרתי לו אהובי יהודי זכאן אינו אכסניא לעניינים לכו לאיזה תלמוד ושם תהיו אכסניא שלכם אומר לי העני הלא אבי עיף מאוד ואני רולה לפוש נעט פה אמרתי לו לא לכו תיכף מכאן לבל יחרה הדבר לאני ויהי אך ילוא מצהת"ד ונא אבי ז"ל לצהת"ד ואמר לו ראית את אליהו ז"ל אמרתי לו לא. ואמר לי אבי ז"ל האם לא היה זכאן שום אדם אמרתי לו היה זכאן איזה עני אומר לי אבי ז"ל האם נתת לו שלום אמרתי לו לא אמר לי אבי מה עשית הוחלט הדבר. ומאז קבלתי על עצמי צאם אראה איזה יהודי אזי אתן לו שלום ע"כ שבעתי. עוד יש לי לכתוב מהלדיק הנ"ל כמה וכמה עניינים שאין להם סיעור אמנם די גזה מהלדיק הנ"ל :

עוד מענין אליהו ז"ל סיפר הלדיק ר' שלמה קופר ז"ל מדאליכט אשר חסיד אחד ממקורציו להלדיק מלוצלין ציקס ממנו להראות לו אליהו ז"ל אמר לו הרצ ז"ל לך להספינה שקורין פיראן והעמוד עם ונענלה הראשונה שתיסע להפיראן עם אליהו ז"ל והלך החסיד הנ"ל והמתין עם ובתוך כך צא אדון אחד עם קאלעם ועם ארבעה קוסים ונסע להפיראן והחסיד הנ"ל נעשתה לו אם זה אליהו אם לא ואמר להאדון הנ"ל [איסקאנט פאן] השיב לו האדון [איז דארכים יא ניבאדייע] והלך החסיד להרצ ז"ל וסיפר לו אמר לו הרצ ז"ל הלא טוב אמר לך שאתה שוטה למה דברת עמו בלשון פוליש הלא היה לך ליתן שלום ולאמור לו לצידך אותך.

שיחות צדיקים

עוד מענין אליהו ז"ל הרב הלדיק ר' ילחק אייזיק מזודיטשוב סיפר
פעם אחת ציקס הצרך מאת פני דודי רבינו הלדיק הקדוש ר' לני מזודיטשוב
לפראות לו אליהו אמר לו רבינו מעמוד ציונה דשיקא אלל סנית של
אברהם צומיל ואם תראה יהודי שתנל חזור במתניו תלך אליו ותאמר לו
רבי נרכנו ואם יאמר לך לך נענו כי אשרוף אותך אזי תאמר לו רבי
שלח אותי אליכם והלך האצרך הנ"ל ועמד עם כמעט כל היום ולא ראה
סוס אדם עם סימן הלז ולעת עננה ראה האצרך יהודי אחד וחבל חזור
במתניו והגים אליו ואמר לו רבי נרכנו הסיני לו לך נענו כי אשרוף
אותך אמר לו האצרך אדעו"ר ר' לני שליטא שלח אותי אליכם אמר לו
אליהו ז"ל התונה שלך תהא מאירה בשמים ע"כ שנעתי . ואנרו העולם
אשר האצרך הנ"ל הים הלדיק ר' ילחק אייזיק ז"ל בעלמו ע"כ מענין
אליהו ז"ל.

ה"ב הלדיק הגאון הקדוש מוה' לני מזודיטשוב ז"ל"ה קודם שנתפרסם
בעולם היה פני מאוד וציקס מהסי"ת על פרנסה ופעם אחת קם בחלית
לילה לעבודת השם כמנהגו וראה אור גדול בצמתו והיה מדעה לו שסורף
איזה דבר והחריד מאוד וכטל מים לכבות וספך עם הרבה מים וראה שאין
זה אש ושיער בעלמו שזה אצן טוב גדול מאיד והטמין את האצן העוב
ושלח לדראשניטש אחר וואלף דאצריסים שמוכרו היה עם אצנים טובות
והיה מצין גדול וצא האיש הנ"ל ואומר ששווייו של האצן הלז לא יוכל
אדם לשער וצנית קיבה אינו צנמלא אצן כזה וצנית המתלך מרוקיא יש אצן
טוב אמנם האי קטן הרבה מאצן הזאת כללל של דבר האיש הנ"ל אמר
שבמחירו יכול הרב עם צ"צ עד עולם להיות גבירים גדולים. אח"ז התיישב
הלדיק הנ"ל ואמר רבש"ע למה לי האצן הזה אפשר יזיק לי ח"ו או לז"צ
ח"ו תן לי אור תורה בעד האור הזה ולקח את האצן ודרך אותו להגינה
ונתפזר האצן על גלולים רבים והרב הלדיק הקדוש ר' ילחק אייזיק ז"ל
סיפר אשר צעת שהיה ילד כמו ששה שנים הלך עמו אביו הלדיק ר' צערים
ז"ל לבית אחיו הלדיק רבינו לני ז"ל והראה לו את האצן הלז וראה אותו
וזה כמעשה דר' שמעון בן חלפתא צמד"ר פ' שמות פ' כ"ב.

הרב הגאון הלדיק הקדוש מוה' לוי ילחק זללה"ה מצאדדיטשוב
היה לדיק גדול וכורא והיה דרכו בראש המנה קודם תקיעת שופר לתחוב
בהמורה שלו הרבה שופרות קציב גופו וצא לבהכ"כ וכטל השופרת לחקוע
וזרק אותן והיו יראים לגשה אליו כי צעעת תקיעת שופר היה יכול לזקע
את ראשו שלמי שלא שמר א"ע ופעם אחת צא תחת ידו החסיד ר' משה
מכפר שתידאל סמוך לדאלינע וזקע את ראשו עם השופר ופעם אחת הלך
בהעיר צאדדיטשוב קודם פסח וראה שסרין הנתיים וסיפספו ורמלו והכשיין
הכלים

שיחות צדיקים

הכלים על יו"ט. אמר בזה הלשון יה"ר שיעלו אלו המלאכים היוצאים מן
הרייזין ומן הקאליסין ומן הכסרון ויעלילו טוב צדינו לכפר על כל
חטאתינו. ופעם אחת היה הרב הקדוש הכ"ל עקר את הסדר כליל א'
דפסח והיה כראש לו שכיון בכל הכוונה והיה מתפאר בלבו וגילו לו מן
השמים למה מתפאר עם הסדר ס"ך הלא יש פה נעיר הלז ר' חיים טרעגער
והיא עקרה את הסדר יותר מאשר כלל עמך ובחוק כך בא הרבה חסידים לשמוע
מהרב את הצרכות והסדר אשר להם הרב ז"ל האם אדם מכיר את ר'
חיים טרעגער אשר אחר מהם אני מכיר אותו אונס אינו יודע לו באיזה
בית הוא דר אשר להם הרב ז"ל אם באפשרי לקרוא אותו הנה הנה עם
טוב החסידים נתפזרו בהרחקות בצארדיטשוב לנקש את הר' חיים טרעגער
עד שנתוודע להם מקום דיבתו ונאו שם ורפזו בהדלת לפתוח להם ואמרה
ז' של הר' חיים הכ"ל מה אדם לריכין לו הלא הוא שיכור והיא יסן על
נעתו אונס החסידים היו מקילין אותו מענתו ונשאו אותו עתם על
כתפיהם עד שנאו עמו להרב ז"ל ולזה הרב ז"ל ליתן לו כסאו לישב עליו
אמר לו הרב ז"ל ר' חיים סעלע האמרתם בשבת זה עבדים היינו הסיב
ה"ר חיים הן. אם נדקיתם החצץ השיב הן. אם פרפתם החמץ התחיל ה"ר
חיים לתשוב והשיב לא כי שכחתי ועוד הוא שוכב על הקורה אשר לו הרב
ז"ל אם סדיתם את הסדר הסיב לו רצי אני אומר לכם האמת הן שמעתי
שאסור' לשתות יין טיף שמונה ימים ושתימי היום צנוק' י"ט פיהו די
על שמונה ימים ונעשיתי טיף עמוד וישנתי וז' התחילה לעורר אותי
מהשינה ואמרה לי למה איך עקרה את הסדר כמו כל היסורים ואמרת
לה מה אדם רולה עונני הלא אני ע"ה ואני היה ב"כ ע"ה ואין אתי יודע
עד מה רק זאת אני יודע שהיהודים היו צבולות אלל סליגאנערס ויש לנו
חלקי שהולחנו ע"ס למירות והנה עתה אנחנו ב"כ צבולות וד' יוליא ח'חנו
גם עתה מהגלות הלו וראיתי על השלמן מלות ויין ונלים ואכלתי את העלות
עם הנלים ושתיתי את היין ונחמת עייפות מוכרת הייתי לחזור לשינתי
ולזה הרב ז"ל שילכו עמו בחזרה לצימו. ע"כ והדיבורים הללו סיבב בשמים
כי אמר אותם באמת בלי שום פנויה כי לא היה יודע יומר.

מעשה מהרבי ר' מענדלי זלה"ה תקאסיב מעולם נעשיר אחר תק"ק
באדבורנא בא עכפר דענוע לק"ק קאסיב יום אחד קודם ער"ה והחסידים
מאדבורנא כבר היו בקאסיב על ר"ה וראו את העשולה הכ"ל ודיברו עמו
ואמר להם שהוא כוסע מדעציע מקניות שורים והוא נוסע לביתו על ר"ה
והם אמרו לו הלא יותר טוב שיהא צבאן על ר"ה ומשמע את הפילת הלדיק
אשר מעולם לא שמעת כזאת ושמע להם האים הכ"ל ונשאר שם ושמע
הקליטות זכור ברית מהלדיק ר' מענדלי ז"ל והיה לו לעסיב נפש ונשאר

שיחות צדיקים

שם והמה ידו הים עוד שני אלפים ריינס שנשאר מעות העשיר מקביות
סורים וכטמין את העשות נהפילים שלו ונצואו צעדי מהפילה והלך
לנקט נהפילים שלו איזה דבר וראה שהמעות איננו זכיה מאוד וגם
להסידים הי' יסירים שהסיתו אותו ליסאר שם כללל של דבר האים הנ"ל
קם נחשיות הנוקר ועמד עלמו אלל בית הרב הלדיק זוכה מאוד הרבי ז"ל צא
אליו לחן ואמר לו יהודי מהוני מה אתם זוכים השיב לו הלא יגנב מענו
סך שני אלפים ריינס והמעות אינם שלי ואיך אצוא לזימי וזאת גורם לי
שרליתי לסמוע את הפילתכם אמר לו הרב ז"ל אל תיראו ואל תצבי כי
המעות יהיה צעזע"י רק מהשאלו נהאכסניות אפשר חסעעו איזה ידועה
מהמעות האים הנ"ל הלך צכל האכסניות ואין קול ואין עונס ואמר ר"ה
נחשיות הנוקר עמד האים הנ"ל אלל בית הרבי ז"ל זוכה מאוד ונח עוד
הרב ז"ל ואני לו להם אתם זוכים והשיב לו כמקדם אמר לו הרב ז"ל
הלא אמרתי לכם מהשאלו נהאכסניות והשיב לו הלא כבר סייתי צכל
האכסניות ואין קול אמר לו הרבי ז"ל אל תינאו המעות יהיו צעזע"י ונאור
הנוקר שלם הרבי ז"ל ענור עשיר אחד מקאסיב ושמו היה זלמן קאווליר ונח
אליו ואמר לו הרבי ז"ל זלמן לעצ אקס נמך שתלוס לי סך שני אלפים
ריינס כי נגנב מיהודי אחד סך הנ"ל וכוז אמר שאני גרמתי לו ההיזק
צענור שרלה לסמוע את הפלתי ואני אתן לך משכנות השטערין עיכול
מהרצנות שלי וגם ס"ט של אשת נבי חיים לעב וס"ט של אשת נבי דוד
אמר לו העשיר הנ"ל רבי חין לריכין לי משכנות אני אלוה לכם בלי
משכנות אמר לו הרב ז"ל חין אני רולה צלוסן אחר ונתן לו העשיר המעות
והרבי ז"ל נתן הסך הנ"ל להמשולח הנ"ל ע"כ.

ופעם אחת אבד איש אחד מעות בקאסיב והרך בהשוק
ובכה והי' שם שני חסידים שבאו להרבי ז"ל וראו את האיש הנ"ל
בוכה מאוד ושאלו אותו על בכיתו והשיב להם שאבד ממנו מעותיו
שהי' לו לקנות איזה חפיצים על יום השוק אמרו לו אנחנו מצאנו
המעות ואם תאמרו לנו סימן כמה מעות היה לכם ובמה היה מונח
ואיזה מעות. אמר להם המעות היה כרוך במטפחת של צבע פרוני
והיה כך וכך על ב' ריינש וכך וכך על חמשה ריינש וכך וכך
על ריינש אחד אמרו החסידים הנ"ל להאיש הנ"ל לכו לאכסניא
שרכם ואנחנו נראה על האכסניא שלנו אם האמת אתכם בסימן
הרז ונחזיר לכם המעות והם הלכו וקנו בחניות מטפחת קרוב לצבע
שאמר האיש הנ"ל ובל אחד נתן חצי מעות בסך שאמר האיש
ונתנו

שיחות צדיקים

ונתנו לו אמר להם האיש המעות שלי כי מכיר אני המעות
והמטפחת אינו שלי אמרו לו אנחנו מצאנו כך וקיבל מהם המעות
והלך לדרכו ואח"כ נעשו מלא שמחה שעשו מצוה גדולה להחיות
נפש מישראל והלכו להרבי ז"ל ר' מענדל זי"ע אמר להם הרבי
ז"ל הן אני רואה בפניכם שאתם מלא שמחה וסיפרו לו המעשה
הזו אמר להם הרב ז"ל אבקש מכם שתקבלו ממני שליש מהמעות
בכדי שיהיו לי בהמצוה הזאת ג"כ חלק וכן עשאו עכ"ש.

מעשה מהרב הצדיק הקדוש רבי ר' חיים זללה"ה בקאסיב
שני אנשים נסעו לקאסיב לקנות שורים עבור הסיסעסערס
דראזינטוב וקנו ביום השוק הרבה שורים ובשעת קניית השורים
טעו עם ערך אחד ושמו היה גרעגדאוויטש'מק' איוואסקיוויץ סמוך
לסניטין ונתנו להערל הנ"ל ג' מאות ריינש יותר מהמגיע לו ובלילה
לאחר יום השוק ישבו בהאכסניא שלהם ועשאו חשבון מהמעות
אשר הוציאו על השורים וראו שחסרו להם ג' מאות ריינש עד
שעלה על דעתם שנתנו לערל הנ"ל יותר מהמגיע הסך הנ"ל והלכו
בלילה להרבי ר' חיים ז"ל וסיפרו לו אמר הרבי להם מי מכם
קנה השורים אצל הערל הנ"ל אמר אחד מהם אני קניתי אמר לו
הרב ז"ל אתם לכו עם הבהמות לביתכם והשני יסע לאיוואסקיוויץ
לערל הנ"ל ובעזה"י יחזור לכם המעות והרכו להאכסניא ולא יכרו
אסילו לישן מחמת ע"ג ולנו שם בקאסיב ובבוקר הלכו עוד להרב
הצדיק הנ"ל אמר להם הלא אמרתי לכם מי שקנה אצל הערל
השורים ילך לביתו עם הבהמות והשני יסע לערל הנ"ל וכן היה
השני הלך לאיוואסקיוויץ ובבואו לשם לא היה עוד הערל בביתו
מן יום השוק והמתין עד שבא הערל לביתו ובבואו נכנס האיש
הנ"ל ואמר לו אני טעיתי עמכם ונתתי לכם יותר ג' מאות ר"כ
הערל נתמלא חימה עד שביקש ממש להרגו והוא התחיל לבכות
מאוד ובאה הערלית של המוכר הנ"ל ואמרה לבעלה אם לקחת
מהיהודי מעות תן לו בחזרה תיכף כי אני ירא מאוד מהילד שלא
יומת והתחילה לבכות אמר הערל להאיש הנ"ל באיזה מקום אבדת

המעות

שיחות צדיקים

המעות חשיב לו באותו מקום בעיר קאסיב כללא של דבר הערל
הנ"ל החזיר לו המעות רק שהי' חסר לו מן סך הנ"ל לערך י"ב
ריינש שהיה שותה על הדרך עכ"ש העתקה אות באות מאגרת
ששלח הרב הקדוש מו"ה זאב וואלף מטשארנסטרי' להרב הצדיק
מו"ה מנחם מענדיל זגלה"ה מקאסיב :

באתי עה"ח היום יום א' שמאתמול ביום ש"ק ברכנו את
החודש סיון שנתחדש המלוכה שלו הן ע"ע והן ע"כ נפשות ביתו
שרא יוזו מסנו ומבניו ומבני בניו מעתה ועד עולם בכל הצטרכותם
שיהיו לו בח"י מלוכה הן מה שצריך לנפשו והן לנפשות אחב"י
שיקיים בו בכל חדשי השנה בכריאות הגיף והנשמה ובתוך ברכתם
שימשוך על עצמו ועל בניו וב"ב וע"כ אחכ"י גם ברכתי בתוכם וכל
הנלוים אליו יתברכו ויתחדשו להם בכל חדשי השנה שפע טוב
וברכה וחיים טובים אמן ה"ק זאב וואלף מטשערנאסטרי' חוה"ק
טבריא עה"ק תובב"א המכתב הלז העתקתי בוויזניצא מן הטעוועליך
של תיקוני הזוהר שהיה כתוב שם והעתקתי אות באות ע"כ.

מעשה מהצדיק מו"ה יצחק אייזיק זצללה"ה מזידיטשוב

עשיר אחד ושמו היה נטע פידהאיצער מהסמוכים לזידיטשוב
נסע מוויען ממכירת שורים ובא ער"ה לזידיטשוב ע"כ ר"ה והיה תחת
ידו המעות מהשורים סך ששה עשר אלף ר"כ וביום א' דר"ה הלך
להאכסניא שכו קודם התקיעות וראה שהתיבה עם המעות איננו
שנגנב משם הלך להרבי ז"ל בבניה גדולה ר"ל השיב לו הרבי ז"ל
בזה הרשון איני אלך להתקיעות עד שיהי' המעות שלך וכמו בחצי
שעה דחף א"ע ערל אחד ורצה לילך לבית הרבי ז"ל ודחפו אותו
משם ובא פעם שנית ושלישית ודחף א"ע להבהמ"ד וצעק שרוצה
להראות באיזה מקום הטמין המעות והרכו עמו ונטלו ממנו המעות
אח"כ הלך הרבי ז"ל להתקיעות ע"כ.

העתקה

שיחות צדיקים

העתקה ממכתב ששלח הרב הצדיק הגאון מו"ה חיים מצאנז
וצללה"ה לזידיטשוב קודם פטירת הצדיק הקדוש מזידיטשוב.
דברי חיים וחסד לידיו אהובי כנפשי ה"ה הרב מופת
הדור פאר ישראל א"מ ועטרת ראשי גילת הכותרת
כלילת תפארת מעוטר בקשית מו"ה אייזיק נ"י
אתמוך הגיעני מכתב על ט"ג אשר עלה צער על נפשי כי
הגיע מכאוב גדול לנשיא ישראל אשר בתוכינו ואהא לנפשי הלא
זה כל נחמתנו בעת הזאת אשר נשארנו בכי מעטים זער שם זער
שם ומי יהיש וידרוש לר' תו"מ בלי פני ולכן מאוד נברה מרורינו
ובכבי נכסה דמעה מאין הפינה ואעורר נא את כבודו הרמה בעד
שארית ישראל ולבקש רחמים על עצמו וירחם ויחמול על עניי
הצאן ב"י ואנו נשענים על צדקתו וזכות אבותיו היקרים שנוושע
במהרה ויריס חפצי צדק והי' שלום כנפשי מח"י דוש"ת ה"ק חיים
הלברשטיים.

מעשה מהצדיק מבארדיטשוב

אביו של המנוח החסיד ר' יעקוב פאליק מנאדבורנא היה
סוחר והיה איש כשר פעם אחת בא לבארדיטשוב בערב פסח
והחיל לחשוב בדעתו האיך יאכל ביו"ט זה בכשרות והתיישב
א"ע והתך להצדיק הגאון ר' לוי יצחק ז"ל ואמר לו רבי אני רוצה
דהיות אורח שלכם על יו"ט והשיב לו הרב ז"ל טוב ובערב הלך
הרב ז"ל לבהכנ"ס להתפלל ובשמ"ע של יו"ט עמד שעה ושתיים
ושלשה שעות וכל אחד מהמתפללים שם הלכו לביתם כי ביו"ט
זה לכל אחד צריך חרוסת ולזה יין כללא של דבר הוא נשאר עומד
אצל העמוד מתפלל ש"ע והאורח הנ"ל ג"כ נשאר שם והרכין ראשו
דשטענדיר וישן שם אח"כ אחר התפירת ש"ע הביט הרב ז"ל
שאיין שם שום אדם רק האורח צעק מדאכים בואו לכאן ונאמר
הלך ונפל פחד גדוד על האורח הנ"ל ונפל מן הספסל על הארץ
ונתעלה ושמע שאמרו הלך ואחר התפלה בא הרב ז"ל להאורח
והחזיק בידו ואמר לו גיט יו"ט בא בואו רביתי והלכו ע"כ שמעת.

מעשה

שיחות צדיקים

מעשה נורא מהרב הבעש"ט ז"ע

הרב הצדיק הקדוש ר' ישראל בע"ש זצ"ל שמע כי בארצות
המערב משתוקקים מאוד לקיים מצות הכנסת אורחים, ע"כ אמר כי
יסע לשם למען לראות אם אמת הדבר, הבע"ש נסע עם אנשי
שלומו לשם, עד חג הסוכות, והי בערב חג הסוכות ויבא הבע"ש
לכפר אחת אשר לא רחוק מן העיר, ובכפר הלזדר איש אחד והוא
הי' מוכר עטרן ונפטי, וכאשר המוכר עטרן ראה את מרכבת הבע"ש
וידן לקראתו ויאמר אדוני סורו נא לביתי עד חג הסוכות הנה
בביתי כר טוב מבשר ודגים ויין עד יום טוב הקרוש. וימאן
הבע"ש, ויאמר אליו הנה אסע לעיר ושם אחוג את החג כי בשם
יש מקוה מים ובית הכנסת ואתרוג, ויאמר הבעה"ב הנה גם בביתי
יש מקוה מים ואתרוג וגם מקום קדוש וס"ת להתפלל, אך אם
אדוני ירצה להתפלל בעיר בבית הכנסת. אלך עם אדוני להעיר,
כי חצי תחום שבת רחוק העיר מביתי, וישמע הרב לבעה"ב ויסר
לביתו עם אנשי שלומו, והנה בליל חג הסוכות הביא הבעה"ב אם
האורח ההגון הזה עם חסידיו לסוכה נאה ומהודר, ואת השולחן
ערך כאחד הננידים, וקרב את האורחים בסבר פנים יפות, והי בבוקר
אמר הבע"ש כי הוא רוצה לילך להעיר להתפלל, וילך הבע"ש עם
הבעה"ב וחסידיו להעיר, ויבואו לבית הכנסת והתפללו שמה והנה
אחר התפלה והנה כל הקהל הקיפו את הבע"ש ורצו אשר אתם
ילך לביתם לסעוד סעודת החג ולא נתנו את הבע"ש לחזור דאכסניא
שלו מחוץ לעיר, וילך אצל עשיר גדול, וכל אנשי העיר באו
לשולחן הבע"ש כי נודע הדבר אשר הבע"ש התחפש ובא למען
ידע האמת אם כן הדבר אשר אנשי העיר הלז זריזין לקיים המצוה
מהכנסת אורחין, ויחוג הבע"ש את החג הקדוש בעיר הנ"ל. והנה
אחר יו"ט בא הבע"ש להאכסניא שלו ועשה הבעה"ב סעודה גדולה
והזמין את אנשי חשובי העיר שיבואו ג"כ בצל קורתיו ויסעדו
משולחנו עם הבעש"ט והסעודה היתה כסעודת שלמה המלך וישמחו

מאוד

שיחתו צדיקים

מאוד עם הבע"ש ויהי בבוקר כאשר הבע"ש רצה לנסוע משם, ויאמר
הבע"ש אל הבעה"ב המזכר עטרן אמור נקשתך אשר תבקש ממני
ויאמר הבעה"ב אל הבע"ש הנה בקשתי אשר הרב יתפלל עבורי
להשי"ת שאהי מוכן ומזומן לחיי עולם הבא. כי תהרה לאר יש
כי עשירית בעוה"ש, ויאמר הבע"ש טוב הדבר אך אם תרצה עוה"ב
תבא לביתי לעיר מעזבוו ושם אכרכך למען שתזכה לעולם הבא,
וזאת איעצך הנה הדרך רחוק מאוד מכאן, ע"כ תקנה בכאן כמה
חביתין יין טוב ותמכור שמה כי אצלנו היין ביוקר גדול ותרזיח
מעוה הרבה, הבע"ש הכך לדרכו, והבעה"ב עשה כאשר אמר לו
הבע"ש, וישכור כמה עגלות וימלא כמה וכמה חביתין עם יין טוב
על העגלות ונסע למקום הבע"ש, ויהי בדרך והנה השמים התקדרו
בעבים והלך הבעה"ב לבית אחד אשר עומד בשדה ושם דר איש
עני אחד מהויק אראנדע מאדון הכפר ויבא הבעה"ב לבית הראנדאר
למען המתין עד יעבור הגשם, וילך שם הסוחר ויהי הבוקר אור
וילך האיש הסוחר לראות אם עוד הבעלי עגלות עם היין עומדים
שמה, אך לשוא תוחלתו כי לא נודע מקומם, ויפן כה וכה וירא
כי אין איש, וישב ליכך להראנדאר אך נעלם הבית מעיניו ולא
ידע אנה יכך, ותעה בדרך כצאן אובד, ולא ידע הדרך אנה ישום
לדרך פעמיו, וילך שפי רעב וצמא, עד שארחה לאורחי ופורח
בדרך ויכך עמהם עד כי בא לעיר מעזבוו מקום הבע"ש, והבע"ש
אמר למשמשו הנה כעת באו עניים דעירנו ילך תיכף ויאמר אליהם
אשר בבית הבע"ש יסערו ביום השבת הקודש, וילך משרת הבע"ש
ויעשה כאשר נצטווה מפי הבע"ש. ויקרא את האורחים לבית
הבע"ש. ויהי בליל שבת קודש ויקרא הבע"ש להסוחר ויאמר
אליו שב לימיני. ויתמהו כל חסידי הבע"ש עם דבר הלז ויאמר
הבע"ש להסוחר העני התכירני? ויאמר העני זאת ידעתי כי אתם
הבע"ש ויאמר הבע"ש החזכור כי הייתי אצלך על חג הסוכות
ובקשת ממני שאבקש עבורך להשי"ת שתהי לך חלק לעוה"ב
ויזכור הסוחר ויאמר אמת הדבר ויאמר הבע"ש אליו אל תאמר
בלבבך

שיחות צדיקים

מעשה נורא מהרב הצדיק ר' יצחק מדראהביטש הנקרא
בפי כל עם ועדה ר' איציקיל דראהביטשעה, והרב
הגאון ר' יצחק מהאמבורג.

הרב הגאון ר' יצחק מהאמבורג היה לאב"ד והרב ר' יצחק
מדראהביטש הי' המגיד ושניהם היו נעיד דראהביטש ואירע המעשה
כאשר אבאר לקמן הנה בעיר הנ"ל היה איש אחד סוחר גדול ומת
האיש הנ"ל ולא הניח צוואה לבניו מה לעשות עם העזבון ולא אמר
למי הוא חייב לשלם מה שלקח בהלוואה. והי' אחר שנעת ימי אבל
ויבא איש אחד מעיר הנ"ל לפני היוורשים וחיבע מדם לאמור הנה
אביכם חייב לי סך מכוון כך וכך אשר לזה ממני, ויאמרו היוורשים
הנה אבינו מת ולא אמר לנו שום צוואה ועתה אין אנו יודעים אם
הוא חייב או לא, וזאת ידענו כי שנע אבינו היה :ם לכת מאזה איש
מעות בהלוואה נתן לו שטר חוב, ועתה אם אין שטר חוב בידך אין
אנחנו נוחנים אמוץ לדברך, וילך האיש החובע נפתי נפיש וזמין את
היוורשים לדין לפני דרב וגאון מו"ה יצחק מהאמבורג אשר היה לאב"ד
שמה בעיר דראהביטש הנ"ל, הרב הזמין את היוורשים לד"ת והרב ר'
יצחק מדראהביטש אשר היה המגיד הי' ג"כ לדיין וישכ נצוותא
חדא עם הרב ר' יצחק מהאמבורג על המשפט הנ"ל, והתחילו הבעלי
דינים לערוך טענותיהם לפני הרבנים הנ"ל, ויצא הפסק דין אל פני
הרב מו"ה יצחק האראוויטץ דהאמבורג אשר היוורשים פטורים משלם
להחובע, כי אביהם לא הניח צוואה והם אומרים אשר אנו יודעים
זה כלום ע"כ ישבעו שאינם יודעים אז כאשר ישבעו שאינם יודעים
אזי יפטרו משלם, הרב ר' יצחק מדראהביטש לא רצה לחתום
שמו על הפס"ד כי אמר אשר דמת אני החומים עומד אצלו וצועק
כי חייב הוא לשלם אל החובע המעות אשר לזה, ועל אשר לא נתן
להחובע שטר חוב, כי לזה המעות על ימים אחרים וכד.הו היה לשלם
בזמן קצר אך פתאום מת במיתה הטופה ולא היה נכוחו לעשות צוואה,
ויהי כאשר הרב ר' יצחק האראוויטץ חתם את שמו על הפסק דין,
אמר להרב ר' יצחק המגיד אשר גם הוא יחתום את שמו, וימאן דרב
המגיד, ויאמר אליו הר"י האראוויטץ, למה תמאן בדבר, ויספר לו איך
המת עומד וצועק אשר בניו ישלמו להחובע המעות אשר באמת חייב
הוא לו, כי באם החובע לא ישיג המעות אזי לא יכול לבא לידי
חקון, ויאמר הרב ר' יצחק דהאמבורג להמגיד למה בא המת אצליכם,
הנה גם אנכי רוצה לדבר עמו, ויקח המגיד את המטפחת והעבירה על
פני הרב ר"י, ונסקהו עיניו וירא את המת, והנה פתאום נתעלף הרב

שיחות צדיקים

ר"י מפני הפחד, ויהי אהר הדברים האלה כאשר שב רוחו אליו. ויאמר הרב ר"י אל המניד הנה אנכי חתמתי את שמי על הפסק דין ועתה יחתום כבודו הרמה ג"כ על הפסק דין, כי התורה לא בשמים היא, וכבר אמרתי כי דין תורתנו הקדושה אמת הוא והיורשין פסורין מלשם, ה' אמת ותורת משה אמת ודברי חכמנו ז"ל אמת, ואם המת צועק כי עבור זאת לא יוכל לבא לדין תקון, עליו בעצמו מוטל החוב כי מרם מוהו בעת נפל למשכב היה יכול לצוות לכניו כי לזה מעות מהתוכע ואם לא עשה זאת מוטל החוב עליו ואם צועק יש לו על מה לצעוק ואין בידו להושינו. ועתה הנני אומר אשר יחתים כבודו את שמו על הפסק דין, וכתוב הרב ר' יצחק המניד את שמו על הפסק דין ושטמתי מאנשים נאכני צדק אשר ספיו כי ראו את הפסק הדין הנ"ל ותחימת שני הרבנים הנ"ל על הכס"ד, וכה נחתם יצחק האראווישץ אב"ד והשני נחתם יצחק מניד דדראהאביטש, ז"ע.

המדרש תלפיות הביא בשם הר"ר ר' יוסף מטראני ז"ל ז"ל המדרש תלפיות אמר ר' יוחנן אלמלי לא ניתנה תורה למדנו צנועות מתתול, גזל מנמלה, עריות מיונה, דרך ארץ כת-נגול ויש להם ציור ומחשבה לזה, עיין בפרק שירה להרב מוהרר יוסף מטראני ז"ל דף ג' ע"ב, ואמר המדרש תלפיות בזה הלשון אמר המאסף יש שרץ בים באצבעת דקות וארוכות דומים לאצבעות השממית ועושה ערמה לבקשת מזונותיו הולך אצל שרץ אחר שתמיד פותח פיו וסותם ועומדת כנגדו על המים ולוקח באצבעותיו אבן אחת קטנה וזורקת בתוך פיה ואינו יכול לסתום פיו ויורדת ומכניס אצבעו במעיו דרך פיו ואוכל כל מה שבתוך גופו, גם החתול כשרוצה להלחם עם הנחש עושה הפרה בארץ כשיעור גופו והולך ונלחם עם הנחש כשרואה שהנחש בא כנגדו להחקשר עצמה בו ולהמיתו הולך ומתפשט עצמו בחפירה שעשה ופניו למעלה וכבא הנחש אצלו כיון שהוא מוטל בחפירה אינו יכול להתדבק בו והחתול קיפצות בצפיניו ומכה בו וכשחוזר הנחש עליו חוזר החתול במרוצה תוך החפירה, גם יש חיה אחת כשרוצה להלחם עם חזיר היער שהוא חזק כמנו מה עושה הולכות ועושה סולם באבנים או עצים אצל עץ גבוה ותדול ואחר שמוזמן הסולם עומדת נגד החזיר רחוק קצת ומשליך עליו ברגליו אבנים גדולים ומכוון להכותו בראשו ואם האבן לא נגע בראשו ורץ אחריו ממחר החיה לרוץ ועולה דרך הסולם באילן ודרך עלותו נותן רגליו בסולם ומשליך אותו ארצה כדי שלא יוכל החזיר לעלות גם הוא אחריו דרך הסולם ותחזיר הולך לדרכו והחיה זזת ויורדת מן האילן

שיחות צדיקים

האילן דרך דילוג והיור ובונה הסולם והולך שנית אחר החזיר באבנים
עד שמכנין האבן בראשו והורג אותו. ושמעתי מהחכם השלם כמהר"ר
יצחק יפה גרו' שראה כתוב בשם הרמב"ם ז"ל שיש תיה קמנה במדבר
שכל החיות מתאווים לאכול אותה והוא מתחבאה תמיד ופעם אחת
ביום יוצאת לבקשת המזונות ואם מוצא תיה רץ אחיה מה עושה
מזריע וכל כך הוא רבא הזרע שנעשה כנחל ומתחבא עצמה שם,
ע"כ מצא כתוב, ונראה שברא הקב"ה בריה א' להראות נפלאותיו ואין
הדברים תלויים כולם אל דמבע דמה טבע מחייב שמתיה כל כך קמנה
יוצא ממנה נחל, כדרך בני יונה שהביצה הוא קטן מאוד כנודע כשיעור
לון או אגוז קטן והאפרוח היוצא ממנו מיד הוא שיעור רימון והוא
פלא אין הטבע מחייבו, וכענין אבן השואבת קאלמיטה בלעז ובל"א
מאגנטס שלא מצאו חכמי הטבע לקרב הדבר אל הטבע והרבה דברים
כאילו שהם רחוקים מהטבע ונחזור לענין מהשכ"ח הנע"ה והחכולותיהם
לבקשת מזונותם ולהצלת נפשם והטבע הקב"ה טבע זה בהם כדי
שיראו וילמדו כל בני האדם מהם, לתת זמנם להצלת נפשם מעונשי
גיהנם ולהוציא זמנם לבקשת מזונותיהם, ואל יוציאו זמנם בהברי
העולם ובדברי שחוק והתול וזהו מלפנו מבהמת הארץ ומעיק השמש
יחכמו כלומר בעניינים גופניים כגון בקשת מזונות והרחקת נזקי הגוף
מלפנו מבהמת הארץ ומערימות ותחכולות שיש בעופות השמים שדם
בעלי כנפים הפורחת באויר יחכמו לבקש האדם דברים רוחניים שהם
שלימות הנפש שהוא עשיית תורה ומצות כדי לעשות בהם כנסים
לעלות למעלה בלי עיכוב עכ"ל ממדרש חלמיות.

בשם אבי המדפים הרב וכו' ה"ר אברהם ניסן הלוי
זלה"ה תלמוד מובהק של הרב אדומ"ר רשכבה"ג מו"ה
יוסף שאול הלוי ז"ל אבדק"ק לבוב

בראשית ויבא אל האדם לראות מה יקרא לו וכל אשר יקרא
לו האדם נפש חיה הא שמו. פירש"י סיסחו ופרשהו כל נפש חיה
אשר יקרא לו האדם שם הוא שמו לעולם עכ"ל, ואפשר לפרש הפסוק
כלו סיום ע"ד הפשט שהקב"ה הביא לפני אדם כל מין בהמה יהיה
ועוף שאדם הראשון יראה אותם ויבין שורש נפש החי שבהם וכזה
ידע איזה שם יקרא לו וקרא לזה שיר ולזה סוס ולזה חמיר וכן לכל
המינים וע"כ כתיב בפס"ק וכל אשר יקרא לו האדם (ר"ל השם שקרא
לכל אחד) נפש חיה הוא שמו (ר"ל הוא חיי השם שר נפש החיוני
שנתן בו חיות) כי השמות שנתן חיי כפי השורש שמשם לוקחה נפש

שיחות צדיקים

אחי וע"כ כתוב בכריאת האשה ויביאה אל האדם ויאמר לזאת יקרא
אשה כי מאיש לקחה זאת.

ואחות תוכל קין נעמה. כתב רש"י היא אשתו של נח והיא
מב"ר. ובפסוק כי שבעתים יוקם קין הביא רש"י המדרש ב"ר שנזרה
נזירה לכלית זרעו של קין אחר ז' דורות כו' וזה סותר דברי הראשונים
שאם נאמר שנעמה שכאת מקין היא אשתו של נח הלא ממנה נכנה
העולם כמו מזרע שת שמן נח שהי' מזרע שת ומן נעמה שהיתה מזרע
קין הושתת העולם וראיתי בב"ר איתא שם סלונחא ורבנן אמרו נעמה
אחרת היתה ומצאתי גם' הישר שאשת נח היתה נעמה בת חנוך
וכשנשאה היתה בת חמש מאות ושמונים שנה. ובוה נכון שנת ואשתו
בא מזרעו של שת: ויכל א' ביום השביעי. ברש"י ר"ש אומר וכו'
הקב"ה שיודע עתו ורגעיו נכנס בו כחוט השערה ונראה כאלו כלם
בו ביום. ולהבין דברים אלו דהאיך יאמר ח"ו דהקב"ה נכנס בשבת
כחוט השערה נ"ל דכ"ז שהאדם עוסק במלאכתו עד שיפסיק לא שייך
דומר שכלה מ"אכתו ואפי' ברנע אחרונה עד שיפסיק וינות ממלאכתו
אז ידעין ברנע שהוא שכבר כלה מלאכתו כי כ"ז שהיא עסיק בה לא
חזין שכלה וע"כ הקב"ה שיודע נתי ורגעיו ועשה מלאכה ברנע
אחרונה של יום הששי וכאשר נכנס בחוט השערה ביום השביעי נח.
ע"כ שפיר אמר הכתוב שכלה מלאכתו ברנע ראשונה של יום השביעי
שאז הפסיק ונראה שכרה מלאכתו וק"ל.

ויהיו כל ימי אדם אשר חי וגו'. דקדק הכתוב לכתוב בכאן
תבות אשר חי. מה שלא כתיב אצל שנות שת ואנוש וקין וגו' ונ"ל
דהטעם הוא דפשט הכתוב ויהיו כל ימי שת כך וכך וכן אצל שאר
האנשים שחשבו הכתוב ס' הוא דכל ימיו ושנותיו הקצובים עליו
משעת לידתו שיהיו כן וכך שנים והשלים שנותיו אכל גבי אדם
יצור כפיו של הקב"ה ובשעת יצירתו נגזר עליו שיהי' לעולם לולא
שאכל מעץ הרעת. וגם אתרי אכלו מעץ הרעת היתה הגזירה שיהי'
יומו של הקב"ה שהיא אלף שנים אלא שנחן משנותיו לרוד המרד
ע"ה שבעים שנה כדא" במדרש, ועל כוונה זו כתבה התורה הקדושה
כי כל ימי אדם אשר חי יהי' תח"ל. אבל לא הי' כל שנותיו שנגזר
עליו הן בשעת היצירה והן אתרי אכלו מעץ הרעת, ועל כוונה זו
כתיב ג"כ בפ"ש חיי שיהי' ואלה ימי שני חי אברהם אשר חי קע"ה
שנים כי לא השלים כל שנותיו שנגזר עליו לחיות ק"ס שנים ונטלו
הקב"ה מהעוה"ז הי' שנים לפני זמנו בכדי שלא יראה את עשו ויצא
לחרבות רעה כדפי' רש"י בס' לך על ספוק תקבר בשיבה טובה וגם
כפ'

שיחות צדיקים

בס' תולדות על פסוק הלעיטני נא אח"כ מצאתי בס' אור החיים
כדברים אלו ומשנה לא זזה ממקומה ואין מדרש בלא חרוש: כי בו
שבת מכל מלאכתו אשר ברא א' לעשות, להבין פי' תיבת לעשות
נראה ע"ס דינא דנמרא דבור אסור הרהור מותר, ומה שאסור הדבור
בשבת הוא מחמת שהעולם נברא ב' מאמרות והקב"ה הכתיב מנוחה
והשבייתה ה' מהדבור מזה נשמע שגם הדבור הוא כעשיי' ועקיפת
שפתיו הוה מעשה. משא"כ הרהורים מותרים. ע"כ כתבה התורה
הקדושה כי בו שבת מכל מלאכתו אשר ברא א' לעשות היינו הדבור
שיחשב כעשיי' לאסוקי הרהור דמותר.

בשם הנ"ל

קץ כל בשר בא לפני, כתב רש"י כל מקום שאתה מוצא זנות
וע"ז אנדרולמוסיא בא לעולם והורגת טיבים ורעים והוא מב"ר ואח"כ
כתב רש"י כי מראה האויץ חמס, לא נחתם גזר דינם אלא על הנזל,
רכים מקשים דרבני רש"י סותרים אהרדי, והנכון בעיני ע"ס דברי רש"י
בדור הפלגה בפסוק ומשם הפיצם כתב רש"י וכי איזה קשה של דור
המבול או שר דור הפלגה אלו לא פשמו יד בעיקר ואלו פשמו יד
בעיקר להלחם בו ואלו נשטפו ואלו לא נאבדו מן העולם אלא שרור
המבול הי' גזלים והיתה מ' יבה ביניהם לכך נאבדו ואלו הי' גוהנים
אהבה ור' עוז ביניהם שנא' שפה אחת ודברים אחדים למדת ששנאו.
המתחזקת וגדול השלום עכ"ל, חזן מזה שאם לא היו גזלים לא הי'
נאבדו מן העולם וזה כיונת רש"י בכאן שע"י זנות וע"ז נגזר עליהם
הגזרה קץ כל בשר בא לפני ועכ"ז אם הי' שלום ביניהם לא היתה
נחתמה דגזירה כמ"ש חזן עציים אפ"י הנח לה, וע"כ שפיר כתב
רש"י לא נחתמה גזר דינם אלא על הגזל שא"כ הי' הקב"ה מותר
להם ע"י השלום שביניהם.

(ב) שייך לפי נח על פסוק קץ כל בשר בא לפני, דומה לזה
ראיתי על פסוק על עזים את תורתו, והקשו הרא הי' בהן עבירות
חמורות ע"ז ג"ע ש"ה, מ"זע לא חשב הפסוק, ואמרו משל ע"ז למלך
שהי' לו סגן גדול ומזמר בכלי שיר לפניו והיו למלך תענוג גדול
ונחת רוח ואם כי הי' מורד במלכות הי' המלך מותר ומחל לו ע"י
התענוג שקיבל מסגן מהשיי, ואח"כ נחתכו ידיו ולא הי' יכול לזמר
בכלי שיר וקיבל עונשו מהמלך על חטאו הקודמים, הנמשל ע"ז
שישראל עוסקים בתורה ומצפצפים בקול הקב"ה מחל להם עונותיהם
ע"ז אמר הפסוק על עזים את תורתו וק"ל.

פי' נח לא אוסר לקלל עוד את האדמה בעבור האדם כי יצר

שיחות צדיקים

לב האדם רע מנעוריו וצריך להבין מאי נתינת טעם הוא מש"ה לא
אוסף לקלל וגו' כי יצר לב האדם וגו' ונלע"ד כמו שפי' אבן עזרא
וז"ר וטעם לא אוסף עוד לקלל כאשר קללה ע"י אדם כי כן כתוב
ארורה האדמה ולעיל פירש"י על פסוק ארורה האדמה משל ליוצא
לחברות רעה והבריות מקללים שדים שינק מהם ופי' כי טבע האם
גרמה להן להיות רע וע"כ אמר לא אוסף עוד לקלל כי יצר לב האדם
רע מנעוריו ופירש"י משננער לצאת ממעי אמו נתן בו יצר הרע אבל
כשהוא בתוך אמו לית ליה יצה"ר וכזה ראינו דלאו האדמה גרמה
זה וק"ל.

פי' לך וינגע ה' את פרעה נגעים גדולים ואת ביתו, לפי לשון הכתוב
הי' לו לכתוב וינגע את פרעה ואת ביתו נגעים גדולים, אולי הטעם
לזה כמו שאיתא במס' שבועות דף ל"ט הוא בהכרח ולא כל המשפחה
כולה בהכרח וכן עוד לקמן שם מחלק בין עונש דבעל עכירה גופי'
לעונש דמשפחתו, ע"כ על כוונה זו הפסיק הכתוב דעל פרעה גופי'
הביא נגעים גדולים ועל אינש ביתו היקל בעונשן וק"ל ויוצא אותו
החוצה פירש"י לפי ששמו וכו' ולפי מדרשו וכו' ד"א הוציא מחללי
שר עולם והגביהו למעלה מן הכוכבים וכו' אפשר לומר בכוננתם
דאיתא בגמ' אין מזל לישראל שהם למעלה מן המזל ואינם תחת
המזל וע"כ הכוונה שהגביהו למעלה מן המזלות ואמר לו הבט נא
השמימה מלמעלה למטה שאתה למעלה מן הכוכבים.

פי' וירא וישא עיניו וירא והנה שלשה אנשים נצבים עליו וירא וירץ
לקראתם ספתת האוהל וישתחו ארצה ויאמר וגו' ופירש"י מהו וירא
וירא שני פעמים וכו' ואח"ז כתב רש"י ואעפ"י שכתב אחר וירץ
לקראתם האמירה קודם לכן היתה וכו', והנה ראיתי בספרים שכתבו
על לימוד הגמרא שגדול הכנסת אורחים יותר מהקבלת פני שכינה
ולמד זה מאברהם שהי' אומר להקב"ה להמתין לו עד שירוך ויכנס
את האורחים, והקשה בס' הנ"ל, הן אמת שאנחנו לומדים זה מאברהם
אבינו שעשה ככה שהגיה הקבלת פני שכינה ורץ להכנסת אורחים,
מסתמא נכין וישר הוא לעשות כזה, אבל א"א בעצמו האך עלה על
לבו להגיה קבלת השם בשביל כבוד אנשים, ואמר בזה דבר נכון
ומתכבד, דאברהם אבינו הי' איבריו כ"כ מקודשים ומטהורים עד שעושים
בעצמם רצין אבינו שבשמים, וכל מה שהי' נגד רצונו י"ת לא הי'
האיברים עושים, ולכן כשראה שלשה אנשים נצבים עליו בעת שהוא
עוסק בהקבלת פני שכינה דא ידע מה לעשות, אך כשראה שהרגלים
רצים להכניס האורחים הבין שזה רצין קונו שגדול הכנסת אורחים
מהקבלת

שיחות צדיקים

מהקבלת פ"ש וביקש מהקב"ה שימתין עד שיוזק וכנים את האורחים,
 ובוה מדוקים היטב הפסיקים כסדר וירא והנה שלשה אנשים נצנים
 עליו (והי' שקול בדעתו מה לעשות וירא וירץ לקראתם) (והבין שזה
 רצון קונו) וישתחו איצה להקב"ה וביקש ממנו שימתין לו שיכנים
 את האורחים, וכתבו הכתובים בסדר שיאמרה היתה אחי שראה שמע
 לקראתם: המלט על נפשך אל תביט אחיך וגוי' ההרה המלט ואח"ז
 באשת לוט כתיב ותבט אשתו מאחיו ופירש"י מאחיו של לוט, ומדוע
 לא כתיב ותבט אשתו מאחרי, ואפשר לומר בזה דמצינו במתלוסותם
 של קרח שראה שלשלת גדולה יצאה ממני שמואל שישקול נגד משה
 ואהרן אמר בשבילו אני נמיט וכו', ולוט נמי הי' לו מקום למעות
 בזה בשביל רות שיצאה ממנו ועתיד לצאת ממנה משיח בן דוד ובשביל
 זכות מלכות בית דוד נמלט ע"כ אמר לו המלאך אל תביט אחיך
 במה שעתיד לצאת ממך רק ההרה המלט בזכות אברהם שיושב בהר
 אתה ניצול, ע"כ כתוב באשתו ותבט אשתו מאחיו שדעתה הי'
 שניצלת בזכות השלשית שעתיד לצאת מלוט וע"כ נענשה ולא כתיב
 מאחרי שלא ממנה יצא השלשלת רק מליט:

בשם הנ"ל

פ' ויחי המלאך הגואל איתי וגוי' ודגו לרוב בקרב הארץ ופי'
 כדגים הללו וכו' ויש לדקדק בלשון דפסיק מדוע לא כתיב על הארץ
 רק כתיב בקרב הארץ ודקדק בתרגום אונקלוס ותרגם ע"ז וכנוני ימא
 יסגון בנו בני אנשא על ארעא. ונראה כי נפ' מקץ נפ' וכל הארץ
 באו מצרימה מתרגום וכל דיירי ארעא ועל והעש הארץ וכנשו דיירי
 ארעא, וכלה הרעה את הארץ מתרגום ית עמא דארעא והרבה כזה,
 ולכן תרגום גם כאן בנו בני אנשא על ארעא והענין הוא כמו שאמרה
 השונמית בחוך עמי אנכי יושבת שלא רצתה להוציא א"ע מן הכלל
 שלא תשלום זה עין היע רק שתהא נכלית בחוך כלל ישראל ולא
 התראה נפ"ע כמו הדגים שהם מכיסים במים וע"כ אין ע"ה שולט
 בו, ע"כ כרך יעקב את בני יוסף שיהיו מכיסים בנו בני אנשא על
 ארעא ויהי' פרים ורבים ולא ישלום בהם ע"ה כמו הדגים שאין ע"ה
 שולט בהם מפני שהם מכוסים.

בשם הנ"ל

פ' בא וכסה את עין הארץ ולא יוכל לראות את הארץ ופי' רש"י
 ולא יוכל הרואה לראות את הארץ ולשון קצרה דבר. ודקדקתי בתרגום
 אונקלוס ומתרגום ויחמי ית עין שמשא דארעא שהארבה יכסה את

השמש

שיחות צדיקים

השמש ויעשה מחוצה בין השמש ובין הארץ ולא יוכל השמש לראות את הארץ וממילא ותחשך הארץ ולפ"ו אין זה לשון קצרה. בשם הנ"ל

פ' יתרו ואח שני בני אשר שם הא' נישם כי אמר נר הייתי בארץ נכרי' ושם האחד אליעזר כי ונו' ויצילני מחרב פיעה יש דקדוק בהפסוקים א' מדוע בשם נישם כתבה התורה הקדישה כי אמר ולא כן בשם אליעזר וגם דקדוק ב' מדוע לא נכתב ושם השני אליעזר ב' דקדוק הגדול שבכוכבן שהצרה מחרב פיעה הי' קודם הגרות בארץ נכרי' והי' לו לקרות בן הראשון בשם אליעזר ובן השני נישם. והנראה ליישב כל זה ע"פ פ' הרגים יונתן שפרש כי מה שנחרשל משה במצות מילה הי' בבנו הראשון נישום כי חמיו יתרו הרנה עמו שבנו הראשון יהי' לע"ז וע"כ לא הי' ביכולתו למול אוחו, וע"כ קרא שמו נישום כי אמר לו צדיק א"ע נר הייתי בארץ נכרי' ולא הי' באפשרי לפני לעשות באופן אחר רק לקיים הנאו. וע"כ לא קרא שמו אליעזר כי לא רצה לדקרות שמו שר דקב"ה עליו כמעט דנ"ל. וע"כ נתיב ושם האחד אליעזר כי בן השני לגבא דמשה היא בן הראשון כי בן הקודם לא שייך למשה רק ליתרו כפי התנאי. וע"כ קרא שמו אליעזר על הגם שאירע לו ובוה נכון לתרץ כל הדקדוקים.

מעשה מהרב הגאון מו"ה שלמה קליגער המגיד מבראדי זצלה ה.

פ"א קרה מעשה נורא בעיר בראדי לפני הרב ר' שלמה קליגער המגיד מבראדי הנה אשה אחת באת לפני הרב ולשאול לו שאלת טריפה על אווז אחת אשר היתה בידה. ויפסוק הרב כי האווז טריפה. ותלך האשה במר נפשה לביתה כי אשה ענייה היתה וכאשר הלכה על הדרך והנה בין אנשי נושאי משא (טרעגער) הי' טרעגער אחד ויקרא להאשה ואמר אליה למח תבכה ותראג ותאמר אליו הנה ראה נא אשר אווז כזה הטרף הרב המגיד ומה אעשה. ויאמר הטרעגער לך להורה ואמור אל הרב שיעיין בש"ע ויראה במקום אשר רשם הסימן כי האווז כשר. ותלך האשה ותאמר להרב דברי הטרעגער ועיין הרב בש"ע ויאמר הרב כי האווז כשר: וכאשר

שיחות צדיקים

בלבבך כי בניקל יכולין להשיג חלק לעוה"ב הנה האיש אשר
רוצה להשיג חלק עוה"ב פת במלח תאכל ומים במשורה ישתה
ועל הארץ יישן. ואם יקבל באהבה אזי יוכל להשיג לבא לעוה"ב
ועתה הנה דמית כי זמן כביר הוא אשר יצאת מביתך לא כן
הוא. הנה ביום א' בבוקר יבואו העגלות עם היין הנה ותמכור
היין במקח טוב ותרויח ממנו הרבה ועבור היסורין אשר עברו
עדיך בזה הדרך נמחלו כל העוונות ופשעים ממך. ותזכה לעוה"ב
כאשר בקשתי ממני וישבות האיש את יום השבת קודש בבית
הבע"ש ויקרבהו הבע"ש להאיש בסבר פנים יפות ויספר הבע"ש
לאנשי שלומו את צדקת האיש הנ"ל וגם צדקת אנשי עירו איך
המה מקיימין הכנסת אורחים באמת ובלב תמים. ופיים הבע"ש
כי גדולה הכנסת אורחים יותר מהקבלת פני השכינה. זי"ע ועד
כל ישראל א"ס.

מעשה נורא מהגאון מוה' אברהם דפיסה זצ"ל

המדרש תלפיות הביא המעשה זצ"ל הטהור הגאון מוהר"ר
אברהם דפיסה זרה"ה בא לעולם בתפלת חכמי ישראל ומאורע
המעשה שבהיות גלות ספרד היו בורחים משם היהודים לעבור
אל ארץ תוגרמה והי' זקנו של הגאון הנזכר מקבל עניים ועשירים
ומכרכלים ומלוה אותם עד יד על יד עם הספקות ומזונות בכך
המצטרך ובזבו בזה הון רב. ויהי היום הגיעו בביתו ארבעה זקנים
הבאים מהגולה חכמים גדולים ובראותם את עוצם כבוד תפארתו
ונפש החסידה והנדיבה שעושה לכך הגלות הזה. ולא ממנו מה
בקשתו מהמקום והשיב חכמת הבנים ויאמרו לו בטח בה' שיצא
תוך שנה בן מארציק אשר הוא יתחכם מאוד ותקראו אברהם
לסימן כי עשיתי חסד עם זרע אברהם ויצא מבן בנו זה הגאון
והיה חכם בכל המושכלות. א"ה ראה כח ג"ח כמה הוא שמלבד
השכר שיש לעושיה בעוה"ז בבנים גדולי התורה המוסיפים תמיד
שכרם לעוה"ב בעבורם על השכר שכבר קבלו על הג"ח שעשו
לפי כשהבן צדיק כר מה שעוסק בתורה או במצוה מרבים שכר
אבי פ בעוה"ב:

שיחות צדיקים

מעשה נורא אשר הביא המדרש תלפיות בשם אבן סיני
ז"ל. כתב אבן סיני כי בארץ ישמעאל ירדה אשה אחת שתי
בנות האומות וגופם נבדל בראש וידיים ורגלים אך היו מחוברות
מן הצד במתניהם וכשהגדילו בקשה אחת מהן להנשא והאחרת
לא רצתה להנשא. ולא שתנשא אחותה מפני בושת גלוי ערותה
והלכו שתיהן אל השופט. והושיבן שתיהן יחד ואמר לאחת מהן
קומי משם וקמי בעצלות גדולה ואחותה לא זזה ממקומה. ואח"כ
הושיבה. ואמר לאחיתה הרוצה להנשא קומי בזריות גדולה והניעה
אחותה עמה על כרחה והשיאה שאמר השופט היא עיקר ואחרת
טפלה לה ומתה אחותה מפני כעסה ובושחה ולימים מועטים מתה
אחותה מפני סרחון הנבלה. (שער השמים דף ל"ב).

ילקוט תהלים סימן תרמ"ב פעם אחת גזרה מלכות גזר
שיהרג ר' יהודא הנחתום מה עשה בן קופיא עשה עצמו דיין
ודן אותו היאך. וכשבא ליהן לו ספיקולא (פירוש פסק דין) גזר
שישחטו אחר תחתיו ויעלו אותו ויעשו אותו חתיכות חתיכות.
דן לשון הרע ואמר שרא נהרג. וגזרו שיהרג בן קופיא ור' יהודה
הנחתום ונהרגו שניהם ועתיד הקדוש ברוך הוא לתבוע דמן שנאמר
כי דורש דמים אותם זכר לא שכח צעקת עניים. מהו לא שכח
צעקת עניים רבי אבהו בשם ר"א אמר כל צדיק וצדיק שאומות
העולם הורגים אותם הקב"ה כותב בפרפורא שלו שנאמר ירין
בגוים מלא גויות מחץ ראש על ארץ רבה מנחל בדרך ישתה על
בן ירים ראש.

המדרש תלפיות מביא בשם קרבן שבת. אלכסנדרוס מוקדן
כשכיבש העולם הלך במקום שהיו שם חיות ועופות שממיתים
בראייתם ונתירא שלא יאבד הוא וחיליו ורבוש עצמו בלבוש
מכוסה במראות (שפיגל) איספינו בלע"ז וראו העופות והחיות
הם את עצמן במראה ובראותם צורת עצמן בתוך המראה המיחו
עצמן וכך היה ממש עין הרע דבלעם הרשע (עין בצינוני ס'
בלק) אך השי"ת סתם עינו והפך את הקללה לברכה. כדכתיב
ויהפוך ה' אלהיך לך את הקללה לברכה כי אתגן ה' אלהיך.

שיחות צדיקים

וכאשר באת האשה לפני הטרענער ויאמר חזור להרב ואמור אליו
כי האוונז טריפה ועיין בש"ע בסימן זה. ועיין הרב בש"ע ויאמר
כי האוונז טריפה וישאל הרב להאשה מי הוא האיש הרזה ולא
רצתה האשה רגלות אותו כי הטרענער השביע אותה לבל תגלה
אותו ויאמר הרב לך אתה לפני ותעמוד עם האוונז אצל האיש
הנ"ל ואנכי אראה למרחוק אז אדע כי האיש הוא אשר שרש
אותך אלי ועשתה האשה כן. ויקרא הרב להטרענער לביתו וגוד
עליו שיגלה לו מי הוא ויגלה הטרענער כי הוא מר"ו צדיקים
וילמוד הרב עם הטרענער זמן כביר עד כי גודע הדבר וכאשר
נתודע הדבר מת הטרענער הנ"ל והספיד הרב המגיד אותו ואמר
חבל על דאבדין ולא משתכחין זכותו יגן עלינו.

סגולות ורפואות

זה הצעטיל של ר' איתמר וזה רפואה כוללת לכל מיני אבניצערט
ושלאפקייט

אפינט פארידע דיליקאסטי. א"פ חינא ווארציל א"פ סאסי פראסע
א"פ קאסע פיסטיל א"פ ראברום.

זאת לחקק עד י"ב חלקים ולבשל בקדרה חדשה ולכסות
את הקדרה בקערה חדשה הקדרה יחזיק 4 קווארט ולבשל עם
זאל בלייבין נאר 2 קווארט ולשתות כל היום ממשקה הזאת גם
ארום צו קלעבין דיא קערה על הקדרה מיט זאער טייג עם זאל
ניט ארום קיין פארע.

רפואה לשניים

א לבשר טערמיטענדיא ולהחזיק בסיו עד השניים.
ב רפואה אחרת רוטי חינא בעד ג' צ"ל קאלטיקס ווארציר בעד ג'
צ"ל אין צו קאכין ולהחזיק על השניים.

ג רפואה אחרת ליקת בעד אצ"ל נעגיליך עם חתיכה קטנה קאנפער
ולבשר בתצי לונ מיס עד שלא ישאר רק התצי ולהחזיק על

הצנים

שיחות צדיקים

השנים אם יכול להתזיק קר יחזיק קר ואם חס יחזיק חס זה חס
 צו ברעכניש דיא קרויזים ר"ל צו שמירין מיט עקספעלערי כך
 נקרא באפטייק

רפואה טובה לשיניים יקח בעד אצ"ל נענדיך ובעד אצ"ל
 קאנפער וימזוג עליהם אקיוויט עד שיתכסה הנענליך והקאנפער
 ויעמוד כך כמו ב, שעות אח"כ יקח חתיכה וואט מצמר גפן ויטבור
 בהאקיוויט ויניח על השן הכואב ויחזיק פיו כמטה למען יך
 הסלינע לארץ ויועיל בעזה"י.

לרקיקת דם ר"ל להרתיע חלב של פרה ולהניח בהחלב בעת
 רתיחתה חתיכה קטנה האלאן וועט זיך דאס ערדין אח"כ אם צו
 קירין ולשתות דיא סערוויטקי.

לברעכניש על יד או על רגל ר"ל שמירין מיט סידעלוניק
 זאלב בעד חמשה צ"ל אין צו לייגין פין אובין אוואט אין אויף
 דער וואט אפאוויסמע פראקס.

אם נתבקע הווארציק של האשה ר"ל צו שמירין מיט
 ליטריגירין זאלב ותחרפא.

רפואה צום קאלטין ר"ל צו נעמין באפטייק בעד עשרה צ"ל
 ביטיר ווארציל טראפין אין בעד עשרה צ"ל מאנען סירופ אין
 אויס צו מישין אין מיט אמאר אויס צו טרינקן אין דאס ג'
 פעמים אן נעמין אין אן הייבין צו נעמין דעם טאג וואס מען
 ציטרט ניט דאס איז מן דאקטער מן טשערנאוויץ.

קומייע לקדחת ר"ל והוא בדוק ומנוסה ישרטט חמשה שיטין
 על נייר שמינית בוגין ויכתוב בכתב אשורית ובחגין האותיות
 שצרויכין חגין

ויכתוב כמו שנרשם כאן

מישון
 מישו
 פיש
 פי
 פ

ניחון
 ניחו
 נית
 ני
 נ

שיחות צדיקים

שול הנזיר כמו אגרת ויהתום בחתימה ויעשה נקב בהמכתב
צום בה חוש ויתלה על הצואר וילך כך חמשה ימים ואחר
משה ימים ישריך את המכתב לנהר וזאת סגולה גדולה ונספלא
קדחת רביעית ר"ל הנקב יעשה שלא במקום הכתיבה שרא ינקיב
נתב.

רפואה לעינים צו נעמין אשטיקיל גאליציע שטיינדיל
אפטייק אין אריין טוהן מים אשיכיל צו לייגין.

עוד רפואה לקדחת ר"ל צו נעמין אקווינט קאנפער צו
ילען על שמונה חלקים אין צו נעמין מיט אביסיל וואסער.

עוד רפואה אחרת צו נעמין שפינוועכס עם זאל זיין נקי
אשפין אין איין צו וויקלין אזו גרום ווי איין ארבים אין ג'
נעמים צו נעמין אלץ אזו גרום וויא איין ארבים מען מעג דאס
צו פיצלין אין מיט אשטיקיל ציקער צונעמין.

עוד רפואה צו נעמין אביצה גדולה מתרנגולת אין ארום
צו נעמין דאס ווייסיל היינו צו מאכין אלעכיל בהביצה וועט ארום
דאס ווייסיל אין צו נעמין עטליכע טראפין דאהיעד ניט קיין
פאקירע אין אוים צוא מישיין מיט דעם ווייסיל אין צוא נעמין
דעם טאג פון דעם ציטירין ע"כ.

רפואה מהצדיק מסטרעטין צו מאכין פילין צום עסנין נאטירליך
צו נעמין א וחצי לוש האלאז אין אבלעכיד אריין אונ אריין צו
ניסען יין שרף עם זאל איבער דעקין דעם האראז אונ צו נעמין
אלוש ריבארברים צו קלאפין דק על קמח חצי לוש צימרונג ג"כ
צו קלאפין דק על קמח חצי לוש מאגנעזי חצי לוש ווערים קרויט
ג"כ צו קלאפין דק על קמח אין דאס איבער קנעטין מיט דעם
האלאז אין צו מאכין כמו ארביסליך אונ דאס איבער צו שיטען
מיט גימאהרנים אינגבר געלין ע"כ אין דאס צו נעמין קודם
אכילה בערב וזה טוב שיוכר להכין עצמו להתפרה הרפואה זו
מצדיק מסטרעטין.

עוד רפואה דרקיקת דם ר"ל צו נעמין אייזין טראפין
באפטייק

שיחות צדיקים

באפטיק אונ 8 טראפין אריין צו לאזן בחצי קווארטיריל מ
אונ אום צו טרונקן שלשה פעמים וזה בדיק ומנוסה.
גם צו דעם איז גיט צו נעמן קירשין גייסט באפטיק א
ארוף צו צאפען 15 טרופען או 20 על חתיכה קטנה ציקער א
דאס צו נעמן חמשה פעמים ביום.

גם לשתות געריכיר מן בצים עם איז גיט פרישע בצים א
וויא פוהל מעריר געריכיר צו טרינקען איז בעסר. גם שטיקלע
אייז צו שלינגן.

עוד רפואה מהרבי ז"ל מסטרעטין צו נעמן אקווארט חל
אונ אוף צו ציילען 15 ציינדליך קנאביל על סאדים אין ד
אין איינעם קאכען וריקח אלעפיל דבש פאטיקע אין אלעפי
חמאה אין אונ דעם אריין טאהן עם זאל אביסעל זידין ואח"כ
צו ביסלעך דאס צו נעמן קאלטער הייט.

תם ונשלם.

U. d. 11. 11. 1907

UNIVERSITÄT POTSDAM
Universitätsbibliothek

